דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ד', כ"ז בכסלו תשל"ה, 11 בדצמבר 1974 ● גליון 15159

היום 12 עמודים ● המחיר 1.50 ל"י

קרא ב"דבר":
● ראיון עם השר חיים ברלב / דוד ליפקין
● ממשלת ליכוד — ממשלת פרוד / יהודה גוטהלף
● כשלונות הנגיד / אברהם קושניר
● קריאות ביניים / חיים איזק
● לתגבר ההסברה הישראלית / יהושע תדמור
● יואב והגורו / יורם קניוק
● עכשיו / עמ' 9
● משק וכספים / עמ' 10
● מדריך לבידור, ביקורת רדיו וקולנוע / עמ' 11

מזג האוויר

ממטרים לפרקים, מלווים בסופות רעמים וברד. במקומות הגבוהים צפויים שטפונות.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 6—9 מעלות, תל אביב 10—16, חיפה 11—16, הגולן 2—7, נהריה 8—15, צפת 3—7, טבריה 8—17, נצרת 4—11, עפולה 9—15, השומרון 5—10, לוד 9—15, יריחו 9—18, עזה 9—16, באר־שבע 7—14, אילת 9—20.

מסחרית שהיא גם משפחתית
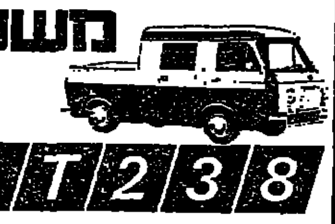
FIAT 238

אש"ף מאשים ישראל בירי הרקטות בביירות

הרקטות, שהופעלו מעל גגות מכוניות פגעו בשלושה מרכזי אש"ף; המכוניות נשכרו על־ידי "תיירים נושאי דרכונים אירופיים"

ביירות, (יו.פ. א.פ. ושירות "דבר"). — בשלוש התקפות של רקטות כמעט בו־זמניות על שלושה מרכזים של אש"ף בביירות נפצעו אתמול חמישה אנשים. ההתקפות אירעו בשעה 9.30 בבוקר לפי שעון ביירות.

מקורות של המחבלים הנדרזו להטיל את האשמה להתקפות על ישראל. מנהיג המחבלים יאסר ערפאת הפסיק את דיוניו בדמשק והגיע אתמול לביירות. שם נפגש מיד עם ראש־ממשלת לבנון ראשיד א־סולח. בתום הפגישה מסרו מקורות המחבלים, כי נדונה "התקפת סוכני ביון של האויב וכן יחסי האחווה בין תנועת המחבלים ובין לבנון".

התייעצות אצל הנשיא

לפני כן התקיימה התייעצות אצל נשיא לבנון סולימאן פראנג'יה בהשתתפות הרמטכ"ל גנראל איסקנדר גאנם וראש הממשלה. בתום הפגישה אמר ראש־ממשלת לבנון, כי "ידיים זרות לא־ערביות" ביצעו את ההתקפה, והוא הבטיח, כי תוצאות החקירה לגבי שלוש ההתקפות יפורסמו מאוחר יותר.

בשלושה מקומות

ההתקפות אירעו בשלושה מקומות שונים בביירות. תחילה פגעו שלוש רקטות במרכז המחקר של "ארגון השחרור הפלשתינאי". הרקטות פגעו בספריית הבניין בקומה השניה.

ההתקפה השניה אירעה במרחק של כ־3.5 ק"מ. הרקטות פגעו במרכז "ארגון השחרור הפלשתינאי", בין היתר נפגע חדרו של הדובר אבו־זאיד שאפיק אל־חוט.

כעבור דקות אחדות פגעו רקטות בבניין שלישי. כאן פגעו הרקטות ב"מחלקת השטחים הכבושים" של "אל־פתח". מחלקה זו אחראית לפעולות המחבלים נגד ישראל.

בכל שלושת המקרים נורו הרקטות מגגותיהן של ארבע מכוניות שם הוסתרו בארגזי עץ. חוקרי המשטרה סבורים, כי הרקטות נורו באמצעות מיתקן אלקטרוני והופעלו מרחוק.

שוכרי המכוניות הציגו עצמם כתיירים

משטרת לבנון מסרה, כי ארבע המכוניות נשכרו מארבע חברות השכרה שונות על ידי אנשים, שהציגו עצמם כתיירים. הם הגיעו לביירות לפני ארבעה ימים.

מקורות לבנוניים ציינו את הארבעה כמארטין רוברט פורד, בן 30, שהציג דרכון בריטי; ורנר בוש, בן 45, שהציג דרכון מערב־גרמני; דניאל אורדנג, בן 27, שהציג דרכון מקסיקאי; דהארי מקוזני, בן 38, שהציג דרכון אירי. המקורות מסרו, כי הארבעה התאכסנו בארבעה מלונות פאר שונים: "ואנדום", "אכסלסיור", "פאלם־ביץ'" ו"קאדמוס".

עוד נמסר, כי בוש יצא מלבנון בשבת וחזר ביום א'.

בהודעת המשטרה נאמר, כי בחקירה התברר, כי ארבעת האנשים, ששכרו את המכוניות, עזבו את לבנון שלשום בערב, 12 שעות לפני ההתקפות, דרך נמל התעופה של ביירות. עם זאת אמר ראש הממשלה, כי לארבעה היו שותפים בלבנון ובהודעת־הבטחון פתחו במצוד אחריהם.

כפי שנמסר הושכרו המכוניות ללא הנהגים. שעליהם הורכבו כיתקני השיגור. ופירוש הדבר, שהם הורכבו על המכוניות אישם בלבנון. כן התברר, כי המכוניות הובאו למקומות הירי זמן קצר לפני הירי עצמו.

ראש־ממשלת לבנון אמר, כי הרקטות היו בתוצרת אמריקאית, מהסוג שבו תקפו ב־1969 את משרדי המחבלים.

המחבלים הודיעו אמש, כי עצרו כמה חשודים בביצוע ההתקפות.

"עבודתם של סוכנים ישראליים"

מקורות פלשתינאיים בביירות הוציאו מכלל אפשרות שההתקפות בוצעו על ידי ארגוני חבלה יריבים ל"פתח" ו"החזית העממית לשחרור פלשתין — המפקדה הכללית" אף פירסמה הכחשה רשמית.

דובר המחבלים שאפיק אל־חוט אמר, כי "העיתוי והיקף המיבצע מביאים אותנו לידי אמונה, שזה היה בוודאי עבודתם של סוכנים ישראליים."

פרשן תחנת־השידור של המחבלים אמר אתמול, כי ההתקפה לא הפתיעה את אנשי אש"ף והזכיר, שעוד שלשום כתב העתון הלבנוני "אל־נהאר" בשם מקורות פלשתינאיים, כי תיתכן פעולה ישראלית בלב ביירות.

הפרשן המעיט בערך ההתקפה, באומרו שהיא כוונה לעבר מטרות גלויות, שאין עליהן שמירה. הפרשן התרברב, כי המחבלים עצמם תמיד פועלים נגד המטרות המוגנות ביותר.

פרשן המחבלים הוסיף, כי מט־ (המשך בעמוד 2, טור 7)

שוטרים לבנונים ופלשתינאיים סוקרים את מרכז "ארגון השחרור הפלשתינאי" בביירות אחרי שנפגע ברקטות. צילום־רדיו של "אסושיאייטד־פרס".

פרס: יש תשובה לאיום בטילי סקאד

פאריס, (עו"ר וכו"). — שר הבטחון שמעון פרס אמר בראיון, שפורסם אמש ב"לה־מונד", כי אין משמעות רבה לאיומים הערביים להשתמש בטילים מדגם "סקאד" נגד ריכוזים עירוניים ישראליים, שכן ישראל מסוגלת להשיב להם כגמולם.

נימוקים אחדים, שבגללם אין הערבים יכולים להתקיף את ישראל בצורה זו, ידועים היטב ואילו נימוקים אחרים אינם ידועים. אולם הנימוקים באמת קיימים — אמר שר הבטחון.

פרס אמר, כי תנאי מוקדם ליישוב הסכסוך בין מצרים וישראל הוא, שלישראל יינתן חופש שיט בתעלת סואץ; תמורת חופש השיט המצרי במפרץ אילת; שמדבר סיני לא ישמש בידי מצרים בסיס צבאי לפעולות נגד ישראל; שמצרים תחדל מהושטת עזרה לקיצונים הפלשתינאיים.

יש פתרון לבעיית הפלשתינאים

לדברי שר הבטחון אפשר למצוא פתרון גם לבעיית הפלשתינאים. להלכה יוכלו הפלשתינאים להיות מיוצגים על־ידי שלושה גורמים: המלך חוסיין, המנהיגים הפלשתינאיים היושבים בגדה המערבית ובעזה או על־ידי הקיצונים מרובע צברה בביירות. פרס אמר, כי הוא מעדיף שהמציג יהיה המלך חוסיין, שהוא המנהיג הערבי היחיד שבוחן ברצינות את מהות השלום ואת המציאות המדינית. חוסיין גם אינו מוכן למסור עצמו למוסקוה, אפילו לא תמורת הספקת נשק.

מו"מ עם המנהיגים בשטחים

אבל אם העולם הערבי יאסור על חוסיין לנהל מו"מ עם ישראל, אפשר יהיה לחפש פתרונות במגע עם המנהיגים הערביים החיים בקרבנו ואנו נמצא נוסחאות שיאפשרו להם לשמור על אופיים הלאומי, ולנו — לשמור על בטחוננו, אמר שר הבטחון.

אלון: לא ננהל מו"מ באיום ביקור ברז'נייב

ההערכה: אם תגלה מצרים נכונות ייפתחו השיחות בפברואר

הנשיא פורד בשיחתו שלשום עם שר־החוץ יגאל אלון בבית הלבן. צילום־רדיו של "אסושיאייטד־פרס".

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — בפגישתו אתמול אמר שר החוץ יגאל אלון, שישראל לא תנהל מו"מ על השלב הבא תחת איום בביקורו הקרוב של מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית לאוניד ברז'נייב בקאהיר, או תחת איום בחידוש המלחמה ובאמברגו. הוא הוסיף, שאם יתקיים מו"מ, הוא ייפתח רק לאחר ביקור ברז'נייב בקאהיר.

ההערכה בתום שיחותיו המדיניות של אלון היא, שהמו"מ ייפתח — אם תגלה מצרים נכונות להשתתף בו — בפברואר הבא. גם האמריקאים אינם מעוניינים בפתיחת המו"מ בצל ביקור ברז'נייב ומעדיפים, שאם יהיו לישראל הצעות קונקרטיות לנסיגה, הן יובהרו למצרים רק לאחר יציאת ברז'נייב.

אלון אמר אמש, שאיננו יודעים אם מצרים מעוניינת לקיים מו"מ. שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר אמנם "איננו פסימי" לגבי הסיכוי לפתיחת המו"מ, אך הדבר טעון בירור. אלון הדגיש, שלא הביא עימו מפות לוואשינגטון ואף לא נתבקש לצייר מפות.

דוגמאות לדרישות ישראל

בתשובה על שאלות הביא כמה דוגמאות לדרישות ישראל במסגרת השלב הבא בהסדר עם מצרים:

● איסור על פעולת כוחות זרים משטח מצרים;
● שטחים, שתפנה ישראל, לא ייתפסו על ידי המצרים אלא על ידי כוחות או"ם;
● קביעת משך זמן ארוך להסדר בשלב הבא ומיסוד ישיבת כוחות או"ם באזור החיץ וכן סדרי הפיקוח;
● הפסקת לוחמה דיפלומטית וכלכלית.

כאשר נשאל אלון, אם תדרוש ישראל הסכם אי־לוחמה פורמאלי, השיב: "הכותרת חשובה פחות מאשר תוכן ההסכם". הוא הדגיש, שגם בהסכם ההפרדה עם מצרים יש סעיפים מדיניים, כמו הגדרת ההסכם כצעד ראשון לשלום. "בשלב הבא יהיו החלקים המדיניים מודגשים יותר" — אמר.

פגישות

שר־החוץ נפגש אתמול עם ועדת־החוץ של הסנאט. כן קיים פגישה עם שר־האוצר ויליאם סיימון, שהתמקדה בבקשות ישראל בתחום הסיוע. אלון נפגש אתמול גם עם סנאטור יוברט האמפרי. (המשך בעמוד 2, טור 2)

71 סנטורים חתמו על תמיכה בישראל

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — 71 סנאטורים חתמו על מכתב תמיכה בישראל, שנשלח לנשיא פורד שלשום, לפני פגישתו עם שר־החוץ יגאל אלון.

המכתב מגנה את פעולות או"ם כלפי אש"ף ומתאר את אש"ף כ"איום ישיר למדיניות־החוץ האמריקאית, שיש לבלום אותו מפורש ובתוקף".

מאז 1970 לא הביע הסנאט תמיכה חד־משמעית וגדולה כל כך בישראל. מספר הסנאטורים שחתמו, 71 מתוך 100 חברי הסנאט, מעיד שהתמיכה בישראל לא נחלשה בקונגרס האמריקאי.

תשובת קיסינג'ר בעניין אש"ף

במסיבת העתונאים לרגל סיגור מכתב־התמיכה לנשיא, קרא סנאטור יעקב ג'אוויטס ברשותו של שר־החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר דברים, שאמר שר־החוץ בישיבה סגורה של ועדת־החוץ בשאלת אש"ף.

ג'אוויטס שאל, אם נכון שקיסינג'ר מתנגד לכל רעיון של לחץ אמריקאי על ישראל במגמה להשיג הסכם עם אש"ף — כל עוד אש"ף דבק בהשקפותיו הנוכחיות. השיב קיסינג'ר: "מעולם לא הצעתי לישראל, שתשא ותתן עם אש"ף, כל עוד אש"ף אינו מקבל את לגיטימיות הקיום של ישראל".

פער בין עמדות ישראל וארה"ב

תשובת קיסינג'ר אינה גורסת מו"מ עם אש"ף בשלב הנוכחי. אך קל להסיק ממנה, שקיים פער השקפות בין ישראל לארה"ב בשאלה, איך להתייחס לאש"ף, אם יכיר בישראל. מדברי קיסינג'ר עולה, שעמדתו חיובית. ראש הממשלה יצחק רבין חזר ואמר, שישראל לעולם לא תשא ותתן עם אש"ף.

הסנט פותח הדיון על חוק הסחר

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — היום ייפתח הדיון במליאת הסנאט בחוק הסחר, הכולל את "תיקון ג'קסון".

סנאטור הנרי ג'קסון צפוי לנאום בדיון היום או מחר. עיקר נאומו יוקדש להבהרת ה"הבנות", שהושגו בין הממשל לתומכי התיקון בשאלת הגבלת־ההגירה, שיאפשר להביא את החוק ואת התיקון לאישור הסנאט.

ג'קסון ישיב לקיסינג'ר

יש להניח, שג'קסון ישיב בנאומו על הטיעון של שר החוץ הנרי קיסינג'ר בשבוע שעבר, כי לתומכי התיקון יש לפחות אחריות חלקית לצמצום מספר אשרות־העליה בברה"מ. ג'קסון יקרא להצביע בעד החוק ובעד התיקון המצורף אליו.

מאמצים אישיים של הנשיא

הנשיא עושה מאמצים אישיים לשכנע סנאטורים להצביע בעד החוק. אם החוק ייכשל בהצבעה, כפי שצפוי כרגע, ייעשה נסיון להביא לאישור הטבות אשראי לברה"מ בצורת חוק אחר ולהצמיד לחוק זה את "תיקון ג'קסון". הצעות ברוח זו נדונו בשבועות האחרונים, אך החלטה בעניין זה צפויה רק לאחר ההצבעה על חוק הסחר בסנאט.

נשים יהודיות כותבות לברז'נייב

מוסקווה, (צ"ר). — שמונה נשים יהודיות בברה"מ פירסמו אמש מכתב גלוי למזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית לאוניד ברז'נייב לרגל יום השנה ה־26 לאישור האכרזה הכללית לזכויות האדם.

הן מיחו נגד סירוב השלטונות הסובייטיים להתיר את עלייתן.

הסנאט אישר מינוי רוקפלר

ואשינגטון, (יו.פ.). — הסנאט האמריקאי אישר אמש את מינויו של נלסון רוקפלר לסגן נשיא.

מינויו של רוקפלר יובא להצבעה בבית הנבחרים בשבוע הבא. לפני כן, היום או מחר, צפוי אישורו בוועדה המשפטית של בית הנבחרים.

ערב ההצבעה בסנאט הודיע הסנאטור הרפובליקאי בארי גולדווטר, כי יצביע נגד המינוי, לאחר שהתגלה, כי רוקפלר השתמש בהונו כדי לרכוש עוצמה פוליטית.

ההצעות בעניין ראיון רבין הועברו לוועדת חוץ ובטחון

רבין: "חובתנו להכביד על שוחרי המלחמה"; התקפה אישית חריפה של בגין; נציגים מן המערך נמנעו מהצבעה

מאת יהושע תדמור, סופר "דבר"

הכנסת החליטה אתמול, על־פי הצעת ראש הממשלה יצחק רבין, להעביר לוועדת החוץ והבטחון את ההצעות השונות שהועלו לדיון על דבריו בראיון עם כתב "הארץ". ראש סיעת הליכוד ח"כ מנחם בגין שתקף בחריפות ובאופן אישי את ראש הממשלה, הסכים להצעה שנתקבלה ברוב של 78 נגד 2 ושני נמנעים.

קודם לכך הצבעה על הצעת ח"כ מאיר פעיל להסיר את ההצעה מסדר היום. וכאן נתגלתה הפתעה: בעד הצעת ח"כ מאיר פעיל הצביעו אמנם רק 3 חברי כנסת ו־61 חברי הקואליציה והאופוזיציה מן הליכוד הצביעו נגדה. אולם 14 חברי־כנסת, מרביתם מן המערך וכן כמה חברי כנסת שלא השתתפו בהצבעה, ביטאו בכך מורת־רוח הן מן הדברים שנאמרו באותו ראיון ע"י ראש־הממשלה והן מסגנונו הבוטה והתוקפני של בגין, אשר נשא אופי אישי מובהק.

נימוקי הנמנעים

כמה מהם הסבירו לאחר ההצבעה, שדעתם היתה כי צריך היה להסיר את ההצעה מסדר היום, אך הם לא רצו להצביע נגד רצונו המפורש של ראש־הממשלה. בין חברי־הכנסת שנמנעו היו כמעט כל "היונים" המתנגדים גם לממשלת איחוד לאומי, ביניהם יוסי שריד, ליובה אליאב, נוזהת קצב, אורה נמיר, אלי פריאל, י. בדר, אהרון שיצא את האולם, כמה חברי מפ"ם במערך, וכן נציגי בוקי ור"ץ.

רבין: ההודעה בכנסת — הגדרה מוסמכת של המדיניות

בדברי תשובתו לביקורתו החריפה של מ. בגין שניתח משפטים וחלקים שונים בראיון לכתב "הארץ" וניגח ועקץ את ראש הממשלה לאורך כל נאומו, השיב רבין:

"עיקרי מדיניותנו הובאו על ידי לכנסת בהודעה המדינית שנמסרה ב־5.11.74. הודעה זו היא ההגדרה המוסמכת של מדיניותנו. הנם כל הנבין שיש בהתבטאויות במסגרים אחרים, בשיחות ובמאמרים בעתונות, אני ממליץ לחברי הכנסת להתייחס אל מדיניות הממשלה על־פי הודעותיה המוסמכות בכנסת".

בכך התעלם, למעשה, ראש הממשלה מן הראיון העתונאי. לא אישר אותו אך גם לא הכחיש ממנו דבר.

עובדה זו שימשה פתח לקריאות ביניים מספסלי הליכוד: "אתה טוען שהעתונאי ציטט אותך לא נכון?" "האם ראש הממשלה מציע לא להרשם מהראיונות שהוא נותן?"

ראש הממשלה: "אני אחליט להגיד מה שארצה".

להכביד על שוחרי המלחמה

לגופו של הנושא המדיני אמר י. רבין, בין השאר, כאילו לגבי (המשך בעמוד 2, טור 8)

ההסבר לראיון רבין:

רצון לאזן תשובה תקיפה לארה"ב

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

כאשר יודן בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת הראיון שנתן ראש הממשלה יצחק רבין לעתונאי י. מרקוס מ"הארץ" יוברר, כי כוונת הדברים היתה לאזן בצורה בלתי רשמית ובלתי כתובה תשובה ישראלית תקיפה ביותר שנשלחה לארה"ב בתשובה לדרישה אמריקאית שישראל תגלה גמישות רבה יותר לגבי הצעותיה להסדר נוסף עם מצרים.

ההתרשמות בירושלים מהדיווחים על שיחותיו של שר החוץ יגאל אלון בוואשינגטון היא, שלא נסתמן כל קרע בין ישראל לארה"ב לגבי המשך המגעים עם מצרים, אף־על־פי שהצעותיו של השר אלון לא חרגו מההנחיות הקודמות של הממשלה לגבי תוכן של ההסכם המוצע והמשמעויות המדיניות המובהקות שצריכות להיות כלולות בו.

נראה, שההצעה הישראלית מבוססת על העקרון שעיקר הנסיגה הישראלית בסיני יהיה תלוי במידה רבה בנכונות המצרים להתחייב לגבי משך תוקפו של ההסכם. כמספר שנים זה, יקבע גם את אורך קיומו והוכחותיו של כוח החירום של או"ם בכל שטח שיפונה על־ידי ישראל, מבלי שתחול תזוזה בכוחות המצריים הנוכחיים. בינתיים נודע, כי גם בעיית אבו רודס תוכל להיפתר כעבור כמה שנים, כאשר יתאל בלא הנפט המוגבל הנמצא בבארות הנפט שם.

בינתיים נודע, כי עבודות הבינוי על תעלת סואץ כבר הש־ (המשך בעמוד 2, טור 7)

מחלוקת בין קיסינג'ר לשלזינגר על המאבק במונופול הנפט הערבי

קיסינג'ר גורס מהלכים מדיניים; שלזינגר — הפעלת לחץ

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — שר־ההגנה האמריקאי ג'יימס שלזינגר ושר־החוץ הנרי קיסינג'ר חלוקים בדעותיהם לגבי דרכי המאבק בכרטל של מדינות הנפט — נודע ממקורות מוסמכים בוואשינגטון.

בעוד שקיסינג'ר גורס המשך המגעים המדיניים בין המדינות הצורכות נפט במגמה להגיע לחזית אחידה — תובע שלזינגר הפעלת לחצים כלכליים על מדינות הנפט, תוך איום מתמיד בהפעלת כוח צבאי נגדן. קיסינג'ר מתנגד בתוקף לאיומים כאלה.

בהופעתו האחרונה בוועדת־החוץ של הסנאט, בשבוע שעבר, תקף קיסינג'ר בחריפות רבה, אף כי בניסוח כללי, רעיונות להתקפה צבאית על מדינות הנפט. בצד התנגדותו להתקפה כזאת על מקורות הנפט, הבהיר שהוא מתנגד גם להתקפה־מקדימה של ישראל על מדינות־ערביות.

דעתו של שלזינגר: לשבור כוחו של אופ"ק

שר־ההגנה סבור, שעל ארה"ב לשבור את כוחו של אופ"ק, תחילה באמצעים כלכליים — ואם לא יהיה בכך די, באיום בכח צבאי. קהילית העסקים האמריקאית — בעיקר בנקים וחברות פיננסיות בחוף המזרחי, העומדים על סף התמוטטות בשל עליית מחירי הנפט והצבר הון עצום בידי המדינות המייצרות נפט — תומכת בגישה זו.

על פי גישת משרד־ההגנה, ישראל אינה חייבת ליטול תפקיד פעיל, במאבק נגד כריתות הנפט; אך ישראל אינה צריכה להיכנע לכל איום בחידוש האמברגו, כי ארה"ב תגובה — אם תנקוט תגובה תקיפה עליו — עשוי רק לשרת את המגמה לשבור את קארטל כריתות הנפט.

עם זאת אין כנראה כוונה במשרד־ההגנה לפתוח בפעולה צבאית מכוונת כלפי מדינות הנפט. האיום בפעולה צבאית מתפרש יותר כמהלך פסיכולוגי. עם זאת מתלוננים פקידי משרד־ההגנה, שבמשרד־החוץ האמריקאי אינם משתפים פעולה במגמה לגבש עמדות אמריקאיות תקיפות נגד מדינות הנפט.

בקנדה גברה האבטלה בחודש שעבר בעשירית האחוז. האבטלה הגיעה בעת ל־5.5 אחוזים.

"עץ או פלי" על חצי מליון...

כאז וכתמיד היה חנוכה חג שבו הותר לילדים לשחק במשחקי מזל בדמי החנוכה שקיבלו מהגדולים. ע"י הטלת מטבע, משחק הסביבון וניחושים שונים, עברו דמי החנוכה מיד ליד, לקול צהלות הזוכים ולמגינת ליבם של המפסידים. השנה אתה יכול להיות מקורי בדמי החנוכה שתעניק לילדים. תן להם כרטיס של מפעל הפיס. מי יודע, אולי בזאת תבטיח את עתידם.

בימי חנוכה
החנות פתוחה כל היום ללא הפסקה
ספרית הפועלים - אלנבי 73

הכונו לחידון הפרסים הגדול של דבר
ראה מודעה בעמוד 12

המערך
מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת
ההנהלה — הברית
המחלקה המוניציפלית — המחלקה המוניציפלית
הכנס המוניציפלי
בהשתתפות שר החנוך אהרן ידלין
יתקיים מחר, יום ה', כ"ח כסלו תשל"ה (12.12.74) בשעה 10.00 לפנה"צ באולם הישיבות של מרכז מפלגת העבודה רחוב הירקון 110 ת"א.
חברי הועדה המוניציפלית, ראשי הרשויות המקומיות וסגניהם וחברינו בהנהלת השלטון המקומי וחברינו בועדת הפנים של הכנסת מוזמנים.

במלאות עשר שנים לפטירת אהובנו
מרדכי שנקר ז"ל
נתייחד עם זכרו בבית העלמין בנחלת־יצחק
מחר, יום חמישי, כ"ח כסלו תשל"ה (12.12.74)
בשעה 3.15 אחרי הצהריים.
יוצאים מבית העם, שדרות תרס"ט 11 (מול "הבימה") תל־אביב, בשעה 3.00
המשפחה

לא בי האשם!
נוסע נכבד
יש לך שאלה?
או טענה?
לא הנהג אשם
אחריות עצומה רובצת עליו.
פנה ישירות ל"דן"
בנייני הדר דפנה
רחוב שאול המלך 39, תל־אביב

בתודה
המחלקה ליחסי צבור

כלביטוח
אנו מבטיחים לצרכן את כל תכולת הדירה, הכל, במכשירי חשמל וכלי הבגדים.

ביטוח זה ועוד 12 ביטוחים נוספים בתוכנית החדשה כלביטוח
הסנה

הארגז

סיעת המערך דנה בהימנעות מהצבעה על הצעת רה"מ

מאת דניאל בכיר, סופר "דבר"

בדיון שקיימה הנהלת סיעת המערך, בעקבות הימנעות חלק מן הסיעה בהצבעה על הצעת ראש הממשלה להעביר את הדיון בהצעה לסדר היום של מ. בגין לוועדת, הציע ח"כ אברהם זילברברג כי הנהלת הסיעה תתפטר, אם אין היא מצליחה להטיל משמעת הצבעה על חבריה.

יצוין כי בכנסת הנוכחית היו מקרים רבים, ללא תקדים בכנסות קודמות, של הצבעת חברי סיעה בניגוד למשמעת הסיעה.

יו"ר הסיעה מ. ורטמן הודיע כי ישיבת ההנהלה איננה בחזקת בירור, אלא שיחה על דמותה של הסיעה כיצד היא נראית בציבור. ואמנם התקיימה השיחה באווירה טובה תוך שתיית תה ואכילת סופגניות.

כמה מחברי הסיעה, שנמנעו מהצבעה, הסבירו כי לא ייתכן להמשיך במצב של משמעת עבדות בין המערך לליכוד. הפקידה של האופוזיציה לבקר, אף בחריפות, והפקידה של הקואליציה להדוף התקפות אלה. לא ייתכן שהמפד"ל תכתיב דרכי הצבעה לרוב בקואליציה (מזכיר סיעת המפד"ל הסתובב אתמול במזנון הכנסת והתפאר כיצד אכפו בכתיבים עמדות הצבעה למערך, וכיצד הם מביכים את המערך בהצבעה).

המפד"ל: הצבעתנו — תגובה

בפגישה של הנהלת הקואליציה שהתקיימה אתמול, הביע יו"ר סיעת המערך בקואליציה, ח"כ משה ורטמן, ביקורת חריפה ביותר על התנהגות אנשי המפד"ל בהצבעה שלשום, על ההצעה לסדר־היום של ח"כ ז. המר (מפד"ל). כזכור הצביעו אנשי סיעת המפד"ל עם סיעת הליכוד. ורטמן טען, שהתנהגות כזאת היא בגדר פגיעה חמורה בסדר העבודה של הקואליציה ואין לעבור עליה לסדר היום. בתגובה טענו אנשי המפד"ל, שהצבעתם היתה "תגובה" על הצבעת אנשים מסיעת המערך בשבוע שעבר על הצעה לסדר־היום של ח"כ אבטבי (מפד"ל). חברים מסיעת המערך הצביעו בעד הורדת ההצעה מסדר היום.

בסיכום הדיון הוחלט להימנע מכל צורה שהיא של פגיעה במשמעת קואליציונית. כל הצעה לסדר־היום של חברי כנסת מסיעות הקואליציה תהיה חייבת לעבור דרך הנהלת הקואליציה. אם עולה הצעה לסדר־היום מצד חברי כנסת מסיעות הקואליציה, היא תועבר בכל מקרה לוועדה.

בעקבות הדיון שיגר יו"ר סיעת המערך מ. ורטמן מכתב ליו"ר סיעת המפד"ל ובו הביע התנגדות על ההצבעה בעניין הורדת ההצעה לסדר־היום של ח"כ א. אבטבי, והביע תקווה כי בעקבות הדיון בהנהלת הקואליציה יוסדרו ההסדרים, ולא יישנו מקרים דומים מצד אף סיעה.

רבין: הממשלה מכבדת המלצות ועדת אגרנט

מאת סופר "דבר" בירושלים

קריאה מנומקת ומפורשת להקמת ועדת שרים לענייני בטחון וצוות מומחים לבטחון לאומי, העלה אתמול בכנסת ח"כ משה ארנס (הליכוד).

בנמקו הצעתו אמר ארנס, כי המערכה הכבדה נגד האימפריאליזם הערבי הנשען על אוצרות הנפט ומשטרים צבאיים טוטליטריים. בהשוואה אליהם ייראה האימפריאליזם המערבי כתנועת סעד אנושית. מול משרתם ועצמתם לא נוכל אנו להעמיד משאבים פיזיים שווים. נוכל לעמוד במערכה ולנצח בה, אם נתבסס לא על גודל משאבינו אלא על תבונה, כשרוניות ועליונות בגורם האנושי.

וכאן פירט המציע את הצורך בהכנסת רמה גבוהה של קבלת החלטות, איוש נכון של עמדות מפתח, מיסודו של תהליך קבלת החלטות בצורה בטוחה ובדוקה ולבסוף הציע ארנס הקמת צוות לבטחון לאומי המורכב ממומחים בתחומי האיסטרטגיה, הכלכלה, הטכנולוגיה ומערכות נשק וכן הקמת ועדת שרים לענייני בטחון שתפעל בנושאי בטחון לאומי העומדים בפני הממשלה.

ראש־הממשלה השיב קצרות ואמר, כי הממשלה מכבדת את המלצות ועדת אגרנט שחלקן מבוצעו ויתרן נמצאות בבדיקה. ועדת שרים מיוחדת טיפלה בנושא והמלצותיה תובאנה לדיון ולהחלטה באחת הישיבות הקרובות של הממשלה. הצעת ראש־הממשלה להעביר את הנושא לוועדת החוץ והבטחון נתקבלה.

"ליילנד" דחתה התביעה לנתק עסקיה עם ישראל

לונדון, (עסט"א). — הסכם בין חברת "ליילנד" לבין מצרים להרכבת המכוניות מדגם "לנדרובר" במצרים בהיקף של 50 מיליון לי"ש, נתקבל רק לאחר שהערבים ויתרו על תביעתם, שהחברה תפסיק את מגעיה המסחריים עם ישראל.

יו"ר מועצת המנהלים של "ליילנד" לורד סטוקס אמר לכתבים, כי לא תהיה עיסקה, אם משמעותה שהחברה לא תוכל לכבד את הקשרים הנוכחיים שלה עם ישראל. במשרד הליגה הערבית בלונדון אמרו אמש, כי החברה תוכל להוסיף ולספק כלי־רכב לישראל.

חברת "ליילנד" תוסר בעוד כמה שבועות מהרשימה השחורה של החרם הערבי, לאחר שהיתה ברשימה זו 20 שנה.

ההודעה המצרית

קאהיר, (א. פ.). — מצרים חתמה עם חברת "ליילנד" הבריטית על חוזה להקמת מפעל להרכבת מכוניות ג'יפ מסוג "לנד־רובר" בשווי של 125 מיליון דולאר — הודיע אמש דובר מצרי רשמי בקאהיר.

זו ההודעה הרשמית הראשונה על העיסקה.

הדובר אמר, כי ההסכם נחתם בראשי תיבות ופרטיו יעובדו רק אחרי הוצאת החברה הבריטית מרשימת החרם הערבי, בעקבות הפסקת עסקיה עם ישראל. מקורות הליגה הערבית מסרו, כי הדבר צפוי בפברואר.

הווטיקן מגנה הרשעת קאפוצ'י

"תגביר המתיחות בין ישראל לערבים"

קריית הוואטיקן, (רויטר). — בהודעה שפורסמה אתמול בוואטיקן נאמר, כי גזר־הדין של 12 שנות מאסר שהטיל בית־משפט ישראלי על הארכיהגמון היווני־קאתולי הילאריון קאפוצ'י, עומד בסתירה ליחס הכבוד המסורתי בארץ הקודש כלפי מנהיגים דתיים.

בהודעה מנוסחת בקפדנות, שמסר דובר הוואטיקן פדריקו אלסנדריני, לא נאמר כי הוואטיקן סבור שקאפוצ'י חף מפשע או אשם. עם זאת מתנבאת ההודעה, כי הרשעתו של הארכיבישוף תגביר את המתיחות הערבית־ישראלית.

"הכס הקדוש שמע על הרשעתו של מונסיניור הילאריון קאפוצ'י בצער עמוק" — נאמר בהודעה, המזכירה כי הוואטיקן הביע דאגה רבה נוכח פרשה זו. ההודעה מביעה תקווה, שתימצא דרך לפתרון, שיקדם את "ההתפייסות הרוחנית" בארץ הקודש.

קאהיר: פרק חדש בסדרת הפשעים נגד הפלשתינאים

קאהיר, (עי"ן). — שר־החוץ המצרי איסמאעיל פהמי גינה את הרשעת קאפוצ'י ואמר, כי פסק־דין זה רק יגביר את החלטתו הנחושה של העם הפלשתינאי להילחם למען הכרה בזכויותיו החוקיות. "הרשעתו של קאפוצ'י היא פרק חדש בסדרת הפשעים המבוצעים על־ידי השלטונות הישראליים נגד העם הפלשתינאי ונגד האנושות כולה" — אמר פהמי.

מצרים פנתה לכל ממשלות העולם בבקשה למחות על "הפרה זו של זכויות האדם". בהזדמנות זו חזר ומטיל פהמי את האחריות לדליקה במסגד אל־אקצה על שלטונות ישראל.

עתוני לבנון גינו אתמול את פסק־הדין נגד קאפוצ'י. "א־שעב" קרא לעולם הערבי לשגר משלחת לאפיפיור פאולוס ה־6. "העולם הערבי לא יעבור בשתיקה על פסק־דין פאשיסטי זה" — כותב "א־שעב".

"א־נהאר" כותב, כי פסק־הדין "ניתן למצפה לסובבו של קאפוצ'י, מאחר שהוא הבליט את גישתו הלאומנית הפלשתינאית הערבית".

"אל־אנואר" כותב, כי ברבת־עמון אמר רוחי אל־חטיב, לשעבר ראש עיריית ירושלים, כי פסק־הדין הוא "כבוד" לארכיבישוף ולמנהיגים נוצרים־ערבים והוא מבליט את הסולידריות הנוצרית־מוסלמית.

אלון: לא ננהל

(המשך מעמוד 1)

רי ועם בעלי טורים בעיתונות האמריקאית. היום יסיים אלון את שהותו בוואשינגטון בפגישה עם סנאטור אדוארד קנדי וכן בהרצאה במועדון הכתבים הזרים.

אור לאתמול נמסר, כי בשיחה עם קיסינג'ר ועם הנשיא פורד הועלו בעיות סיוע, בהן שאלת הסיוע לישראל במזון ובזכויות־הנחיתה של "אל־על" בנמלי תעופה בארה"ב מחוץ לניו־יורק. קיסינג'ר הבטיח גישה אוהדת לשתי הבקשות.

בקשת ישראל לזכויות־נחיתה מונחת על שולחן הפנטגון כבר 15 שנה. חברות התעופה האמריקאיות מתנגדות בתוקף לאישורה.

בפגישה בוועדת־החוץ אמש נשאל אלון במיוחד על ההתפתחות בשיחות ועל אש"ף. אלון הודה לחברי הוועדה על הפעולות האחרונות של הסנאט, שהרכיבו תמיכה בישראל. בתוך שיעור מכתב התמיכה בישראל לנשיא, החלטה למנוע סיוע מאונסק"ו ואישור סיוע־החוץ.

תודה לסנאט

אלון העלה בשיחה גם את שאלת גורלו של חוק הסחר, המונח עתה על שולחן הסנאט. אלון הביע דאגה לגורל יהודי ברה"מ, אם בהצבעה ייכשל החוק, הכולל את "תיקון ג'קסון".

בשאלות חברי ועדת החוץ לאלון לא נשמעה כל נימה ביקורת כלפי מדיניות ממשלת ישראל. הסנאטורים שאלו שאלות ברוח אוהדת, אך נמנעו מלפתוח דיון על מדיניות ישראל. הפגישה נמשכה שעה וחצי.

דבר
DAVAR

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 231251־3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111־2־3.

איסאקו סאטו, שהיה ראש־ממשלת יפאן (משמאל) ושון מקברייד, שהיה שר החוץ של אירלנד מחזיקים בפרסי נובל לשלום, שקיבלו אתמול באוסלו.
צילום־רדיו של "אסושיאייטד־פרס".

הפגנות אלימות בשטוקהולם בעת חלוקת פרסי נובל

שטוקהולם, (יו. פ. וא. פ.). — פרסי נובל לשנת 1974 חולקו אמש במקום הניגוי באולם הקונצרטים הלאומי בשטוקהולם. 11 הזוכים בפרס קיבלו מידי מלך שוודיה סכום כולל של 640,000 דולאר.

בין מקבלי הפרס היה הסופר הרוסי אלכסנדר סולז'ניצין, שזכה בפרס עוד ב־1970, אולם לא העז לבוא מברה"מ לקבל אותו. הדיפלומטים של שבע מדינות הגוש הקומוניסטי החרימו את טקס חלוקת הפרס בגלל נוכחותו של סולז'ניצין. הסופר עצמו אמר, כי ההחלטה על הענקת הפרס הצילה בזמנו את חייו.

הפגנות אלימות אירעו לפני טקס חלוקת הפרס בשטוקהולם. המפגינים מחו על מתן פרס נובל לשלום לראש ממשלת יפאן לשעבר אייסקו סאטו. המפגינים טענו, כי סאטו לא עשה דבר שזיכהו בפרס.

קזאפי רכש חלק מן האי האיטלקי פנטלריה

רומא, (עי"ן וו.פ.) — שני סנאטורים איטלקיים טוענים, כי נאט"ו ונשיא לוב קולונל קזאפי חילקו ביניהם את האי פנטלריה בבצרי סיציליה.

בשאילתה לראש־הממשלה ולשר־ההגנה האיטלקי מציינים הסנאטורים סלבטורה די־בנדטו וג'וזפה פלגרינו, כי הם תובעים הבהרה בעניין ההשקעה שקולונל קזאפי עומד לעשות באמצעות אנשים כדי לרכוש אזור אסטרטגי באי. הסנאטורים אף ביקשו לדעת, אם אמנם מוקם בסיס של נאט"ו באי.

ציר סוציאל־דמוקרטי של בית־הנבחרים האיטלקי קונסטנטינו בלוסצ'יו, אמר כי קזאפי רכש תמורת 750,000 דולר שטח של 150 הקטרים, שהוא למעשה האזור בעל החשיבות האסטרטגית הגדולה ביותר באי.

פנטלריה שוכנת בנקודת הדרך בין סיציליה לתוניסיה בקרבת המקום, שבו הים התיכון הוא צר ביותר. בגלל חשיבותו האסטרטגית, היה זה השטח האיטלקי הראשון, שנכבש ע"י בעלות־הברית במלחמת העולם השניה.

תשלובת ערד תובעת 6 מיליון דולר פיצויים מחב' "אלייד" בארה"ב

מאת דוד ליפקין, הכתב הכלכלי של "דבר"

תשלובת ערד הגישה תביעת פיצויים בסך של 6 מיליון דולאר כנגד חברת "אלייד" מארה"ב. התביעה מבוססת על כשלון שיטת הייצור שהציעו האמריקאים בתשלובת ערד, אשר הסבו הפסדים של כ־300 מיליון ל"י.

תשלובת ערד הגישה את התביעה ללשכת המסחר הבין־לאומית שמקום מושבה בפאריס. לשכה זו מקיימת בוררויות בסכסוכים בין־לאומיים בין חברות עיסקיות. לשכת המסחר תמנה בקרוב בורר שיפסק בסכסוך בין תשלובת ערד ל"אלייד", שהיא אחת החברות הגדולות בתעשיה הכימית בארה"ב.

שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב, אמר בראיון עם סופר "דבר" (המתפרסם בגליון "משק וכספים") שתשלובת ערד פועלת עתה ללא הפסדים בגלל המחירים הגבוהים של תוצרת החברה. אבל כבר עתה ברור, שהתהליך האוריגינלי שהוצע ע"י האמריקאים והופעל לא יוכל לחזור לפעולה תקינה. הכוונה עתה היא לשלב את הייצור של תשלובת ערד עם מפעל "פריקלס" ולעבור לתהליך ייצור ישראלי.

גם חברת "סולל בונה" הגישה ללשכת המסחר בפאריס תביעה לפיצויים מממשלת אוגנדה. הטיפול בתביעה זו הועבר לידי בורר שוודי.

מטוס רומני נעלם בטיסה מג'דה לקאהיר

קאהיר, (יופ"י). — מטוס נוסעים רומני, שנחכר ע"י מצרים, ובו צוות של תשעה אנשים ללא נוסעים, נעלם בעת טיסה מג'דה לקאהיר. מקורות רשמיים מצריים אמרו, כי המטוס נעדר מאז יום ב' בערב. הם הביעו חשש שהמטוס התרסק.

המטוס "איליושין" 18 נחכר ע"י מצרים מחברת התעופה הרומנית "טארום" להטסת צליינים מוסלמים "למכה". הוא צפוי היה להיות בקאהיר ביום ב' בחצות. אולם הוא לא הגיע ונמל התעופה של ג'דה הודיע, כי איבד קשר עם המטוס, כמה דקות לאחר שהמריא. הצוות מורכב משמונה רומנים ומצרי אחד.

רצון לאזן

(המשך מעמוד 1)

היימר וכי למעשה יכולים המצרים להשלים את כל ההכנות לפתיחת התעלה תוך זמן קצר וכי הם מעכבים את מועד הפתיחה בסיבות פוליטיות. בין שהם רוצים להשתמש בפתיחת התעלה כלחץ על ישראל ועל ארה"ב כדי להשיג תנאים טובים יותר בהסכם הנוסף של נסיגת ישראל בסיני. לא מן הנמנע, כי המצרים רוצים לדחות את ההחלטה על פתיחת התעלה עד לאחר שיחותיהם עם המנהיג הסובייטי לאוניד ברז'נייב, אשר גם הוא מצידו יהיה מעוניין בפתיחת התעלה.

בירושלים מעריכים, כי האמריקאים יעבירו את ההצעות הישראליות העקרוניות לידיעת המצרים ויצפו לתשובה מצרית עד לביקורו הבא של שר החוץ יגאל אלון בוואשינגטון, שיתקיים בסביבות ה־10 בינואר, כך שלקראת ביקורו של ברז'נייב בקאהיר ידעו האמריקאים להחליט אם לבצע מהלך מקדים נוסף לקראת ביקורו או להמתין לתוצאותיו של הביקור ולהמשיך בתיווך האמריקאי לאחר מכן. אם לא יוכרר שברז'נייב "מיקדם" אותו.

אש"ף מאשים

(המשך מעמוד 1)

רת הפעולה, אותה ייחס כאמור לסוכנים ישראליים, היתה להציל את המוראל בישראל, אחרי שבפעולות ההתאבדות האחרונות של המחבלים נגרמו לישראלים לפחות 40 אבידות בכל פעולה, ולאחר שנכשלו ההפגזות המתמידות של ישראל על דרום לבנון למנוע חדירתם של מחבלים לישראל.

רקטות בקוטר 60 מ"מ

הרקטות שהופעלו הן בקוטר של 60 מ"מ. הן נורו במטחים, כשכל מטח כולל ארבע רקטות. על מבנה ה"פתח" נורו שני מטחים בזה אחר זה. בסך הכל נורו 14 רקטות ונמצא בקרבת מקום כסדה ששתי רקטות לא פעלו ופורקו אחר כך.

דובר אש"ף שאפיק אל־חוט מסר, כי בשעות הבוקר הראשון פרצו אנשי המשרדים החוצה ואחר כמה מיד בעת שני. "רק גם הציל אותנו כפרהץ דמיכי" — אמר אל־חוט. הוא סיפר, כי כמה מהמשלים נפגעו במשרדו שלו.

חמשת הנפגעים הם ממשרדי "מחלקת השטחים הכבושים" וממשרד אש"ף. במשרדי מחלקת החקר לא היו נפגעים.

כתב סוכנות "אסושיאייטד פרס" מייחס את ההתקפות אתמול ליחידה הישראלית המכונה "אצבע אלוהים". [illegible] זרים בפעולה שונה נגד מחבלים במדינות שונות. הכתב אומר, כי שר־ההסברה אהרן ירב עמד זמן מה בראש יחידה זו.

ספורט טוטו
טוטו
1 X 2
השבוע
מינימום הפרס הראשון
350.000 ל"י
(כולל העברה)
*
מינימום כלל הפרסים
700.000 ל"י
*
מחר — המועד האחרון למסירת הטפסים
עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!
המועצה להסדר ההימורים בספורט

קצין משטרה לאנגליה ולוודוז בעניין ההפקדות

ראש היחידה החוקרת בפרשת ההפקדות של "התחברה לישראל" בחברות הוואדוזיות, סגן ניצב בנימין זיגל, מן המטה הארצי של משטרת ישראל, יצא לבריטניה כדי לחקור בפרשה זו.

סגן ניצב זיגל לא לווה ע"י אנשי משטרה בצאתו את הארץ, וכל הנסיעה נערכה בנסיבות סודיות למדי, בהסכם מוקדם ובלתי רצוי.

כתב "הארץ" מציין, כי זיגל עסק חדשים ארוכים בפרשיית "התחברה לישראל" ו"ציכ". הוא יקדיש חלק ניכר מזמנו באירופה לחקירת הטענות בדבר תשלום הטבות שונות לפקידים בכירים ב"ציכ" מתוך קופה נוספת ובהירה.

זיגל ישהה באירופה ימים אחדים וייפגש עם נציגי משטרת ישראל באירופה. הללו יסייעו בידיו, תוך תיאום עם משטרות של ממלכות זרות, להשיג את פירוב הנתונים לצורך חקירותיו. (ע)

ז'יסקאר מאשים ישראל במסע הרכילות נגדו

מאת ז'אק כורייס, סופר "דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"דבר"). — השבועון הסאטירי הצרפתי "לה קנאר אנשנה" מגלה בגליונו החדש, היוצא היום כי הנשיא ז'יסקאר ד'אסטן מאשים את ישראל באחריות למסע הרכילות נגדו. לדברי השבועון המחוכן האשים ז'יסקאר את ישראל בפגישה עם שלושה עתונאים צרפתיים בשבוע שעבר, כהיא עומדת מאחורי המסע שנועד לתאר אותו כבעל־שעשועים, הנוטה לצאת בחשאי מחוץ לארמון אליזה. הנשיא אמר, כי ישראל מנהלת נגדו מסע רכילות זה כנקמה על מדיניות המזרח התיכון.

השבועון מוסיף, כי גם ראש הממשלה ז'אק שיראק העלה האשמות דומות נגד ישראל.

שווייץ תעביר לקרנות יהודיות פקדונות קרבנות השואה

ברן, (א. פ.). — הפרלמנט השווייצי אישר אתמול פה־אחד חוק בדבר העברת הפקדונות של יהודים, שנספו במחנות ההשמדה הנאציים במלחמת העולם השניה, לידי קרנות יהודיות שווייציות. ההחלטה נתקבלה על אף מחאות הערבים.

מיד אחרי המלחמה נפוצו שמועות, כי יהודי מזרח ומרכז אירופה הפקידו לפני המלחמה בבנקים שווייציים חצי מיליארד דולר. אולם המזכיר הכללי של הקהילות היהודיות בשווייץ ויל גוגנהיים אמר, כי אומדנים אלה היו מופרזים ביותר, שכן רוב היהודים הפקידו את כספם בשווייץ רק בצורה זמנית והעבירו אותו לארה"ב; עוד לפני המלחמה. [illegible] פרסום נרחב הביא לכך, כי רוב הכספים הללו נדרשו על־ידי יורשי המפקידים וכך נותר עתה רק 710,000 דולר.

מדובר בסכום של 710,000 דולר [illegible] לפדרציית הקהילות היהודיות השווייציות. היתר יימסר לקרן שווייצית פרטית הפועלת לטובת פליטים יהודיים.

יריב למשלחת סטודנטים: החלטת הליכוד — תרומה שלילית לממשלת חירום

מאת סופר "דבר" בירושלים

הנשיאות הארצית של הסטודנטים בישראל, נפגשה אתמול לפי בקשתה עם שר ההסברה אהרן יריב, כדי לדון עמו בנושא של הקמת ממשלת ליכוד לאומי.

כזכור, קיבלה התאחדות הסטודנטים הארצית החלטה לקרוא לראש־הממשלה לפעול מיידית להקמת ממשלת ליכוד לאומי.

השר יריב אמר לסטודנטים, כי בדיון שיתקיים בקרוב במערך בנושא זה, הוא יתמוך אישית בכל לב בהקמת ממשלת ליכוד לאומי. אך נראה לו כי הרוב במפלגתו ידחה את ההצעה.

חברי משלחת הסטודנטים, אמרו, כי לדעתם ממשלת ליכוד לאומי על סמך קווי היסוד הנוכחיים לא תנגוד כל אפשרות לשלום.

בדברי תשובתו אמר השר, כי גם הליכוד וגם המערך צריכים לגלות גמישות רבה על־מנת שתקום ממשלת ליכוד לאומי. לדעתו, החלטת הליכוד שלשום תרמה תרומה שלילית לנושא הנ"ל. השר יריב הציע לסטודנטים לשבת עם אנשים מרכזיים במדינה, ולנסות לשכנעם להקים ממשלת ליכוד. בשבוע הבא ייפגשו הסטודנטים עם ראש־הממשלה יצחק רבין.

ח"כ מודעי לא יוותר על הפטור ממילואים

מאת סופר "דבר" בכנסת

בוועדת הכנסת התקבל מכתבו של ח"כ מודעי (ליכוד) בו הוא מודיע כי בעקבות הצעת הממשלה להגביל שירות מילואים לחברי כנסת בדרגה בכירה הוא מחזיר את השאלון (שהועבר בין כל חברי הכנסת), בו הוא מתבקש לוותר על הפטור שניתן לו משירות מילואים, כדי לשבצו במסגרת שירות מילואים פעיל.

ח"כ מודעי החזיר את השאלון, כדי למחות על ההחלטה שלא לקרוא את ח"כ שרון למילואים.

ח"כ משה ורטמן (עבודה) הגדיר פעולה זאת של ח"כ מודעי כ"שערוריה" מדרגה ראשונה, כאשר בתקופה קריטית כזאת מבקיעים בשאלונים, משתמשים אנשים בשיקולים פוליטיים בנושא שירות המילואים.

הצעות בעניין ראיון

(המשך מעמוד 1)

זר את רקע הדברים שנאמרו על ידו: "אנו רואים מחובתנו בתקופה זו להכביד על שוחרי המלחמה בערב, המציגים תנאים מוקדמים לכל הידברות ומו"מ ולכן אנו מעדיפים התקדמות בשלבים. ידוע לנו היטב — ביחוד לאחר ועידת רבאט — כי יש גורמים חזקים, לא רק בסוריה, המטיפים לחידוש המלחמה ומתוך מגמה זו מנסים לחסום את הדרך לשלום וגם להפריע לכל שלב העשוי לדחות חידוש המלחמה.

"איני מהסס להגיד כי מגמתה של הממשלה, לרבות בתנאי התבטאויותי, נועדה לא לסלף את כוונותינו, לא לתת להטיל על ישראל אשמת סרבנות ואשמה לגבי חיפוש דרך למשא ומתן" — אמר רבין. הוא הוסיף: "עדיין אנו במצב של מאבק למען פתיחת מו"מ. אין אנחנו מבזבזים אף שעה אחת הדרושה להתכוננות ולהתעצמות צבאית, שמא יגבר במדינות ערב ואף במצרים כוחם של הגורמים המוליכים למלחמה. אך הננו רואים מחובתנו להכביד על מגמה זו".

מ. בגין: רושם דברי ראש־הממשלה בארה"ב — התחשפות מחודשת

מנהיג הליכוד מנחם בגין עשה חשבון [illegible] עם ראש־הממשלה. הוא אמר, כי הרושם שעשתה הודעת ראש הממשלה בארה"ב — "התחשפות מדינית מחודשת".

בפנותו אל רבין אמר בגין "אתה התחייבת בעל־פה זו לקיים החלטות הכנסת. אך בהודעה כתמיכה, הפרת את החלטת הכנסת.

את דברי ראש־הממשלה בראיון ב"טיים" הגדיר בגין כ"פרי ברביה של קלות דעת, חוסר תבונה וחוסר אחריות". בגין אמר: "אינני מבין שראיתם ראש הממשלה בישראל המציג את מס־כשל, והכשיל את עצמו".

בנשכו את "על המשמר" שאל במאמר: "באיזה שלב היה ראש הממשלה". הוסיף בגין: "לא בכדי קמו עליו כמעט כל עתוני הארץ בתביעה אתם נודי לה".

בסיום דבריו פנה בגין אל ראש־הממשלה ואמר: "אדוני ראש הממשלה, בעקבות הראיון תאמר לל הזה, החובה המוסרית היא לאפשר לכנסת לקיים במשך שעה או שבעה קובעת את ההכרעות המתאימות לבחירות חדשות למען לקבוע באיזו מדיניות ובאיזו הנהגה הוא מטה".

פוטו א. מל. סטודיו

תנור הסקה דירתי אמקור
כדי שלרוני יהיה
חורף חם ונעים

עם תנור הסקה דירתי "אמקור" בבית יוכלו הילדים להתרוצץ יחפים אפילו בעיצומו של החורף. תוכל לשבת מול הטלוויזיה או לקרוא את העתון בגופיה ומכנסים קצרים ממש כמו באמצע הקיץ. כי תנור הסקה דירתי "אמקור" - לחימום מרכזי של כל הדירה - מבטיח חום אחיד ונעים 24 שעות ביממה. התנור מופעל בנפט או בסולר וניתן להתקנה הן בבתים פרטיים (חד קומתיים וקוטג'ים) והן בדירות בבתים משותפים במחיר נמוך במיוחד. הוא מצויד בארובה להבטחת אויר נקי בדירה.

ל"אמקור" מבחר דגמים מגודל 6000 קקל"ש ועד גודל 10.000 קקל"ש המאפשרים חימום דירה, עד גודל 150 מ"ר. באמצעות תנור אחד בלבד!

מומחי "אמפא" ייעצו לך ללא כל תשלום כיצד לתכנן את חימום דירתך ביעילות המירבית. היכן להציב את התנור והיכן למקם את הארובה המבטיחה אויר נקי בדירה.

אמפא
שרות עם כל הלב!

לי תמכור רק אמקור
אמקור

תנור אחד יחמם את כל הדירה 24 שעות ביממה

צה"ל לא יבדוק „פרשת היומן"

בטרם יפורסם דו"ח ועדת אגרנט

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

גורמי מערכת הבטחון ו־צה"ל לא יעסקו בבדיקה מקבילה כלשהי בענין היעלמם של יומני מלחמת יום־הכיפורים של אגודת האלוף אדן. כל עוד לא יפורסם הדו"ח המלא של ועדת אגרנט בעוד זמן קצר.

רק לאחר עיון בדו"ח והתייחסות ועדת החקירה הממלכתית לנושא זה, יוחלט אם בעצרן נקודות או נושאים בהקשר להיעלמם של ה־יומנים, הטעונים חקירה. עמדה זאת התגבשה לאחר עיון מדוקדק במכתבו של יו"ר ועדת החקירה השופט ש. אגרנט לשר־הבטחון אשר פורסם אתמול.

מערכת הבטחון ושלטונות צה"ל ימנעו בשלב זה מטיפול בכל ה־נושא על גרבשיו השונים כדי לא ליצור כפילות של חקירה בשתי מערכות נפרדות דבר שאינו מקובל. בייחוד אין זה מקובל ומתקבל על הדעת שורע מבצעת כמו משרד הבטחון תנהל חקירה משלה. בשעה שורע מצין משפטית כוועדת חקירה ממלכתית. מנהלת חקירה באותו נושא.

מכל מקום, בעינה עומדת שאלה מהותית ויסודית והיא האם נעלמו יומני מבצעים של אוגדה במלחמה. ואם כן לאן התגלגלו ומי אחראי לכך; וכן, אם נעשו מחיקות בסרטי הקלטה ועל־ידי מי. מכל מקום, אם לא תקבע ועדת אגרנט בדו"ח הסופי שלה, העומד להתפרסם בקרוב, עמדה ברורה ב־נושאים אלה, יהיה על שר ה־בטחון והרמטכ"ל לתת מענה לסוגיות אלה.

72% מתנגדים להסכם צבאי עם מצרים בלי הצהרת אי־לוחמה

40.8% בעד החזרת שרון לתפקיד פיקודי בכל תנאי

סקר דעת קהל טלפוני, שערך אתמול מכון המחקר „דחף", העלה, כי 72% מהציבור מתנגדים להסכם צבאי עם מצרים, שאינו מותנה בהצהרת אי־לוחמה מצידה.

השאלה הראשונה שהוצגה היתה: „אם יוסכם על הסדר עם מצרים, שיהיה צבאי בלבד ולא יותנה בהצהרת אי־לוחמה מצד המצרים. האם תתמוך בהסכם זה או תתנגד לו?". — התפלגות התשובות היתה כדלהלן: אתמוך 17.8%; אתנגד 72.4%; מתקשה להחליט 9.8%.

בעד החזרת שרון לתפקיד פיקודי

השאלה השניה היתה: „באיזה תנאים תתמוך בהחזרתו של אריק שרון לתפקיד פיקודי בכיר במילואים?" — התפלגות התשובות היתה כדלהלן: אתמוך בכל תנאי 40.8%; רק בתנאי שיתפטר מחברותו בכנסת 36.8%; מתנגד לכך גם אם יתפטר מחברותו בכנסת 12.6%; מתקשה להחליט או אין עמדה 9.8%.

תקוע באיגרת לוואלדהיים

הפיגועים גברו לאחר החלטת או"ם

מרכז או"ם, (עי"ד). — נציג ישראל באו"ם יוסף תקוע תקף את החלטות עצרת או"ם בדיון הפלשתינאי, בציינו כי לאחר שהעצרת נכנעה לדרישות אש"ף, היא עודדה מסע של התקפות רצחניות שבמהלכו נפגעו אזרחים ישראליים חפים מפשע.

באיגרת למזכיר או"ם קורט ואלדהיים בהייחוס נציג ישראל להתקפת טרוריסטים שחדרו לישראל מלבנון ופצעו שני אזרחים ישראליים בקיבוץ ראש־הנקרה בשבת. „תוך כמה שעות לאחר ההתקפה פירסם דובר אש"ף־בביירות הודעה, המאשרת את אחריות ארגון הרצח להתקפה" — מציין תקוע. „מראשי־לוסטים שוב: כי ברור שההחלטות האחרונות של עצרת או"ם, שנכנעה לדרישות אש"ף, עודדו מסע של התקפות רצח, המכוון נגד אזרחים ישראליים חפים מפשע" — כציין השגריר.

תקוע כותב: כי ממשלת ישראל תוסיף לנקוט אמצעים באותים כדי להגן על אזרחיה. „הממשלה לבנון, הנותנת מקלט לכנופיות הרצח ומעניקה להן חופש פעולה בשטחה ומכוח. מוסיפה לשאת במלוא האחריות לתוצאות מצב זה" — נאמר באיגרת.

איגרת מסאדאת לברז'נייב

קאהיר, (יופי"ע ועי"ד). — הנשיא סאדאת שלח אתמול איגרת למנהיג המפלגה הקומוניסטית הסובייטית לאוניד ברז'נייב — על כך מסרה סוכנות הידיעות המצרית.

הסוכנות אינה מגלה את תוכן האיגרת, אך מציינת, כי היא נמסרה לשגריר ברה"מ ניקולאי פוליאקוב ע"י שר החוץ איסמעיל פהמי.

ברז'נייב צפוי לבקר בקאהיר בחודש הבא.

העצרת שוב דחתה פעולה נגד הטרור

מרכז או"ם, (א.פ.). — ה־ועדה המשפטית של עצרת או"ם המליצה לדחות, זו ה־שנה השלישית, פעולה נגד הטרור הבין־לאומי.

במהלך הדיון הודיע נציג אש"ף, כי ארגונו מוכן לדון בנושא כדי להוקיע את ישראל.

החלטת הוועדה המשפטית התקבלה ללא הצבעה, לאחר שהובהר כי הגוש הסובייטי־ערבי־אפריקאי מתנגד להחלטה.

נציג ישראל שבתאי רוזן היאר את ההחלטה כ„רישום נוסף בעמודת פשיטת־הרגל של מאזן או"ם".

פולברייט קורא להכיר באש"ף

ואשינגטון, (א. פ.). — הסנאטור ויליאם פולברייט, הפורש בימים הקרובים מתפקידו כיו"ר ועדת החוץ של הסנאט האמריקאי, הביע דעתו, כי על ארה"ב להכיר באש"ף כדרך להשגת שלום במזרח התיכון.

בראיון עתונאי אמר פולברייט, כי על ישראל לסגת מסיני ולהסכים לבינאום ירושלים.

אשר להתנגדות ישראל לבטיים עם אש"ף, מביע הסנאטור דעתו, כי עמדה זו אינה סופית. הוא משוכנע, כי אפשר לשכנע את המנהלים לשנות את גישתם כלפי ישראל.

גרמניה שיגרה חללית לקרבת השמש

כף קנברל. (עי"ן רויטר"ע). — טיל ענקי מדגם „טיטאן 3—צנטאור" שוגר הבוקר בשעה 9.11 לפי שעון ישראל, כשהוא נושא עימו לוויין מדעי מערב גרמני, במסגרת התכנית האמריקאית־גרמנית „הליוס" לחקר השמש.

בהודעת סוכנות החלל האמריקאית נאמר, כי לוויין זה יחקור את השדות המאגנטיים. את הקרינה הקוסמית. גלים אלקטרומגנטיים ורוח השמש. הלוויין יתקרב אל השמש למרחק של 45 מיליון ק"מ ויקיף אותה. במסגרת מיבצע זה יגיע הלוויין לנקודה, הקרובה יותר אל השמש מאשר זו שהגיע אליה כל לוויין ששוגר עד כה.

קיסינג'ר יוועד עם שרי תורכיה ויוון

ואשינגטון, (א.פ.). — שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר, שהגיע אמש לבריסל למושב שרי נאט"ו, עומד להיפגש הבוקר ב־אורח נפרד עם שרי החוץ של תורכיה ושל יוון לדיון בשאלת קפריסין.

בינתיים הודיע הנשיא מאקאריוס בניקוסיה, כי לא יסכים ל־היפגש עם מנהיג העדה התורכית ראוף דנקטאש. אולם סמך ידיו על המשך השיחות בין מנהיג ה־עדה היוונית גלאפקוס קלרידס ל־בין דנקטאש.

התפטר עורך „במחנה"

דוד דיין התפטר מתפקידו כ־עורך „במחנה" ושב לתפקידו הקודם, כעורך־משנה של השבועון בנושאים הצבאיים.

דיין נתמנה לפני כשלושה חודשים לתפקיד עורך „במחנה". התפטרותו נכנסה לתקפה מיבצוע זה.

גולדה: נתגבר – פסימיזם הוא לוקסוס שהעם היהודי אינו יכול להרשות לעצמו

ראש־הממשלה לשעבר גולדה מאיר בהופעתה באולם קהילת „בני ישורון" בניו־יורק.

מונטריאל, (עסט"א). — „פסימיזם הוא אחד המותרות, שהעם היהודי אינו יכול להרשות לעצמו" — אמרה גולדה מאיר בארוחה חגיגית לכבודה בהשתתפות 150 מגדולי קוני איגרות מילווה העצמאות והפיתוח בקנדה.

„מסיבה זו העם היהודי חי היום, על אף כל הרדיפות ועל אף כל הנסיונות להשמידו" — אמרה ראש־הממשלה לשעבר.

ג. מאיר אמרה, כי „תיתכן כלוחמה חדשה והטרור צלול להימשך, אולם יש תקוה לשלום. כל עוד אנו בישראל נשמור על רוחנו וכל עוד יימנעו ידידינו בעולם כולו לשאול כמה זמן זה יכול להימשך — אנו נתגבר. אנו כרגע אחראים לחיים ולבטחון של עצמנו. נמשיך בבניין ה־כלכלה והתרבות ובקליטת ה־עליה בישראל ונוקה, בעבודה משותפת נחזיק מעמד".

היא ציינה, כי „יאסר ערפאת מאיים על קיומה של ישראל ומה שלא אמר יותר מסוכן ממה שאמר. על שכנינו באזור ועל האומות בעולם להבין, כי יש לנו זכות לחיות במקום שאנו נמצאים. ועל הערבים לדעת שעליהם לחיות איתנו בלי מלחמה".

בעיות מיסוי סביב תשלום מקדמת תוסה"י ב־200 ל"י

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בעיה תחיקתית מתעוררת בענין הסכם־הביניים בין ההסתדרות לבין המעסיקים, על תשלום של 200 ל"י על־חשבון תוספת־היוקר שתשולם בינואר.

בשל הילוקי־דעות בין ההסתדרות למעסיקים לא נקבע במפורש כי תשלום זה הוא תוספת־יוקר המעסיקים. העומדים על דעתם כי תשלום זה יהיה הלוואה שתיהפך למענק אם יתחום הסכם. א. שהוא יישאר בהלוואה אם לא יתחום הסכם — גורמים לכך. כי מבחינה חוקית לא ניתן לשחרר סכום זה ממס.

לפי ההסדרים הקיימים, אין משלמים מס על תוספת־היוקר; אך מאחר שכאמור זו, רק הלוואה זמנית, יש חשש כי יהיה צורך לשלם את תוספת־היוקר. גם לגבי המעסיקים עומדת הבעיה. כי לא יכירו הוצאה זו בחישובי המס וכן לגבי ההכרה בקריטריון ל־העלאות מחירים.

ועדת הכספים תצטרך לקבוע

עתה כנסים לפתור בעיה זו, אך כנראה שוועדת הכספים של הכנסת תצטרך לקבוע עמדה ברורה לגבי נושא זה שפתרונו דרוש הן לעובדים והן למעסיקים.

ועדה פריטטית בהרכב היו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ ומנהל מחלקת העבודה של התאחדות התעשיינים א. האוזמן, תקבע את הטבלאות של תשלום עד 200 ל"י שהוסכם עליהם.

שר האוצר י. רבינוביץ עומד להופיע בסוף השבוע הבא בפני ישיבה של נשיאי הארגונים ה־חברים בלשכת התיאום של הארגונים הכלכליים ולדון עמם בנושאים השנויים עדיין במחלוקת בין ההסתדרות לבין המעסיקים.

למחרת פגישה זו תיערך פגישה משולשת לדיון בנושאים אלה.

בשידור חג ההסתדרות

משל: תעסוקה מלאה - תנאי להצלחת המדיניות הכלכלית

„בראשות דרכה ראתה ההסתדרות עצמה לא רק כארגון של המסודרים בעבודה, אלא גם כקבוצת ה־מענה לכלל צרכיו של ה־פועל, בין אם סודר בעבודה ובין אם טרם סודר" — דבריו אלה אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל בשידורי ישראל לציון מלאות 54 שנים לייסודה של ההסתדרות וקיום ועידתה הכללית הראשונה בימי חנוכה תרפ"א (1920) בחיפה.

משל הוסיף ואמר, בין־היתר: „מכאן דאגתה המתמדת של ההסתדרות להעסקה, ועתה הננו רואים כמשכל ראשון בכל תכנית כלכלית להבראת המשק הלאומי את המפתח התעסוקה המלאה כי תנאי להצלחתה וליישומה הלכה למעשה".

בין־השאר אמר משל, כי יש לראות את ההסתדרות לא רק כתנועה אלא גם כתנועה וקהילה כל מעצמה, כהנהגה והנבחרת ומומחי ציבור העובדים המאורגנים בה וציין, כי על חבריה לנהוג באורחות חיים התואמים את הגורמות והחברותיות החדשות שמתחייבות מתוכנית החקיקה ומצוק העתים.

יום אבות התנועה ב„אהלו"

מהאגף לחינוך תנועתי במרכז לתרבות ולחינוך נמסר על מערכת אירועים בכל רחבי הארץ לציון חודש ההסתדרות.

כמדי שנה יתקיים „יום אבות התנועה" ב„אהלו" וכן „יום ה־עולה־החדש" במסגרת עצרת עולים מרכזית בקרית־גת.

שונו תנאי ההצמדה של אג"ח הנרכשות ע"י קופות הגמל

מאת סופר „דבר" בכנסת

ועדת הכספים של הכנסת החליטה אתמול לשנות את תנאי ההצמדה של אג"ח ה־מונפקות ע"י הממשלה ו־נרכשות ע"י מוסדות בנקאיים פיננסיים וקופות ה־גמל.

כפי שמעריכים, אבור המדד, שיפורסם ב־15 בדצמבר, להצביע על התייקרות של 12—15 אחוזים בחודש נובמבר, בעקבות השפעת הפיחות. לפי המצב הנוכחי ניתן היה לבנקים ולמיוסדות אחרים לרכוש בימים האחרונים שלפני פירסום המדד אג"ח מהנפקה חדשה ולהרוויח כיד את שיעור ההתייקרות של החודש שחלף.

ועדת הכספים החליטה להתאים את תנאי ההצמדה של אג"ח אלה לתנאי האגרות המונפקות לציבור. מעתה וההלאה יחושב המדד של אג"ח נרכשות עלפי האינדקס שיפורסם בחודש שלאחר כן. במלים אחרות — האיגרת תוצמד למדד המחירים של מועד רכישתה.

הוצעה נהקלה בהתנגדות נציג המושבים ח"כ ע. פיינרמן שטען להוצאתם של קופות הגמל, שעליהן נמנים כבוסחי המושבים והקיבוצים — מכלל תחולת הסדר המוצע. ח"כ ארליך הגיב על הצעת פיינרמן בדברים חריפים והאשימו בייצוג אינטרס צר. גם הצעתו של ח"כ אפרת להוציא משקיפים בייצור של עד 5000 ל"י לשנה, בטענה שבבוסתי ה־קיבוצים והמושבים אינם עוברים סכום זה בבמשך שנה, נתקלה בתגובה חריפה של ח"כ עדי אמר־ראי שטען שדין ספקולציה בפ־רוטה שווה לדין ספקולציה במאה. אין שום סיבה להניח — אמר — לעיוך ספקולציה על חשבון כלל הציבור — לשים קבוצה באופוזיציה. לבסוף — ברוב גדול של כל חברי הוועדה ובהיתנגדות חברי הכנסת אפרת ופיינרמן — הוחלט הצעת התיקון (ח"כ גרבינר הלפין מהמושבים וקורן, גרוסמן וגילון נציגי הקיבוצים — הצביעו בעד התיקון).

שכר מנהלי חברות ממשלתיות תידון בוועדת השרים לשכר

מאת א. גבע, סופר „דבר"

הממשלה החליטה לבטל את ועדת השרים לענין החברות הממשלתיות שצבדה לדון בשכר מנהלי החברות. להבא תדון בסוגיה זו ועדת השרים לעניני שכר.

ועדת השרים לענין החברות הממשלתיות החלה לדון בשכר מנהלי החברות. נמסר, שהשכר הממוצע מגיע ל־5000 ל"י ובהתחשב בהוצאות הנלוות — ל־10.000 ל"י לחודש. אך כמה מנהלים מקבלים שכר גבוה יותר לאין ערוך. תנאי השכר של כמה מנהלים עוררו תרעומת בקרב השרים והוחלט לדון בשאלה עם שר־האוצר י. רבינוביץ.

עתה החליטה הממשלה לבטל את ועדת השרים לענין החברות הממשלתיות ולהעביר את הטיפול בשכר המנהלים לוועדת השרים לעניני שכר. ועדה זו עוסקה באור ומטפלת בבעיות רבות ומביתיים שלא תתפנה לדון בקרוב בשכר מנהלי החברות.

כזכור, החליטה הממשלה שבעתיד יהיה כל הסכם שכר של חברה ממשלתית טעון אישור ה־ממשלה.

ממשלת ארה"ב קראה ל־קונגרס לאשרר פרוטוקול מלפני 50 שנה, האוסר על הפעלת גז מרעיל ונשק כימי אחר.

ראש מחלקת ההדרכה אלוף מרון:

המטרה: לאמן השנה כל חייל בצה"ל בלקחי המלחמה

ראש מחלקת ההדרכה
אלוף מנחם מרון

מחלקת ההדרכה של צה"ל קבעה לעצמה מטרה להגיע ה־שנה לכל חייל בצה"ל, כדי ל־אמנו וללמדו את לקחי המלחמה — אמר אתמול בערב אלוף מנחם מרון, ראש מחלקת ההדרכה, בתכנית „מסיבת כתבים צבאיים" ב„גלי צה"ל".

הדובר ציין, כי לאחר המלחמה היה הכרח לאמן מחדש את כל הצבא ולגבש מחדש מסגרות. ה־דבר נעשה למרות הקשיים של החזקת קווים ארוכים והתעסוקה הרבה של אנשי המילואים.

כן מסר, שאחוז הנפגעים ב־אימונים היה השנה קטן יותר מ־אשר בשנת 1973, שבה היתה ירידה ניכרת.

ההדרכה בוצעה השנה בצורה מפוזרת ולא מרוכזת, כלומר לא בבסיסי הדרכה מרכזיים, בבתי־ספר ובמתקני אימונים, כמו ב־עבר, אלא במקומות שונים ב־ארץ, בתנאים קרובים יותר ל־מציאות. השתדלו גם שיחידות יתאמנו בזירות שבהן הן פעלות.

עיקר הלקחים יושמו

הפקת כל לקחי המלחמה זו עבודה ענקית, שתדרוש זמן רב, אבל את עיקר הלקחים כבר יישמו, אמר. תורת הלחימה הבסיסית של צה"ל הוכחה כנכונה. במלחמה היו סטיות מתורה זו שנבעו מהמצב הקשה במציאות, וכן היו סטיות שנבעו מחוסר משמעת ומחוסר הקפדה וידיעה. את הסטיות מהסוג השני מנסים למנוע על־ידי הגברת הידע והמשמעת.

הסטיות מהסוג השלישי נבעו מכך שדברים לא התאימו לתנאי המלחמה, ובענין זה הפיקו עתה לקחים חדשים. עם זאת, מתכוננים למלחמה שתהיה ולא למלחמה שהיתה, ומבחינה זו הפקת ה־לקחים היא תהליך דינמי, הרך ניתוח ידישות המודיעין.

המלצות רבות לצה"ש

ציוד של חיל־הרגלים בבקש ג.ס. מדרגי, שבוחיר מגיע לעשרות אלפי לירות, מחייב הקפדה על הפעלה נכונה, כדי לא לגרום גם להפסדים כספיים ניכרים. עם זאת, קליטה טובה ברובה היא קשה יותר מאשר בתותחו של טנק, שיש לו בכשירי כיוון טובים. אנשי מילואים, העוברים הסבת מקצוע, נקראים לתקופות ממושכות, ובדרך כלל משתדלים להסבם למקצוע קרוב.

כן מסר אלוף מרון, שוועדת הצל"שים, שהוא עומד בראשה, תסיים את עבודתה תוך חצי שנה, מכיון שעליה לעבור על המלצות רבות. במלחמה האחרונה היו גילויי גבורה שלא היתה להם דוגמה במלחמות קודמות, ולכן יש לקבוע קריטריונים לגבי כל ה־מקרים שהומלצו. (צ)

פולמוס בכנס גרעיני באוניברסיטת בן־גוריון

האם יכולה התעשיה הגרעינית בישראל להסתייע בעבודת מומחים זרים

מאת סופר „דבר" בנגב

רקטור אוניברסיטת בן־גוריון פרופ' משה רוזן אמר כי הוא מתנגד לדעה שהשמיעו באחרונה ראשי התעשיה ב־ישראל כי התעשיה הגרעינית בישראל יכולה להסתמך על מומחים זרים.

הרקטור דיבר בכנס האגודה הישראלית למדעי הגרעין, שנערך אתמול באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע. הוא אמר כי התעשיה הגרעינית בישראל תתקיים אם נשכיל ל־תכנן מראש את הדרישות ו־כוח אדם מקומי, שיוכל לקלוט ואפילו לתכנן ולהקים מיתקנים גרעיניים בישראל. כוח האדם הדרוש להקמת תחנת כוח גרעיניות אינו יכול, לדעתו, להיות מבודד ממערך התעשיה ההנדסית הכללית ב־ישראל.

מ. כץ, מהנדס בכיר בחברת החשמל, אמר בכנס כי להודה לאנרגיה אטומית בישראל אין כוח אדם מנוסה להקמת תחנת כוח גרעיניות ולכן מב־קשת חברת החשמל מומחים ב־חו"ל. חברת החשמל — אמר — מעוניינת לעודד מהנדסים צעירים שיעבדו בעתיד בתחנת הכוח הגרעיניות ולשם כך היא מתנה מילגות לסטודנטים הלומדים הנדסה גרעינית. חברת החשמל עומדת לפרסם מיכרז כדי לרכוש כורים הפועלים על בסיס „מים קלים" והחברות הנראות לה הן „וסטינגהאוס" ו„ג'נרל אלקטריק" בארה"ב. לפי המשוער תופעל תחנת הכוח הגרעינית הראשונה ב־1982. הפרוייקט כולו יעלה יותר מ־500 מיליון דולר.

כן נדונו בכנס נושא בטיחות בכורים גרעיניים, רפואה גרעינית והיתוך בצורת קרני לייזר.

הליכוד חייב את ש. תמיר להתפטר מוועדת הכלכלה

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר"

הנהלת סיעת הליכוד בכנסת חייבה אתמול את ה־אחר את חבר הכנסת שמואל תמיר להתפטר מתפקיד יו"ר ועדת הכלכלה ומחברות בה, וזאת על־פי הסכם הליכוד, במקום יבוא כיו"ר הוועדה יגאל הורוביץ.

ש. תמיר היה מוכן לפנות את מקומו כיו"ר הוועדה, אך לא להתפטר מחברות בה. אולם אי־התפטרותו תחייב התפטרות איש בחיל, כדי לפנות מקום לי. הורוביץ.

הנהלת הסיעה החליטה כי אם לא יפרוש ש. תמיר מרצונו, עד היום ב־12 בצהרים, תשתמש סיעת הליכוד בכוחה ותודיע ל־כנסת על חילופי גברי בוועדת הכלכלה, גם בלי הסכמתו.

בישיבת ההנהלה התייצבו כל החברים נגד דרישותיו של ח"כ ש. תמיר בעניין זה.

שר האוצר הבריטי דניס הילי נפגש עם המלך פייסל ל־שיחה בת 40 דקות, לאחר שקיים שיחות עם מנהיגים סעודיים.

התנגשות בוועדת החינוך סביב האיזון הפוליטי באמצעי התקשורת

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר"

בישיבת ועדת החינוך וה־תרבות של הכנסת היתה אתמול, במהלך דיון על רשות־השידור, התנגשות חריפה בין יו"ר הוועדה א. שכטרמן והח"כ יוסף שריד מהמערך, כאשר שכטרמן בגע באורח שרירותי הגשת הצעת־סיכום שנתמכה על ידי רוב הנוכחים.

ההצעה קבעה, כי ועדת החינוך אינה רואה צעצה מוסמכת לפסוק בשאלה הכרוכה בהגבלת חופש ה־ביטוי באמצעי התקשורת, ולא תתערב בסמכותם הבלעדית של מוסדות רשות השידור כפי שקבעה הכנסת בחוק. ההצעה נתמכה על־ידי שמונה חברי כנסת: י. בן־אהרון, א. מיראל, חייקה גרוסמן, ח. שמשוני, ב. הכהן וי. שריד מהמערך; מרשה פרידמן מר"צ ומ. פעיל מ„מוקד".

י. שריד אמר, כי ההצעה באה, בין־היתר, להביע מורת רוח מ־נסיונות חוזרים ונשנים של היכון לסתימת פה ברשות השידור. בעבר תנות, ובאחרונה גם לגבי ספרים, כאמור. מנע יו"ר הוועדה הגשת הצעה זו והחליט, כי הוועדה תמשיך בדיוניה בהצעה לסדר היום של ת. לנדאו.

לנדאו: כוונים מנציגי הליכוד להביע דעתם

ח"כ לנדאו אמר, כי הטלויזיה משמשת מכשיר מפלגתי ומונעת בכוונה מנציגי הליכוד להביע דעתם במהלך השידורים. הוא הביא דוגמאות, שלפיהן בנושאים מרכזיים כגון נאום ערפאת באו"ם, המדיניות הכלכלית החדשה וועידת רבאט — לא נתבקשו נציגי הליכוד לאמר דבריהם. לעומת זאת עוסקת הטלויזיה, בליכוד כאשר מתרחשים בו ויכוחים פנימיים.

לבני: האיזון הפוליטי — לא בעיה מרכזית

מנכ"ל רשות השידור י. לבני, שלל מכל וכל את הצגת הדברים בפי ח"כ ת. לנדאו כאילו קיימת מזימה מכוונת לכיוון אמצעי התקשורת הממלכתיים. הוא הצביע על ההנחיה לשדרים כי מיסמך המוכיח כיצד משתדלת ה־רשות להנחות את עובדיה בנושאי אקטואליה ושידורי חדשות. כן הדגיש, כי אין הוא רואה את נושא „האיזון הפוליטי" כבעיה מרכזית של שידורי ישראל.

ידיב: גם לשדרים מגבלות קיבוץ

ליבני קרא לציבור הישראלי, ובכלל זה לנציגיו, להתנך עצמם להיות עם „כריזמה" זה שהוא חדש יחסית ובבכך לעזור לו להגיע ל־איזון בטיב עבודתו ולא ליצור להבים נוספים על אלה הקיימים.

שר־ההסברה אהרן ידיב אמר, כי בכל ישיבת ממשלה מעלים שרים את בעיית חוסר האיזון הפוליטי בטענה כי דעות הממשלה מיוצגות פחות מדי בטלוויזיה לעומת משקל־יתר שניתן ל־אופוזיציה השונות.

השדר יגיע ליעדו בעוד 24,000 שנים

ניו־יורק, (עי"ד). — הנסיון הנבדר הראשון של האדם לבוא במגע עם יצורים חיים בחלקים אחרים של היקום החל אתמול. אולם רק בעוד 24.000 שנים יגיע השדר ליעדו ואין כל אפשרות לדעה, כמובן, אם ייקלט ויובן והאם תתקבל עליו תשובה.

הכדור כולל נתונים על מחבריו ועל מקום הוצאו. הוא הועבר אל החלל החיצון באמצעות הרדיו־טלסקופ הגדול ביותר בעולם, בארסיבו שבפורטוריקו.

לטלסקופ משדר בעוצמת 450 ואט ובשילוב עם האנטנה שלו בקוטר 300 מטר הוא מעגבר את השדר בעוצמת חשמל השווה פי 25 על עוצמת החשמל, שיוצרה אי פעם על־ידי האדם. עוצמה זו דרושה כדי שהשדר יגיע ליעדו — קבוצת כוכבים „מסייה 13", המרוחקת 24.000 שנות־אור מכדור הארץ ובה כרבע מיליון כוכבים.

קבוצת כוכבים זו נבחרה מכמה טעמים: ראשית, יש בה כה הרבה כוכבים, שהמדענים סבורים, כי סוגים הסיכויים, שקיימת בה צורה כלשהי של חיים. ושנית, גדלה של קבוצת הכוכבים „מסייה 13" מתאים לכך, שכל אחד מן הכוכבים יוכל לקלוט את השדר.

שר־גרמני יבקר בארץ

השר לשיתוף פעולה כלכלי במסגרת הרפובליקה הפדרלית של גרמניה, מר אגון באהר יבקר בישראל עפ"י הזמנת ממשלת ישראל מ־15 בדצמבר עד 22 בו.

דובר משרד החוץ, שמסר על כך, הוסיף, כי במהלך ביקורו יתתתף אגון באהר גם בכנס כוונן „פאן", שייערך בירושלים באותה עת.

„הכוכב האדום" מאשים ישראל בסחטנות גרעינית

מוסקוה, (עי"ן). — בטאון הצבא הסובייטי „הכוכב האדום" כתב אתמול, כי „ישראל עוסקת בסחטנות גרעינית". העתון מב־תסס על הצהרתו האחרונה של נשיא ישראל אפרים קציר, אשר רמז לדברי העתון „לאפשרות, שישראל תייצר נשק גרעיני".

לדברי העתון אין ישראל נוטה להסכים לחידוש ועידת ז'נווה. „מנהיגי תל־אביב חייבים להתחשב במציאות הקיימת. לא ייתכן שלום צודק ובר־קיימא במזרח התיכון בלי פינוי כל השטחים ה־ערביים הכבושים ובלי שתינתן לעם הפלשתינאי הזכות להגדרה עצמית".

ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק קרא אתמול להידוק ה־קשרים המדיניים והכלכליים בין אירופה לבין מדינות ערב.

הסנט אישר זרוז ניסויי נשק גרעיני

ואשינגטון, (א. פ.). — הסנאט האמריקאי אישר אתמול את בקשת הנשיא פורד לזרז ניסויים של כלי נשק גרעיניים, כדי שישתמשו בהם עוד לפני שייכנס לתוקפו האיסור לבצע ניסויים, שעליו הוסכם בין ארה"ב לברה"מ.

סגן יו"ר הוועדה האטומית ה־משותפת לשני בתי הקונגרס, סנאטור ג'ון פאסטור, אמר שמטבע ההסכם שהגיעו אליו הצדדים, יהיה עליה לערוך את הניסויים, כדי שארה"ב תוכל להשיג את הסובייטים בפיתוח מערכות נשק.

סנאטור פאסטור מתח ביקורת על התנהגותם של הנשיא פורד ושר־החוץ הנרי קיסינג'ר שתיארו את ההסכם ולאדיווסטוק כפריצת־דרך. בטענה שלדברי הסנאטור ה־הסכם מלא הסתייגויות.

מתוך 19 בתי קולנוע שנבדקו ע"י עיריית ת"א נמצאו 11 חייבי שיפוץ. העיריה סגרה לבתי הקולנוע האלה דרישה כהם לבצע את השיפוצים בהתאם לדרישות העיריה. העיריה גם קבעה להם זמנים לבצע התיקונים.

סיגרית העילית מטבק מזרחי מעולה בקופסת הזהב.

פרסום ד"ר יעקבסון

هكذا من الأصل

שר־השיכון א. עופר:

תוגבר הבנייה לחיסול משכנות עוני

מאת ע. פריצר, סופר "דבר" בשרון

על הצורך להאיץ את הבניה ולהגביל את היקפה לכמויות הדרושות למשק בלבד, כדי לשמור על רמת מחירים נאותה — עמד אתמול שר השיכון אברהם עופר.

השר אמר את דבריו בברכתו בוועידה הארצית ה־18 של מלדי"ן — אגודה המתווכים לבנין דלא ניידי בישראל — שנערכה אתמול במלון "אכדיה" בהרצליה.

בהמשך דבריו אמר שר השיכון, שיש לעשות הכל כדי לא להביא את ענף הבניה לאבטלה ולהשבתת מכשירי ייצור וחמרי ייצור. כן ציין, כי הפסקה הבניה הציבורית השיבה את המסורת, הרי שבה יציבות במחירי הדירות — דבר שהוא לטובת המשתכנים וחברות הבניה כאחד. כבן מחירים יציבים מאפשרים לעבוד בענף הבניה באופן מסודר.

לשנה הבאה צופה השר עליית מחירים בעקבות הפיחות ועליית האינדקס. אולם לדעתו, על הקבלנים לרסן את ההתייקרות ע"י הבניה. "עם כל מדיניות הריסון שאני תומך בה — אמר שר השיכון — יש למנוע אבטלה בענף הבניה. לכן יש למתן ולווסת את הבניה כדי שאם יתעוררו סימני אבטלה, אפשר יהיה להפעיל עבודות בניה שהוקפאו".

גם אם לא יבואו 50.000 עולים בשנה, יהיה צורך לבנות דירות לזוגות צעירים ולשיקום משכנות עוני, דבר שאפשר לבצע דווקא בזמן שפל בענף הבניה.

אשר לשיכון לזוגות צעירים, הרי מתכוננים לבנות 6.000 יחידות דיור, רובן בעיירות פיתוח. אולם זה כולל גם ערים ותיקות כנצרת־עילית, קרית־גת, באר־שבע ועוד. עד כה נרשמו מועמדים מקומיים עד סוף חודש נובמבר. ועתה יכולים להירשם זוגות צעירים מכל הארץ, כן יאפשרו הרשמה לזוגות צעירים שטרם נישאו. אולם את הזכאות יקבלו רק כשיציגו בידם תעודות נישואין.

בתכנית החדשה לשיכון זוגות צעירים ניתנת אפשרות לרכוש לא רק דירות חדשות, אלא דירות מיד שניה. לפיכך, על מתווכי הדירות להתארגן ולפרסם דירות מתאימות לזוגות צעירים מיד שניה, אמר השר.

בהמשך דבריו אמר עופר, שמשרד השיכון פועל לאבטחת כספי המשתכן. כן יש להקפיד שהחוזה עם המשתכן ייחתם ע"י הקבלן ולא ע"י המתווך, שאין לו אחריות ישירה למכירה.

יו"ר מלדי"ן, ברוך קיינה, קיבל בברכה את האורחים ואת שר השיכון ובירך על הצעדים שנקט משרד השיכון להבטחת זכויות רוכשי הדירות בדרך החוקית. הוא הדגיש עם זאת, שאין הדבר פוטר את חברי מלדי"ן מלדאוג שהלקוחות יקבלו ייעוץ נכון והדרכה מתאימה.

נדחתה התביעה להחייאת חברת הקידוחים של פרידמן

השופט המחוזי שלמה לובנבוב דחה אתמול את פניית פרקליטות המדינה להחיות את חברת "קונטיננטל לקידוחים", שהיתה בבעלותו של מרדכי (מוטי) פרידמן. הפנייה לבית המשפט נעשתה לבקשתו של נציב מס ההכנסה, שהתכוון לגבות את המסים המגיעים מחברה "קונטיננטל", ואשר לטענת הפרקליטות לא שולמו.

השופט קבע, כי הבקשה הוגשה באחור, וכי היה סיפק בידי נציב מס ההכנסה או פקיד השומה לעיין בהצהרות המס של חברת "קונטיננטל" במשך שנות קיומה ובמשך שלוש שנים שבהם התנהלו הליכי הפירוק.

בכתב אישום בתיק אחר מאשימה פרקליטות המדינה את מרדכי פרידמן בהעלמת 2.5 מיליון לירות מהכנסותיו באמצעות חברת "קונטיננטל" ובעסקות אחרות, וכן עשיית מעשי מירמה באמצעות חברת "קונטיננטל".

מרדכי פרידמן ורואה החשבון שלו, אליעזר גולדסמיט, נאשמים בתיק הפלילי ומשפטם נמשך.

האמרת המוהר מכבידה על נשואין בעדה המוסלמית

מאת יואב זיו, סופר "דבר"

בראש רשימת הבעיות המטרידות הבוערות שהאמירו בימגזר הערבי בתקופה האחרונה נמצא... המוהר.

על פי השוואות כל צעירים המבקשים להינשא הגיע המוהר של 30.000 לירות בממוצע לעומת 10.000 לירות בממוצע בכפרים בצפון. גם בחתונה והמזמין האכיר המוהר. ולמעשה כתוני זה, נדרש צעיר הרוצה לשאת אשה לשלם (להוריה) סכום המתקרב ל־40.000 לירות לעומת 20.000 לירות עד לפני שנתיים.

כתוני זה ומשכילים באחר בהוריהם, כי האמרת המוהר מאלצת צעירים ערבים להירגע מלשאת אשה בגיל צעיר כפי שהיה בעבר או מאלצת אותם לשאת נשים לא מוסלמיות. ואכן ידוע על עשרות צעירים ערבים אשר נשאו להם נשים יהודיות או נוצריות אך לא ידוע כמה מהם עשו זאת בגלל מחיר המוהר.

יסגרו מלטשת יהלומים באשדוד

מאת סופר "דבר" בדרום

מלטשת היהלומים של האחים כהן, באשדוד, המעסיקה 30 עובדים, תיסגר בסוף החודש. בעלי המפעל הודיעו שהם מתקשים לעמוד בתשלומים המגיעים לעובדים והציעו לעבדם את במפעלים אחרים או להעבירם למעבד של קבוצת ... דבר שהצעת הפועלים לא הסכימה לו משום שיהיה פגע בזכויות העובדים. הוסכם, כי בסוף החודש ייסגר המפעל ועובדיו יקבלו פיצויים מלאים.

ועד עובדי מפעל השיפורים "פרימור" באשדוד, הגיע להסדר עם ההנהלה שימנע בשלב זה צמצום תעסוקת העובדים. הוועד וההנהלה הסכימו על העברת עובדים מתפקיד לתפקיד ועל פיטורים אחרים. אם לאחר שבועיים יתברר כי השינוי הצליח, לא תצמצם ההנהלה את שבוע העבודה כפי שהתכוננה תחילה בשל הקשיים בשיווק התוצרת.

האטה בעבודות קטיף ההדרים

לרגל הדרישה המועטה בשווקי אירופה לפרי הדר מישראל יש האטה בעבודת הקטיף, מסר א. ליותן מהנהלת לשכת התעסוקה ביטיה המועצה הציבורית שליד השירות בפ"ת וחדרה הדרום.

עכשיו קוטפים כל יום רק חצי מיליון תיבות הדר במקום כמיליון תיבות אשתקד. מספר הפועלים המועבדים בקטיף לפי קצה — הוא 40 אחוז מהמספר שהועסק אשתקד.

ליותן הוסיף שלא יהיה הכנה מחסור בעובדים בקטיף, אך עם זה יעסיקו גם 17.000 גדנ"עים.

קובלנות על סוחרי חשמל הגובים צ'קים דחויים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

לרשות המרכזית לצרכנות בהסתדרות הגיעו באחרונה תלונות נגד סוחרי החשמל הגובים צ'קים דחויים לתשלום היטל המלאי מהצרכנים ששילמו את כל המחיר לפני הפיחות. התביעה לצ'קים דחויים היא בניגוד להסדר שהושג עם מינהל הכנסות המדינה לגבי אספקת מוצרים, שנמכרו לפני הפיחות.

לפי ההסדר הוא על הסוחרים לספק ללקוחותיהם את המוצרים שנמכרו לפני הפיחות, ושהצרכנים שילמו את כל התמורה בעדם. מוצרים אלה לא יחוייבו בתשלום הפרשי המיסוי. כדי להבטיח הסדר זה לא יוכל לרשה חבור על סוטות המכס מהסוחרים להפקיד אצלם צ'קים דחויים לחודש סבר ואר בסכום ואושרים בביסים. צ'קים אלה יוחזרו לסוחרים אחרי שהמכס יבדוק אם אכן נרכשה הסחורה לפני הפיחות. לא היתה כוונה שהצרכנים יידרשו להפקיד צ'קים כאלה אצל הסוחרים. הרשות המרכזית לצרכנות עומדת לפעול נגד נוהג זה של כמה מסוחרי החשמל.

ירידה ניכרת במכירת הגבינות הקשות

מאת סופר "דבר" לענייני חקלאות

1.8 מיליון ליטר חלב לשבוע מיועדים לייצור הגבינות הצהובות, הקשות. אך לגבינות אין קונים — נמסר אתמול, בתשובה לשאלות, מהנהלת "תנובה".

חודש ימים לאחר ההתייקרות הגבוהה של החלב ומוצריו, אין ניכרת התאוששות שלאחר הלם השבוע הראשון. בצריכת חלב השתיה יש ירידה קלה של 4—5 אחוזים. במוצרי החלב הזולים, יחסית, אין ירידה משמעותית. אולם, בצריכת המוצרים היקרים, ובעיקר הגבינות הקשות, יש ירידה של כמה עשרות אחוזים במכירות.

יש לציין, כי עם הכרזת הפיחות והעלאת המחירים עבדה כבר "תנובה" עם מלאי גדול של גבינות קשות, שהצטבר במשך השנה מאז תחלה עליית המחירים הקודמת בינואר השנה. המלאי הגדול מכביד על מצבם הכספי של "תנובה" ושל הקולאים שבתוצרתם היא מטפלת.

קנטור: "בית ברבור" אינו ממלא את יעודו

מאת סופרת "דבר" בתל־אביב

"בית ברבור" שנועד לשמש מרכז תרבות עירוני בדרום תל־אביב, אינו ממלא את יעודו — על כך מתריע בשאילתה לראש העיריה שלמה להט, חבר מועצת העיריה שרגא קנטור.

"בית ברבור" הוא בניין מהודר ומשוכלל, שהוקם בלב שכונות הדרום בהשקעה של מיליוני לירות בסיוע משפחת השגריר האמריקאי לשעבר ג. ברבור. במרכז ברבור מופעלים חוגים שונים בהדרכת מדריכים והחברות בו בהשתתפות על בסיס תשלום חודשי. מהחקירה שערך חבר סיעת המערך שרגא קנטור מסתבר, כי אין "בית ברבור" משרת את תושבי השכונות שבסביבתו ואשר לשמם הוקם, אלא את תושבי השכונות המבוססות בצפון העיר. גובה דמי החברות, הנקבעו, אינם מאפשרים לתושבי הדרום להשתתף בפעולות מרכז ברבור.

לעומת זאת לשכבות המבוססות יותר דמי החברות במרכז ברבור נוחים. יותר מאשר במועדוני ספורט פרטיים, כגון ה"קאונטרי קלוב".

"נוצר מצב בלתי נסבל שמוסד מהודר ומשוכלל שהוקם למען תושבי הדרום משרת את בעלי ההכנסות הבינוניות, הבאים מאזורי צפון העיר" — כותב קנטור בשאילתה לראש העיריה.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו

דבורה שטראוס ז"ל

הלויה תצא היום, יום רביעי, 11.12.74, כ"ז כסלו תשל"ה, בשעה 2.30 אחה"צ מבית הלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון.

בתה: יהודית גרינברג ומשפ'
בנה: ד"ר קלמן שטראוס ומשפ'
בנה: ד"ר צבי שטראוס ומשפ'

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של

יעקב מאיר סוטנברג ז"ל

הלויה תצא היום, יום רביעי, כ"ז כסלו תשל"ה, 11.12.74, מסנהדריה אל הר המנוחות גבעת שאול בשעה 10.45 לפנה"צ.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

אהרון מסקין ז"ל

תערך עליה על קברו בבית העלמין בקרית שאול, היום, יום רביעי, כ"ז כסלו, 11.12.74, בשעה 11 לפנה"צ.

ביום ראשון, א' טבת, 15.12.74, בשעה 2.00 אחה"צ, תערך אזכרה בבית הבימה.

ידידיו ומוקיריו מוזמנים.

התיאטרון הלאומי "הבימה"

המשפחה

מבקר ההסתדרות
וחבר העובדים
חברי ועדת מבקר ההסתדרות

משתתפים באבלו של חוד

ישראלוביץ ארטור

על מות

אמו ז"ל

אנו אבלים על מות חברנו היקר

מאיר לוין ז"ל

ומביעים תנחומים הכנים למשפחה.

המשפחות:
י. ה. אפשטיין, א. א. ברזובסקי א. להוביץ, א. פ. ליפציק, ש. ה. פריהולד, א. מ. פרידלנדר

להדר קופרמן

אתך במות האב

יוסף ז"ל

בית קבוצת ארז

חוזני: יש למנוע קיצוצים בשירותים סוציאליים

מאת א. גבע, כתב "דבר"

שר הסעד מ. חוזני, ייפגש ביום ד' עם נציגי השלטון המקומי כדי למנוע קיצוצים בשירותים הסוציאליים הניתנים ע"י העיריות והמועצות המקומיות, ולהביא להרחבתם.

לאחרונה החליטו רשויות מקומיות, ובהן תל־אביב, לקצץ בשירותים אלה, לפתוח, להקפיא. ההחלטה פבצה, בת־ים, בקרית... שים ובוליים שהתכוונו לפתוח במעון או בתנימה.

בוועדת השרים של הכנסת אמרו נציגי השלטון המקומי, שלא יבטלו תקנים קיימים, אך לא יוסיפו עליהם. הבעיה היא, אם יאושרו לעיריות המקומיות תקנים פנויים. בהקשר זה יש לציין את הצעת ראש עיריית בת־ים שהציע, שרשות מקומית המרחיבה את שירותיה הסוציאליים, תזכה לתמריץ.

בשיחה עם סופרנו אמר מ. חוזני, כי חייבים להרחיב את השירותים. בבקרה של אבטלה, ייפגעו בראש ובראשונה בני הנוער ולכן חייבים להגדיל את מספר מדריכי הנוער, להגדיל את מספר המטפלים בנוער במצוקה ולהרחיב את שירותי הייעוץ למשפחות.

מ. חוזני אמר, שתשלומי הסעד הגיעו בשלב זה לגבול עליון. במצב של היום עולה הקיצבה של נזקק סעד להקצבת עובד המשתכר שכר מינימום. עובד זה רשאי לקבל הנחות ממשרדי הסעד ויש להניח שרבים יפנו אל הלשכה. מצב זה יחייב תקציבים נוספים. מה עוד שלמקבל דמי הלשכה זכות לקבל שירותים נוספים כגון עזרה בסידור הילד במעון.

שר הסעד דוחה בתוקף את הטענה, שמקבלי הרווחה אינם רוצים לעבוד. רק 1.5 אחוזים מהמשפחות מקבלות תמיכה מסעד כלאה, כלומר הן אינן עובדות. הבעלים הם חולים, בעיקר קשישים.

מציעים מיבצע התנדבות של עובדים לשמירה בישובי הצפון

מליאת המחלקה לאיגוד מקצועי דנה אתמול בהצעה לארגן מיבצע התנדבות מקיף של עובדים לשמירה בישובי הספר. ההצעה הועלתה בפני המחלקה על־ידי סגנה יוספטל בן הברכה החקלאי.

יו"ר המחלקה א. אברהמוביץ התייחס בחיוב לרעיון והציע להקים ועדה שתבחן את פרטי הביצוע.

מזכיר ברית התנועה הקיבוצית א. ברום שהשתתף בישיבה, הסביר את המצב בישובים רבים לאורך גבול הצפון. הוא ציין, כי בכל ישוב שומרים מדי לילה עשרות חברים לא על חשבון עבודתם, והפסדים, כי יש גבול לכוחם הפיזי. הוא הוסיף, כי התארגנה עזרה לישובים במסגרת ההתיישבות. אך אין אפשרות לקיים זאת לבד. הוא קרא לארגן קבוצות עובדים שיצאו לשבוע שמירה בישובים.

סוכם על הקמת ועדה שתעבד הצעה מפורטת בעניין זה שתוגש בהקדם למליאה.

נכשלה תכנית בנייה ב־4 מושבים בדרום

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

עשרות בתים, שנועדו לשכן מתיישבים במסגרת תכנית הבינוי במושבים אמונים, עזריקם, שדה־עוזיה ובית־עזרא בדרום — שהיו צריכים להתאכלס בקיץ 1973 — עומדים בלתי־מושלמים ומבלי שבנייתם תחודש.

במיכרז להקמתם מטעם האגף לבניה כפרית במשרד השיכון, זכה לפני שלוש שנים הקבלן דוד בר־בי ברמת גן שהיה צריך להקים במחיר של 630 ל"י למ"ר עד יולי 1973. הפסקת העבודה שהוזלה למעשה עוד לפני המלחמה. לא הודעה עד היום. בהסכם בין המתיישבים למשרד השיכון נקבע, שעם השלמת בתים אלה יהרסו הבתים שבהם מתגוררים המתיישבים עתה ושנבנו בתחילת שנות ה־50. פניות המתיישבים המשתכנים למוסדות, וביותר גם למבקר־המדינה, בניסיון לא הביאו לחידוש הבניה, העשויה לעלות כיום לפחות 1800 ל"י למ"ר.

במושב אמונים צריך היה הקבלן לבנות 23 בתים, שגודלם הממוצע 72 מ"ר, במחיר של כ־45.000 ל"י לבית. לצורך זה, קיבלו המתיישבים הלוואות בסך 28.000 ל"י מהסוכנות ו־10.000 ל"י נוספים מבנק "טפחות" בתנאים נוחים וסיכמו עם תנועת המושבים שיעבור תוספת בית הם ישלמו ישירות לקבלן. בהסדר בין המוסדות למתיישבים נקבע עוד, כי פרש להתיישבותם להסכים להריסת בתיהם. לא תהיה להם זכות להתערב במהלך הבניה. במזכירות מושב אמונים אומרים, כי הפיקוח על הבניה היה עלוב. הבניה נתמשכה זמן רב, כשהקבלן מנמק זאת במחסור בפועלים, התייקרויות וכו', דעבה אם ולא הודעה מאז המלחמה.

בישיבה שנערכה במשרדי האגף לבניה כפרית בקריה בתל־אביב באוגוסט השנה, שבה השתתף נציג מבקר־המדינה, סוכם שאם הקבלן לא יסיים את הבניה תוך שלושה חודשים יהיה משרד השיכון רשאי לסיים אותה על חשבונו של הקבלן. מאז עברו יותר משלושה חודשים. חבר מזכירות הכפר בנימין סופר, המטפל בנושא, סיפר שהמודד שנשלח לאחרונה להעריך את מצב הבתים באמונים, נדהם כשמצא ש־90 אחוז מהחמרה בבניינים הסורה ברזל ושהבלוקים בקירות סדוקים. בבדיקה נתברר, כי חמרי הבניה אינם עומדים בדרישות התקן ושהלבנים מתפוררות.

המצב כיום הוא, שעשרות משפחות באמונים, עזריקם, שדה־עוזיה ובית עזרא מחכות להיכנס לבתיהם העומדים כשלדים ערומים והרוסים בתצורותיהם. מה שברור הוא, כי בניית הבתים בארבעת המושבים תתייקר בכמה מיליוני ל"י, כאשר תחודש. מה שלא ברור הוא, מי ישא בהוצאות: המתיישבים, הקבלן, הממשלה או הסוכנות היהודית?

"דממת־טלפונים" באור־יהודה

מאת שמעון פינס, סופר "דבר"

במסגרת תכנית הקימוצים של מועצת אור־יהודה, הוחלט ליטה המועצה על "דממת־טלפונים" במשך שעתיים בכל בוקר בין השעה 9 עד לשעה 11 — על כך מסר ראש המועצה מ. יצחקי וחבר ההנהלה ב. עזרי. כן החליטה המועצה לקצץ כחצי־מיליון ל"י מתוך תקציבה בן ה־14 מיליון ל"י ולהקפיא את איוש כל המשרות הפנויות ואת הקניה שאינן חיוניות במיוחד. צימצומים יעשו גם בהוצאות ההנהלה.

בבקביל לפעולות אלה, הצליחה המועצה את הגביה ב־60 אחוז. שהם כ־1,400,000 ל"י, ביניהם חובות של 10 שנים. המועצה אף ניתקה את חיבורי המים לעשרות בתים שבעליהם לא שילמו את מיסיהם, וכן הגישו עשרות תביעות משפטיות לתשלום חובות.

יולדת נהרגה בתאונת דרכים

יולדת נהרגה שלשום בתאונת דרכים בכביש עכו—חיפה בשעת הובלתה לבית־החולים האיטלקי בחיפה.

היולדת היא סובחיה מארי בת 44 מהכפר מג'דל־כרום שליד עכו. מערבל שיצא ממפעל פורקן שליד עכו התנגש בטנדר שבו היתה היולדת ואשר נסע בכביש הראשי. כתוצאה מכך נפצעו נהג הטנדר מוחמד עבאס בן 30, אמו אמנה מסרי בת 53, ופתחה עלי בת 30, שנסעה ברכב. הנהג של המערבל משה בשארי, בן 26, מקרית־אתא, נעצר לחקירה.

פ. ספיר: יקוצצו תקציבי הסוכנות וההסת' הציונית

כבדי האינפלציה באנגליה קרובים לאינפלציה בישראל, אולם בעוד שישראל מקדישה שליש כהכנסותיה לצרכי בטחון, הרי אנגליה מקדישה לכך רק 7 אחוזים מן ההכנסה הלאומית. תרומה זו משליכה על המצב הקשה של המגבית באנגליה, אמר יו"ר ההנהלה הציונית, פנחס ספיר, בישיבת הנשיאות של הוועד הפועל הציוני שנתכנסה שלשום בירושלים בראשותו של ח"כ יצחק נבון, יו"ר הוועד הפועל הציוני.

ספיר עמד על המצב הקשה בבורסות והבנייה בארה"ב אשר השפיעו על פעולות המגבית. כתוצאה מן הקשיים הפיננסיים בארצות אלה, אמר ספיר, יהיה צורך לערוך קיצוצים משמעותיים בתקציבי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית העולמית.

בתשובה לשאלה על בעיית היורדים, ציין ספיר, כי לפי נתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נמצאים כיום בחו"ל כ־200,000 יורדים שעזבו את ישראל מאז קום המדינה. בעיית היורדים החוזרים לישראל היא שאלה מורכבת, ספיר הודיע, כי בדעתו לבנות, בשיתוף עם שר הקליטה, ועדה מיוחדת, שתלכד את הבעיה באורח מקיף ומעמיק.

ספיר בודק הקשיים בקליטת עולים מארה"ב — בבית־שמש

מאת א. כנרתי, סופר "דבר"

יו"ר הנהלת הסוכנות פנחס ספיר בודק עתה את פרשת עלייתן של 1000 משפחות בארגון "צעירי ישראל" בארה"ב לבית־שמש. כלפי מכנת נציגיהם נתקלה בהתבת רעלולה להיכשל.

ספיר נפגש לפני ימים אחדים עם נציגי הארגון ושמע את טענותיהם על הקשיים שנערמו בפניהם. ספיר ביקש מהגורמים המיישבים להמציא לו בדחיפות את הפרטים בנושא זה, והיום הוא עומד להיפגש שוב עם נציגי הארגון.

כפי שנמסר בחוגי המחלקה לעליה וקליטה בסוכנות, קיימת תקווה שהעניין יסודר בקרוב.

מכשיר אזהרה אלקטרוני — בגשר מוצא

מכשיר אלקטרוני מיוחד יותקן במורד הקסטל לכיוון גשר מוצא, והוא יזהיר באמצעות שלט גדול ומואר את הנהגים בפני נהיגה מהירה מדי לפני הגשר.

זאת מסר ראש ענף התנועה במחוז הדרומי של המשטרה, סגן ניצב שמואל בוגלר, לכתב עתיים בירושלים. בוגלר אמר, כי המתכנים סגל פיזום יפעל המכשיר בהתאם לתנאי מזג־האוויר ומצב הכביש.

ראש עיריית קרית־שמונה פונה לרבין

"המצב בקרית שמונה הולך ומחמיר, ואנו מבקשים לקבל את הנהלת העיר לדיון דחוף עם ראש הממשלה — נאמר במברק ששיגר ראש עיריית קרית שמונה, אברהם אלוני, לראש הממשלה יצחק רבין.

"אנו מחים בתוקף נגד מדיניות משרד השיכון לגבי המחירים שקבע לדירות המיועדות לזוגות צעירים, וכן נגד משרד המסחר והתעשיה שאינו מכוון מפעלים לעיר".

אלוני פנה גם למנכ"ל משרד השיכון, ד. וינשל, וביקש את השתתפותו בדיון להבטחת דיור לזוגות צעירים. זאת כדי "למנוע קטסטרופה והתרוקנות העיר מזוגות צעירים", כמוסר אפשרות לרכוש דירה.

הפסדים קשים ללולנים

מאת א. כדורי, כתב "דבר"

למעלה מ־3000 טונות עופות קטנים מוחזקים בלולים 14 עד 15 שבועים, במקום להוציאם למכירה ולשחיטה כעבור 11 עד 12 שבועות. עופות אלה מגיעים כבר למשקל של 3 ק"ג, במקום המשקל הסביר לפיטום של 2 עד 2 ורבע ק"ג.

בכנס מועצת הלול יעקב דורון מסר אתמול, שבכך נגרמים הפסדים חמורים ללולנים ולצרכנים. העופות אוכלים מזון יקר ותוספת הבשר רק פוגעים בטעם וקשה יותר לשווק. מלאי העופות המוחזקים בקירור מגיע ל־3400 טונות.

ישביתו הלימודים בביה"ס "ארזים" במעלות

ועד ההורים בבית־הספר "ארזים" במעלות החליט להשבית את הלימודים במחאה על אי גידור בניין בית־הספר.

ההורים מציינים, כי בית־הספר פרוץ מכל עבר ואם תהיה חלילה שוב התקפה, כפי שהיה לפני שבעה חודשים על בית־הספר, לא יהיה בכוחם של איש הג"א והורה אחת, המופקדים על השמירה להדוף את המחבלים.

ידידי משפחות חללי מלחמת יום הכיפורים בני חולון התארחו אתמול בבסיס חיל הים אי־שם.

לקירות — פוליפלסט של אסקר
בקשו בחנות מדריך הגוונים החדש

פרופ' פריבס יתמנה לראש מרחב קופ"ח בנגב

יתפטר מנשיאות אוניברסיטת בן־גוריון

מאת משולם עד, סופר "דבר"

פרופ' משה פריבס, נשיא אוניברסיטת בן־גוריון, יתפטר מתפקידו, כדי להתמנות לראש מרחב הנגב של שירותי הבריאות של קופת־חולים בנגב.

פרופ' פריבס יהיה גם דיקאן של בית־הספר לרפואה בבאר־שבע. בתפקידו כראש מרחב קופת חולים בנגב יהיו כפופים לו כל מוסדות קופת־חולים מקרית־גת בצפון ועד לאילת, לרבות בתי־החולים של הסוכה באיזור. במסגרת המינהלית החדשה, יושם הדגש על תיאום מלא עם משרד הבריאות ומלבי"ן.

בחוגי קופת־חולים הותנה רק תנאי אחד למינוי של פריבס: התפטרות מנשיאות אוניברסיטת בן־גוריון, כדי "שלא יכביד עליו כובעים רבים מדי"; כלשון אחד האישים הבכירים בקופת־חולים. פרופ' פריבס אמר לי אתמול, כי הסכים לתנאי זה ויתפטר מנשיאות האוניברסיטה, כיוון שהוא רואה את יעודו ברפואה ויקדיש את כל מאמציו לקידום השירות הרפואי ולימוד הרפואה בנגב.

סופר "דבר" מעיר, כי פרופ' פריבס, איש "הדסה" לשעבר, הצטרף לא מכבר כחבר להסתדרות הכללית.

נמנע אסון בהידרדר סלע ענק

אסון כבד נמנע אור ליום ג', כאשר סלע ענק במשקל כמה טונות הדרדר מההר שמעל לכביש רופין בחיפה ונעצר במרחק של סנטימטרים ספורים משפת הכביש. נהגים שעברו בכביש, שהוא אחד הכבישים העמוסים ביותר בעיר, אמרו לכתב עתיים, כי היה זה בבחינת "נס חנוכה שני" שהסלע לא נפל על אוטובוס או מכונית פרטית ומחץ אותם.

סלע זה מצטרף לרבים של אבנים קטנות יותר הידרדרו במשך כל יום ג' מההר שמעל לכביש רופין, כתוצאה מהגשמים שירדו לילה קודם לכן.

5 נהרגו בתאונות עבודה בנובמבר

מספר תאונות העבודה בחודש נובמבר הסתכמו ב־5 עובדים הרוגים ו־3 שנפגעו קשה. שלוש מהתאונות הקטלניות היו כתוצאה ממכת חשמל. אחת כתוצאה מהתהפכות טרקטור והאחת בנפילה.

הפצועים קשה היו כתוצאה מנפילה מגג, מהתמוטטות זרוע מנוף בנמל וכתוצאה מהתהפכות טרקטור.

אתר החרמון הוכשר למבקרים

הכשרתו של אתר החרמון נסתיימה והוא מוכן עתה לקליטת מבקרים לאתר שבמרום שיפצים וטיילים, כולל תצפית רבה: על כך מסר אתמול דובר משרד התיירות. האתר ייפתח למטיילים וחובבי הסקי מיד לאחר רדת השלג הראשון, עם היווצרות מישטחי־סקי.

מנהל החברה הממשלתית לתיירות, אלוף (מיל.) משה תמיר, מסר, כי בעבודות השיפוצים בחרמון הושקעו כ־1.5 מיליון ל"י. הם בוצעו ע"י חברת "הר חרמון", שבה שותפים החברה הממשלתית לתיירות, המושב נוה אטי"ב וההסתדרות הציונית. בנוה אטי"ב מוקם עתה בית הארחה ומיתקנים נוספים לשרות המטיילים.

העסקת תלמידים "בהתרמה" — רק באישור

מנכ"ל משרד החינוך והתרבות אלעד פלד, הוציא אתמול הוראה לכל מוסדות החינוך והתרבות להעסיק תלמידים בהתרמה למטרות כלליות וציבוריות ללא אישור מוקדם מטעם משרד החינוך והתרבות. על־פי הוראת המנכ"ל, טעונה העסקת תלמידים אישור של המנכ"ל הראשי בית (במישור הארצי) ושל מנהלי המחוזות של המשרד (במישור מקומי).

פלד מציין בהוראתו, כי בשום מקרה לא תיעשה ההתרמה בשעות הלימודים ומדגיש, כי אין להניע את התלמידים לפעולה זו ואלא להיעשות רק בהתנדבות.

הוועדה לבדיקת רווחיות הייצוא:

יש להעלות תמריצי הייצוא

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הוועדה לבדיקת רווחיות היצוא, המשותפת להתאחדות התעשיינים ומכון היצוא, עומדת לסיים את עבודתה ולהגיש את מימצאיה לממשלה ובהתאם לכך לדרוש העלאת תמריצי היצוא.

הוועדה עומדת להגיש את מסקנותיה לפני ינואר. התאריך שבו הבטיחה הממשלה לדון בדרישות הייצואנים להעלות את תמריצי היצוא בטענה שהתוספת שניתנה להם בעקבות הפיחות אינה מספיקה לעידוד היצוא.

בסקר חלקי שנערך במפעלי התעשיה בענפים שונים, התברר בינתיים, כי במספר ענפים הרע המצב אחרי הפיחות והיא בחלק מהם המצב הוטב הם יוהגו מהתוספת שניתן להם הפיחות. הפגיעה העיקרית היא בענף המזון, שבו יש לביטול החלקי של הסובסידיות על הסוכר, שמן וקמח — השפעה מכרעת. הירידה המשמעת ברווחיות היצוא הוא בשיעור של 10 אחוזים. כמה מוצרים, ודוגמת מיצים, שבהם מרכיב הסוכר הוא גבוה, מגיעה ההתייקרות עד 50 אחוז. בסוכריות, ביסקוויטים ומצות מגיעה ההתייקרות עד 40 אחוז. במוצרים אלה ייאלצו למעשה היצואנים להפסיק לגמרי את היצוא אם לא תינתן להם עזרה מיוחדת.

מצב קשה שורר גם בטקסטיל ובאופנה ועם מתן תוספת־היוקר בינואר, יישאר ענף זה במצב שהיה לפני הפיחות.

טוב יותר הוא המצב בענפי המתכת והאלקטרוניקה, שבהם יהיה עתה יתרון של 6—3 אחוזים. עם זאת, גם בענפי זה יש מתריעים שעם תשלום תוספת־היוקר, יאפסו זה. בענף הפלסטיק לא יישאר בשל עליית מחירי חמרי־גלם, דבר מהפיחות.

מצב טוב שורר בענפי הכימיה וגם עם תשלום תוספת־היוקר הם עדיין יישארו ביתרון של 3 אחוזים. בינתיים, יש כבר סימנים ראשונים שעליית המחירים בשוקי חו"ל באמרי הרבה ופרמצבטיקה נבלמת. במוצרים שונים המצב מאוד ובעוד שבכמפסטים המצב עדיין מצויין, יש ירידת מחירים ראשונית בתחום.

המסקנה המרשמעית מהסקר, המתבסס אמנם על מספר קטן של מפעלים, אך המהווה חתך מייצג של כלל התעשיה, היא, כי הפיחות לא נתן דבר לגבי היצוא. ולכן, כאמור, יש לדון מחדש בהעלאת התמריצים, נושא המריצים. ועמה במרכז הדאגה של האסיפה הכללית של מכון היצוא המתכנס בשבוע הבא בתל־אביב.

מתנדבות וחיילות אפו סופגניות בקרים

מאת כתב צבאי

כ־80 מתנדבים מהוועד למען החייל במחוז הדרום, וכמספר הזה חיילות, יצאו אתמול עם שחר למיפקדת הכוחות המשוריינים בסיני, אפו רבבות סופגניות ולביבות וערכו חלוקתן בקווים הקדמיים.

המשלוח נעשה בשיתוף סניפי הוועד למען החייל, בדימונה, בערד, בירוחם, בבאר־שבע, באופקים, בחוף אשקלון ובשער הנגב.

מורת־רוח באיגוד המקצועי מעקיפתו בנושאים שבתחומו

מליאת המחלקה לאיגוד מקצועי החליטה אתמול לרשום לפניה את הדו"ח שמסר יו"ר א. אברהמוביץ, על המו"מ בין ההסתדרות לבין הממשלה ולשכת התיאום של המעסיקים בנושאי תוספת היוקר, המדיניות המקצועית ב־75 וביצוע המדיניות הכלכלית.

נוסח זה הוצע על־ידי המחלקה והוא נתקבל לאחר הצבעה בהתנגדות חמישה חברים ובהימנעות ארבעה.

במהלך הדיון הביעו אחדים מן המשתתפים מורת־רוח על כך שהחלטות העוסקות בנושאים של מדיניות מקצועית והסכמי שכר מתקבלות תוך עקיפת הפורום של המחלקה לאיגוד מקצועי, שנועד לדון ולהחליט בהם.

חסון: צפוי שילוב של אינפלציה ומיתון במשק

באזהרה מפני סכנה משולבת של מיתון ואינפלציה, יצא אתמול ראש סיעת ל"ע בהסתדרות, אברהם חסון, בכנס סיעתו.

"בדרך המיוחדת למשק שלנו, נוצרו תנאים למיזוג מדאיג של האטה כלכלית ואינפלציה. תופעה הידועה מכמה ארצות באירופה המערבית", אמר חסון.

"אם לא יופעלו אמצעים מתאימים, לא יוכן הספיגה המובטחת, שהנהגה ביסוד התכנית הכלכלית, תוצאות על כבש בררי־כון עליית המחירים, כאשר ההתייקרויות שנגרמו בגין הפיחות וצימצום הסובסידיות גוררות אחריהן התייקרויות נוספות, ללא כל קשר כלכלי סביר בתייקור", הוסיף חסון.

נחנך מרכז הדרכה לרדיואיזוטופים

במרכז למחקר גרעיני בנחל שורק, נחנך בימים אלה מרכז הדרכה לרדיואיזוטופים, המיועד לשמש במיתקן מרכזי להכשרת כוח־אדם בשיטות עבודה נכונות ובטוחות בחומרים רדיואקטיביים.

אין ראיות שזכיית מיליון הל"י בטוטו הושגה במירמה

מאת סופרת "דבר" לענייני משטרה

חוקרי משטרת מחוז תל־אביב לא מצאו כל אחיזה לחשד שהועלה לפני יומיים, כאילו הזכיה במיליון ו־120,000 ל"י בטוטו בשבוע שעבר הושגה במירמה — מסר אתמול דובר משטרת המחוז סגן־ניצב משה שרף.

בחקירה המקבילה שערכה מועצת ההימורים הוברר, כי הטופס הזוכה הוא כשר. כן לא נמצא כל קשר בין הזוכה לבין גורמים פליליים.

החקירה הוחלה על יסוד החשדות שהובאו למשטרה על־ידי שני עתונאים, רמי יצהר ואבי ולנסין, השניים טענו, כי תוצאות שלושה מן המשחקים שהופיעו בטופס הטוטו נקבעו מראש על־ידי תשלום שוחד והפעלת איומים על־ידי אנשי ארגון. לפי הנקודות עליהם התמכו השניים, שולם שוחד לשחקנים כשיריים בקבוצות אלה, הקשורים עם "כנופיית הכרם". כזכור, העלתה בזמנו ועדת החקירה הממלכתית לחקר החשדות לשחיתות בכדורגל — ועדת עציוני — מימצאים שקשרו את "כנופית הכרם" עם קניית משחקים לצורך הזכייה בטוטו. הזכיה של מיליון ו־130,000 ל"י בשבוע שעבר היתה הזכיה הגדולה ביותר ב־17 שנות קיומו של הטוטו ובכל מפעל ההימורים בארץ.

חקירת המשטרה גילתה, כי טופס הטוטו, שבעליו זכה בפרס הגדול, נשלח אמנם מתחנת טוטו הנמצאת בכרם התימנים. אך עם זאת לא מצאו החוקרים, כאמור, כל אחיזה לאימות החשדות.

תקלות באספקת דשנים גורמות נזקים ליוגבים

מאת סופר "דבר" לענייני חקלאות

המפעל היחידי לדשנים כימיים בארץ מעדיף לייצא תוצרתו לחו"ל, בלי להבטיח קודם כל את הדשנים הדרושים לחקלאים בארץ, ובזמן. — בהאשמה זו יצא בטאון אירגון עובדי הפלחה "בג"ה שדה ומשק".

ברשימה "דשנים" נאמר, בין השאר, כי תקלות באספקת הדשן גרמו ליוגבים נזקים חמורים, כי חוסר האפשרות לתת להבדות את הדשן היסודי לפני הזריעה מעכב את הזריעה עצמה.

מחבר הרשימה טוען, כי אין היוגבים יכולים להסתמך על מפעל אחד בלבד ויש למצוא דרך לפתרון הבעייה, או ע"י הקמת מפעל נוסף או ע"י העברת השליטה במפעל לידי החקלאים, שיוכלו לקבוע את מדיניותו.

רעיית נשיא המדינה נינה קציר אירחה ביום ב' בירושלים את בנות ה־12 ממשפחות העולים למסיבת בת מצוה. הנערות באו מלוות בבני משפחותיהן ונתקבלו בחמימות על ידי הנשיא ורעייתו.

מנוי דבר - סלק חובך לשנת 1974

דבר ספורט

מכבי ת"א – הפועל פ"ת 0:1

דרור בר־נור נגח בדקה ה־48 את שער הנצחון

דרור בר־נור, חלוצה של מכבי ת"א, שב אמש להבקיע והביא לנצחון קבוצתו בשיעור 0:1 על הפועל פ"ת, במשחק הליגה הלאומית מן המחזור ה־8.

שער הנצחון של בר־נור בדקה ה־48 שיקף למעשה את יחסי הכוחות בשדה. לאחר מחצית שקולה, בה הירבו שחקני שתי הקבוצות בשגיאות, עברה היוזמה למכבים שלחצו את הפתח־תקוואים לשערם.

עם פתיחת המחצית השניה המשיכה מכבי ת"א בלחץ על שערו של ויסוקר, ואמנם לחץ זה נשא פרי. הצעיר אברהם גולדנברג הרים כדור קרן מימין ודרור בר־נור ידע להתמקם בצורה הנכונה כדי לנגוח מקרוב לרשת 0:1 למכבי ת"א.

במשך המשחק עברה היוזמה לפתח־תקווה וחלוציה ניסו להבקיע שער שוויון, אולם כל נסיונותיהם נהדפו בידיו הבטוחות של השוער מיכאל קדוש, שחזר אל בין הקורות לאחר היעדרות ממושכת.

כר־הדשא הרטוב ושלוליות המים הרבות, בעקבות גשם שוטף שנמשך אף במהלך המשחק, הקשה על שחקני הקבוצות לפתח את כשרונם הרגיל. ואמנם רק לאחר 30 דקות של משחק הצליחו הכדורגלנים להתרגל לכר הדשא ולפתח משחק מתאים לתנאי המגרש.

חוליות הקישור של שתי הקבוצות היו למעשה נקודות האור היחידות במגרש. במכבי היו אלה הצעירים ירון עוז ואבי לוי, שהפיצו את גלגלי הקבוצה, כאשר שלחו כדורים ארוכים ומדויקים לחלוציהם.

מנגד, שבו בוריס גורנו ומשה שווייצר להרכב קבוצתם והיו הכדורגלנים הבולטים במשחקם הנבון והשאפתני.

התקפות שתי הקבוצות כשלו ברוב נסיונותיהם מאחר שהעדיפו להוליך מסירות קצרות ושטוחות ובכך נכשלו.

פתיחות המשחק היתה כאמור שקולה ולא נרשמו דקות מעניינות ליד שני השערים. בדקה ה־48 נפל כאמור שער הנצחון. לאחר מכן היה שוב בר־נור בעמדת הבקעה, אך כדור שנגנח על ידיו, לאחר הרמה של בלו, הוטס בכפם.

נסיון ההבקעה הרציני ביותר של הפתח־תקוואים היה בדקה ה־81, כשגבי רוזנברג נגח במדויק למשקוף שער מכבי.

שפט הבדורג לעיני 500 צופים באיצטדיון „בלומפילד" ביפו.

ש. כפיר

● מכבי ת"א: קדוש — 6; לינקר — 6, רוזן — 5, נימני — 6, כהן — 5; פרקי — 6, עוז — 6, לוי — 7; גולדנברג — 6, בר־נור — 5, פלימן — 5.

● הפועל פ"ת: וישקר — 5; אביגדור — 6, רוזנטל — 6, מאלם — 6, הבית — 5; שווייצר — 7, גורנו — 7, דורון — 5, צלניקר — 4; רמלר — 6, רובינשטיין — 5.

טבלת הליגה הלאומית

.1	הפועל כפ"ס	10	8—13	15
.2	שמשון ת"א	10	7—13	14
.3	מכבי נתניה	10	11—15	14
.4	הפועל חיפה	10	7—16	13
.5	באר־שבע	10	6—11	13
.6	הפועל יהודה	10	9—12	11
.7	הפועל י־ם	10	9—11	10
—.	בית"ר י־ם	10	8—10	10
.9	מכבי ת"א	10	8—8	10
.10	הכוח־ר"ג	10	15—12	10
.11	הפועל פ"ת	10	9—10	9
.12	מכבי יפו	10	11—10	8
.13	בית"ר ת"א	10	13—10	8
.14	בני־יהודה	10	14—6	6
.15	הפועל ת"א	10	12—5	5
.16	מכבי פ"ת	10	18—4	4

במשחקי השלמה בליגות ב'

במשחקי השלמה בליגות ב' הושגו אתמול התוצאות הבאות: צפון א': אחי' בני־נצרת — הפועל בית־שאן 2:3. דרום ב': הפועל אופקים — בית"ר אשקלון 1:3; הפועל אילת — מכבי קרית־גת 2:3.

איגוד הכדורסל ידון היום בליגה המקצוענית

נשיאות איגוד הכדורסל תדון הערב בליגה המקצוענית של אירופה בכדורסל, האמורה להיפתח בחודש הבא, שקיבלה את אישורה של נשיאות פיב"א.

יו"ר המחלקה לצעירים וספורט חבר הוועדה המרכזת, שמואל בהט, פנה למזכ"ל הפועל י. ענבר וביקש לעכב ההחלטה בענין אישור משחקי הקבוצה המקצוענית „סאברס" בארץ, כדי לאפשר קיום דיון במוסדות „הפועל" ההסתדרות בענין.

הפתעות במחזור ה־13 בכדורסל

הפועל י־ם – מכבי ר"ג 90:91

מאת יעקב פתאל

שתי הפתעות נפלו אמש במסגרת המחזור ה־13 בליגה הלאומית בכדורסל. ההפתעה הגדולה נפלה בבירה שם ניצחה קבוצת הפועל המקומית את קבוצת מכבי רמת־גן בתוצאה 90:91 (48:44).

הקבוצה הרמת־גנית הוליכה ברוב שלבי המשחק ביתרון שנע בין 5 ל־8 נקודות. הירושלמים הצליחו להקטין את ההפרש רק בחמש הדקות האחרונות של המשחק. בשלב זה עבר היתרון מקבוצה לקבוצה עד שהירושלמים במצב זה כאשר נותרו 6 שניות לסיום גומם זילברמן הרמת־גני מתחת לסל הירושלמי. את הכדור גסלו שוב שחקני ר"ג ללא הצליחו להשיג סל שהיה מעניק להם את הנצחון.

הירבו לקלוע לירושלים: ציון לוי (20), אלמגם (18), טראס (18). לר"ג: גורדון (26), קמינסקי (23) וגריפין (22).

קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה, חוללה את ההפתעה השניה כאשר גברה על קבוצת הפועל גבעת־ברנר/גנן בתוצאה 67:79 (37:41).

המשחק שנערך באולם בגבעת־ברנר התנהל בשליטת האורחים שהוליכו ביתרון משך כל זמן המשחק. יתרונם של החיפאים הושג בזכות עדיפות הגובה שאיפשרה להם לזכות ברוב הכדורים החוזרים מהסלים. בקבוצה המקומית בלט גדעון רייס, שהוליך את קבוצתו להקטנת ההפרש ל־8 נקודות — 57:49. בשלב זה נפצע רייס, דבר שאיפשר לחיפאים לבסס את נצחונם.

ראוי לציין, כי השופטים החליטו לקיים את המשחק למרות שהמגרש כוסה בשלוליות מים.

השחקן הבולט במגרש היה החיפאי י. שוורץ שקלע 27 נקודות. כן בלטו: סלע (18) ובן־דוד (13). הירבו לקלוע לג'בע/גנן: מוסקוביץ (17) גינזין (14) ודנייטס (13).

במשחק השלישי שנערך גם הוא בבירה ניצחה קבוצת הפועל רמת־גן את קבוצת בית"ר ירושלים בתוצאה 60:86 (28:51).

שלושה משחקים אחרים שהיו צריכים להתקיים אמש נדחו בגלל גשם. המשחק השביעי של המחזור יתקיים מחר בחולון ויפגיש את קבוצות מכבי והפועל ת"א.

● במשחקי גביע לנשים בכדורסל גברה הפועל חיפה על הפועל דליה 49:85 (20:48). הירבו לקלוע לחיפה: כנעני (32), גייני (19), לוין (10). לדליה: שביט (16), דורי (10).

הוחלפה הביתיות בקדם־אירופי בכדורעף

הנוער בספרד והנשים בבלגיה

המשחקים המוקדמים לאליפות אירופה בכדורעף לנוער ולנשים, שנועדו להיערך בתחילה בארץ, הועתקו ע"י התאחדות הכדורעף האירופית לספרד ולבלגיה.

בהתאם ללוח המשחקים, שנקבע השבוע למשרדי ההתאחדות לספורט, ייערך משחק הנוער נגד נבחרת ספרד בספרד, בניגוד לתכנית המקורית, לפיה היו הספרדים צריכים לשחק בארץ. יתרה מזאת לפני כשבועיים הודיעו הספרדים במכתב, כי נבצר מהם להגיע ולשחק בארץ. פניה זו מאשרת, כי הספרדים ידעו על קיום המשחק בישראל.

לגבי הנשים, נועד המשחק להיערך בישראל ב־26 באפריל נגד נבחרת נשות בלגיה, אולם גם משחק זה ייערך בהתאם לתכנית החדשה בבלגיה.

גם במקרה זה היה ידוע לבלגיות כי עליהן לשחק בארץ והן הבטיחו להגיע לארץ מיד לאחר משחקי בערב אירופה בהולנדיה.

בתכנית משחקי נבחרת הגברים של ישראל לא חל שינוי והם ייערכו בין ה־3—5 באפריל בצרפת בהשתתפות נבחרות יוון, צרפת וישראל.

ממשרדי ההתאחדות לספורט נערכו כמספר נסיונות ליצור קשר עם מזכיר ההתאחדות האירופית בכדורעף, אוליביה בריייל, אך לא היתה התשובה מבוררה.

סטנקוביץ יפסוק היום לגבי משחק ההתפרעות באיטליה

מכבי ת"א או סינודינה, ספרטק לנינגרד, יוגופלסטיקה ולה־מאן — בבית ב'

קבוצת כדורסל רוסית שניה עשויה לשחק בחודש הקרוב בישראל. תהיה זו קבוצת ספרטאק לנינגראד, אשר הוגרלה לבית ב' של משחקי רבע גמר גביע אירופה לקבוצות מחזיקות גביע, יחד עם קבוצות מכבי ר"ג/סינודינה בולוניה, יוגופלסטיקה ספליט ולה־מאן מצרפת.

בבית א' של המשחקים הוגרלו לשחק קבוצות הכוכב האדום מיוגוסלאויה, הובנטוד באדלונה מספרד, ריגוב אנטוורפן מבלגיה וצ. ס. ק. א. סופיה מבולגריה.

בגלל העיכוב בהגשת דו"חות השופטים על משחק ההתפרעות בבולוניה, בו נפצע מנהל הקבוצה הרמת־גנית, גח קליגר, לא נתקבל עדיין בפיב"א ערעורם של הרמת־גנים. אי־לכך הוגרלו שתי הקבוצות (מכבי ר"ג וסינודינה) ורק היום אחה"צ, לאחר שמיעת ערעור מכבי ר"ג — יוכרע מי תהיה הקבוצה הרביעית בבית ב'.

בינתיים מסר סגן מזכ"ל פיב"א, בורה סטנקוביץ, כי הוא יהיה היוגוסלאוי היחידי בירעור מכבי ר"ג במשחק ההתפרעות נגד סינודינה בולוניה במבצע שעבר.

טראנסול רוטרדאם ניצחה בליגה 109:138

בארק, יריבה נוספת של מכבי ת"א ברבע הגמר, הפסידה לקאן 101:74

יריבתה הראשונה של קבוצת מכבי ת"א בשלב רבע הגמר בגביע אירופה לקבוצות, קבוצת טראנסול ההולנדית, ניצחה במשחק ליגה שנערך אתמול את קבוצת בארקם ב. ס. בתוצאה 109:138.

יריבה אחרת של מכבי ת"א, אלופת צרפת, קבוצת בארק, ממשיכה להתדרדר. במחזור ה־12 בליגה הצרפתית נוצחה ע"י קבוצת קאן בתוצאה 101:74.

קבוצת בארק ירדה למקום ה־10, כשלזכותה 24 נקודות. מספר נקודות שוה לזה של ליון ודנאן המקיפות אותה בדירוג.

לבארק קלעו במשחק נגד קאן ראוף (18) האמריקאים רייס (14) וסטיוארט (13) פייר גאל (12) צובאל (10) וקאייה (8).

כדורסלנה לשעבר של בארק, אורה, קלע 18 נקודות לזכות קבוצת קאן.

בראש טבלת הליגה הצרפתית נצבת לה־מאן, שהכניעה את ביליה 69:101. מונאקו (שהכניעה את הפועל ר"ג) נוצחה ע"י ניס — 104:101, כשביל בדנר, שחקנה האמריקאי לשעבר של בארק קלע 33 נקודות לניס.

פורגס ניצח בדרום־אפריקה

הטניסאי הישראלי ראובן פורגס פתח „ברגל ימין" את הופעתו בדרום־אפריקה, כשהכניע בבלומפונטיין בסיבוב הראשון של אליפות אורנג' את הטניסאי המקומי פייק מולי 6:0, 6:0.

* בפתיחת תחרויות ה„גדולים" בטניס במלבורן, גבר הארגנטיני גייארמו ויאס על האוסטרלי ג'ון ניוקומב 6:4, 7:4. האוסטרלית איליה גאסטסה ניצחה את המקסיקאי ראול ראמירז 6:4, 6:2, 6:3.

* גם בבשאל כוכבת הדיפאות הצרפתית: נבחרה כבשנה שעברה אירנה שבינסקה „ספורטאית שנת 1974". אלוף העולם באופניים הקדים את הכדורגלנים יוהאן קרויף מהולנד ופרנץ בקנבאואר מגרמניה, האצנית שבינסקה הקדימה את האלופה העולמית, המחוז־גרמנית קורנליה אנדר, והאמריקאית שירלי באבאשוף.

* הערב ייערכו שמונת משחקי הגומלין בגביע אופ"א, כשהמסקרן בכולם יהיה. באכסטרדם בין אייאקס ליונבנטוס. במשחק הראשון ניצחו האיטלקים 0:1.

ירושלים

עליה לקבר של משה הקדאי (מרימסקי)

● התקיים היום בהר המנוחות בירושלים, בשעה 3.00 אחה"צ.

תל־אביב

מועצת פועלי תל אביב יפו המחלקה לתרבות והנוער מסיבות באיגוד המקצועי

● היום יום רביעי 11.12 — בבית ברנר: ב־10.30 לעובדי מרכזיה 14 עם מנחם לוין; ב־16.00 לעובדי מכס — יפו עם שלמה שטיינקלפר, מנחם הירדני. ביום חמישי, 12.12, בבית ברנר: ב־16.00, עובדי פסלים ומס רכוש עם מנחם הירדני; ב־19.00 ע"י המחלקה לקולנוע עם יוסף אבידור.

ארגון ותיקי ההסתדרות

● מסיבה — 54 שנה להסתדרות. בבית תבורי 15.12. הזמנות לקבל במועדון רחוב קלישר 32 בימים שלישי, רביעי וחמישי בשעה 16.00 — 18.00.

אזכרה לחבר שניר (קושניר)

● תתקיים מחר בשעה 3 אחה"צ בבית העלמין בנחלת יצחק. נפגשים ליד השער.

„משען" מועדון פנסיונרים תל אביב רחוב ב. הכ 19

● בשעה 6.00 הדלקת נר חנוכה. שירה בציבור חידון „חנוכה" רקודי עם. בנוה ומלווה באקורדיון רפאל לירה.

נהרגה בתאונה

הולכת רגל, ברברה כיטלמן בת 65, קיפחה את חייה מפגיעת משאית שנסעה לאחור ברחוב וייצמן בבאר־שבע. נהג המשאית נעצר לחקירה.

חיפה

מפלגת העבודה הישראלית מחוז חיפה

● ביום ד' 11.12.74: במחוז — בשעה 10.00 — ועדת תיאום קליטה; במחוז — בשעה 16.00 — ועדת נכסים; במחוז — בשעה 17.00 — הנהלת הבמה המדינית. קרית אליעזר — 18.30 — משמרת צעירה; קרית טבעון 18.30 — מזכירות הסניף; קרית טבעון 19.30 — מועצת הסניף.

ארגון אסירי הנאצים לשעבר

סניף חיפה, רח' ירושלים 13

● מחר, ביום חמישי, 12 בדצמבר 1974, יתקיים במועדוננו ערב חנוכה. תכנית אמנותית במסגרת. שירה, זמרה ונגינה. בהשתתפות הסופרת רבקה קוויאטקובסקי פנטוסיק והזמרת השחקנית — רחל הרזה. כיבוד לחברים ולאורחים חופשית.

גימלאות מהביטוח הלאומי יינתנו למקרים חריגים

במוסד לביטוח לאומי יונהג בקרוב חידוש. לקראתו מכינים עתה תקנות, שלפיהן יוסמך בקרוב המוסד לתשלום גימלאות, במקרים מסויימים ועל פי שיקול דעת המוסד, לאנשים שעקב סיבות שונות נשללה מהם האפשרות לשלם דמי ביטוח למוסד, או שלא מילאו אחרי הוראות חוק אחרות של הביטוח הלאומי ועקב כך לא רכשו זכויות במוסד.

על כך מסר מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, עמירם סיון במפגש עם עובדים סוציאליים שנתקיים אתמול בירושלים.

עידוד החסכון לחינוך 1974

היענות גדולה במבצע החסכון לחינוך

רשות החיסכון והביטוח במשרד האוצר, בשיתוף עם קופות החיסכון לחינוך תיכון וגבוה: „חיסכון לתיכון" — המשותפת לבנק הפועלים ולמרכז השלטון המקומי; „גחלת" — ת"א־יפו; „חסך" — חיפה; ו„מרגלית" — רמת־גן; מסכמת בהצלחה רבה את המבצע השנתי לעידוד החיסכון לחינוך, שיימשך עד 31.12.74.

מענקים הפטורים ממס־הכנסה. חוסך הרושם את ילדו בשנת חייו הראשונה מקבל פי של הרבות המקסימלית — שנת ההדשי חיסכון.

הבורת תוספת של סכום קטן (בהתאם לשנתון הילד) מבטיח החוסך את המשך התשלום הסדיר של החיסכון במקרה של פטירתו.

רבבות הורים כבר ניצלו את תנאי החיסכון הטובים ביותר לחינוך. תקופת המבצע, עד ה־31 לדצמבר, מהווה הזדמנות עבורם להצטרף לאחת מתכניות החיסכון לחינוך, וליהנות גם מהאפשרות לזכות באחת מ־169 המילגות ולקבל שי ספרים לילדיהם.

169 מילגות בסכום של 75,000 ל"י

בין החוסכים החדשים בכל אחת מהקופות הנ"ל בתקופת המבצע, יוגרלו 169 מילגות בסכום כולל של 75,000 ל"י, בצורת זיכוי בחשבון לחינוך כדלקמן: 1 מילגת בשם משרד האוצר, בסך 2,000 ל"י לנרשם חדש לחינוך גבוה (במתכון) והשנה לחוסך „גחלת"; 18 מילגות, בנות 1,000 ל"י כ"א — 18,000 ל"י; 50 מילגות, בנות 500 ל"י כ"א — 25,000 ל"י; 100 מילגות, בנות 300 ל"י כ"א — 30,000 ל"י. כן יחולקו שי ספרים לילדי הנרשמים החדשים בתקופת המבצע.

מדוע כדאי לחסוך לחינוך תיכון

עד כה רשומים 96 אלף הורים־חוסכים בכל קופות החיסכון לחינוך תיכון וגבוה הנ"ל, בהן הצטברו החסכונות בסכום כולל של כ־100 מיליון לירות.

כוונת המיבצע להגדיל משמעותית את מספר החוסכים ולהגביר את ההטבות שהקופות מעניקות לחוסכים.

עד לסוף תשל"ד שילמו הקופות 52 מיליון ל"י שכר־לימוד עבור 45 אלף תלמידים לבתי הספר העל־יסודיים ולמוסדות להשכלה גבוהה.

החיסכון לחינוך מעניק תשואה גבוהה ביותר בכל תכניות החיסכון בארץ, כולל רבית ומענקים הפטורים ממס הכנסה והצמדה מלאה למדד שכר־הלימוד בתיכון. אין כל סיכון בחיסכון גם במקרה שהילד אינו מגיע להמשך לימודים, מאחר והחוסך רשאי בכל עת למשוך את כספו בקבלו תוספת של ריבית גבוהה והפרשי הצמדה המבטיחים את ערך כספו.

ערך חינוכי ומשקי רב־חשיבות נוסף בחיסכון בקופות אלה. באשר מרבית כספי החיסכון ניתנים כהלוואות לרשויות המקומיות, להקמת מבנים לחינוך על־יסודי ואוניברסיטאי ושיפוצם.

הטבות גבוהות לחוסכים

ניתן להתגבר על הנטל הכספי הכבד של הוצאות החינוך, 7,000 ל"י לשלוש שנות לימוד (בכיתות י', י"א, י"ב), ע"י החיסכון לחינוך באמצעות קופות החיסכון לחינוך תיכון וגבוה.

החיסכון כדאי בגלל ההטבות הגבוהות הניתנות לחוסכים. מאחר והחוסכים נהנים מהענקות רבות, הרי הסכום המצטבר הוא גבוה בהרבה מהסכום שמפקיד אותו מפקיד החוסך בקופה ומגיע אף לכפליים ויותר מסכום החיסכון שהפקיד החוסך.

ההטבות על החיסכון הן שונות: ריבית גבוהה, הצמדה ד

התועלת בחיסכון לחינוך גבוה

תכניות החיסכון לחינוך גבוה, המופעלות ע"י קופות החיסכון לחינוך, מאפשרות להורים לחסוך בתשלומים חודשיים קטנים יחסית, ולצבור קרן שתכסה חלק או את כל הוצאות הלימוד במוסדות לחינוך גבוה בארץ או בחו"ל, המתבטאות באלפי לירות לשנה.

תקופת החיסכון המינימלית היא 3 שנים והמקסימלית 20 שנה. החיסכון והמענקים צמודים למדד המחירים לצרכן ופטורים ממס הכנסה, בהתאם לחוק עידוד החיסכון.

תשלומים קטנים אלה מתאפשרים בחלקם ע"י הריבית הגבוהה והמענקים. בתוספת הצמדה למדד המחירים לצרכן, הם ניתנים לאלה שיגיעו לכלל לימוד במוסד לחינוך גבוה.

הטבות מיוחדות ניתנות לחוסכים המעדיפים להפקיד בתשלום חד־פעמי את כל סכום החיסכון, במקום התשלומים החודשיים.

במקרה שהחוסך נאלץ להפסיק את התשלומים תוך תקופת החיסכון הוא מקבל חזרה את כספו בתוספת של ריבית מצטברת, מאחר וגם התכנונה וגם הריבית צמודים למדד יוקר המחיה, והפך החיסכון לחינוך גבוה לאחת מתכניות החיסכון הכדאיות ביותר בישראל.

כיצד והיכן להירשם?

החלטת להצטרף לאחת מתכניות החיסכון לחינוך. פנה לקופה שבמקום מגוריך.

אם נבצר ממך לבוא באופן אישי לאחת מקופות החיסכון לחינוך, תוכל להפנות בקשתך לרשום את ילדך, בכתב, באמצעות הדואר.

להלן קופות החיסכון לחינוך וכתובות משרדיהן:

* „חיסכון לתיכון" המשותפת לבנק הפועלים ולמרכז השלטון המקומי, המופעלת בסניפי בנק הפועלים בעשרות ישובים בארץ.
* „חסך" קופת חיסכון לחינוך תיכון בע"מ, חיפה. המשרדים: רחוב החלוץ 38, חיפה.
* „גחלת" גמול חיסכון לחינוך תיכון בע"מ, תל־אביב. המשרדים: רחוב מונטיפיורי 25 ובלשכות המודיעין העירוניות.
* „מרגלית", כפפלי רמת־גן לחינוך תיכון בע"מ, רמת־גן. הרשמה: בנק קופת־עם לישראל בע"מ, רח' צומת לבבי 4, רח' ירושלים 50, רמת־גן.

מרגלית

מרגלית — קופת גמל לחינוך תיכון וגבוה

* בבי"ס על־יסודי
* בבי"ס גבוה

עוזרת לך בחינוך ילדיך

אפשר להרשם בסניפי בנק קופת־עם לישראל בע"מ, רמת־גן.
1. רח' צומת לבבי 4.
2. רח' ירושלים 50.

לחג, עשה לפחות מעשה טוב אחד היום: תן [illegible] לחיילים [illegible] מכבים!

חסן להשכלה גבוהה

למען הבת או הבן, למימון לימודים על תיכוניים ולכל מטרה חשובה אחרת.
בכל שתקדים לחסוך — יהיה התשלום החדשי קטן יותר.

בחסן להשכלה גבוהה:
ריבית, ברירת הצמדה,
מענק הבנק והאוצר
עד 5% מסכום החסכון,
ביטוח המשך החסכון,
הלוואה בגובה החסכון.

כספך שווה יותר ב־ בנק הפועלים בעמ

המפתח לעתיד ילדיך נמצא בידיך

צפויה התייקרות גדולה בשכר־הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה, ושנת לימודים אחת תעלה אלפי לירות.

כל תושבי הארץ יכולים לחסוך לחינוך גבוה ב"גחלת" ולצבור סכומים לכיסוי הוצאות שכר־לימוד של הנהגה במוסד להשכלה גבוהה.

החסכונות לחינוך גבוה נושאים 7% ריבית מצטברת, כשהקרן והריבית צמודים למדד המחירים לצרכן, ופטורים ממס־הכנסה. הריבית וההצמדה מגיעים לאחוזים הגבוהים ביותר של רווח נטו, גם כשהחוסך פורש מהתכנית, מסיבה כלשהיא, בכפיפות לתנאים הכלליים.

כן מבוטחים החוסכים בביטוח חיים להבטחת רציפות התשלומים במקרה של פטירת החוסך או נכותו המלאה.

בתום תקופת החסכון, שבחר החוסך, משלמת "גחלת" את המגיע עבור הסטודנטים לכל מוסד להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל.

תקופת החסכון המינימלית היא 3 שנים והמרבית 20 שנה החל מגיל לידה. המקדים להירשם – תשלומיו קטנים יותר.

הצטרף לרבבת החוסכים לחינוך גבוה ב"גחלת"

גחלת גמול חסכון לחינוך תיכון וגבוה מיסודה של עירית תל־אביב־יפו

ההרשמה — בכל לשכות המודיעין העירוניות ובמשרדי "גחלת", אלנבי 91, ת"א

המפתח הנכון: חסכון לתיכון

שכר הלימוד בבתי־ספר על־יסודיים מגיעים כיום ל:
כתה יוד — 2,228.— ל"י לשנה
כתה י"א — 2,356.— ל"י לשנה
כתה י"ב — 2,469.— ל"י לשנה

שכר הלימוד השנתי במוסד לחינוך גבוה מגיע ל: 1,960.— ל"י.

הצטרפו לתכניותינו היום — והסירו מעליכם הדאגה למחר.

חסך קופת חסכון לחינוך תיכון חיפה רח' החלוץ 38 טל. 668262

תוצאות הגרלת „לוטו"

בהגרלת לוטו מס' 50/74, שהתקיימה ביום 10.12.74, הועלו בגורל המספרים הבאים: 04, 18, 23, 25, 27, 32, המספר הנוסף 24.

נובמבר 1973 נובמבר 1974

ל"י -.1,000 ל"י -.1,505

על כל -.1,000 ל"י שהפקדת בנובמבר שנה שעברה בתכנית "חסכון 10,000" של הבנק הבינלאומי הראשון, לזכותך עתה 1,505.65 ל"י נטו (בתנאי שתתמיד ותחסוך בתכנית עוד ארבע שנים). סכום זה מורכב מהפקדתך, מהמענק בגובה 10% שקבלת, מהרבית ומהפרשי ההצמדה שהצטברו לזכותך. לפרטים מלאים אנא פנה לכל אחד מסניפינו ברחבי הארץ.

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

סניף ראשי: שדרות רוטשילד 39 תל-אביב. טל. 622311

אנו אומרים תודה

נציג מבקר ההסתדרות יוצא לשוויץ

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מנהל משרד מבקר ההסתדרות אליעזר ולטמן עומד לצאת היום לז'נבה כדי לקבל לידיו את שטרי הבטחון של „אוול־בנק" המופקדים בבנק „קרדיט" של ד"ר טיבור רוזנבאום. בימים האחרונים הושלמו סידורים שונים כדי שיוכל להסתייע, במידת הצורך בעזרתם של מומחים.

ולטמן יהיה מצוייד בייפוי־כוח של סו"ב לקבל את שטרי הבטחון, או לפחות לראותם. תהיה גם בדיקה של מכתב מנכ"ל „סולל בונה" שנתן לד"ר רוזנבאום בקשר להלוואה של 2 מיליון דולר. יציאתו של ולטמן הוקדמה במספר ימים כדי שיספיק להשלים את שליחותו עוד לפני תקופת החופשות של חג־המולד.

חבר הוועדה המנהלת של חברת העובדים, זאב צור, הבהיר שבעת הדיון על מינויו של צבי זמיר כיו"ר פעיל של מועצת־המנהלים של סו"ב הציע הקמת ועדת מינויים של חברת־העובדים. הוא לא הסיר הצעתו זו, אשר טרם הגיעה לכלל הצבעה.

קבוצה של 35 סטודנטים וסטודנטיות מאוניברסיטת בר־אילן יצאה אתמול לשבוע התנדבות, לשמירה ועזרה בעבודה ביישובי הצפון.

השחיין דן ברנר פותח את „מירוץ הלפיד" ממודיעין

„מירוץ הלפיד" ה־30 החל במודיעין והסתיים בבית הנשיא בירושלים

„מירוץ הלפיד" ה־30 יצא אתמול בבוקר מקברות המכבים במודיעין והתפצל למקומות שונים בכל רחבי הארץ, שם נערכו בשעות הערב טקסי הדלקת נר שלישי של חנוכה מאישו של הלפיד. המירוץ נסתיים בשעות הערב בטקס בבית הנשיא בירושלים, שם נמסר הלפיד לידי נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר.

קודם לכן הגיע הלפיד לכנסת ונמסר בטקס העיני ליו"ר הכנסת ישראל ישעיהו, אשר הדליק בו את נרות החנוכה.

טקס פתיחת המירוץ, שנערך ברחבה סליד קברות המכבים במודיעין, נפתח בשעה 8.30 בבקר. בהשתתפות אלוף פיקוד המרכז יונה אפרת, יו"ר הנהלת מרכז „מכבי" מנחם סבידור, ראש אגף הנוער במשרד החינוך והתרבות מיכאל גל, ותיקי תנועת „מכבי".

ברחבה נכחו כ־3,000 רצים חברי „מכבי הצעיר" מגיל 8 עד 18, שהתפצלו לאחר מכן ל־25 מסלולי מירוץ למקומות שונים בארץ.

הטקס נפתח בהצגת הלפיד על־ידי חנניה ברגר, מוותיקי תנועת ה„מכבי". ולאחר מכן בירך מנחם סבידור, יו"ר הנהלת מרכז „מכבי". חנניה ברגר מסר את הלפיד לידי האלוף יונה אפרת, אשר בירך על המפעל וסקר גם את הרקע ההיסטורי של המכבים, ומקבילות היסטוריות וקווי־דמיון בין פרשת המכבים לבין פרשיות קודמות ומאוחרות לה בחיי עם ישראל, עד עצם היום הזה.

לאחר נאומו מסר אלוף אפרת את הלפיד לראשון הרצים, אלוף אסיה בשחיה, דן ברנר מ„מכבי" חיפה. הוא התחיל בריצה, ובהמשך הדרך הצביר את הלפיד לידי חניכי „מכבי הצעיר". בטקס ההנקה שולב גם טקס הכרזת גרעין „יחדיו" של „מכבי הצעיר" — גרעין הנמצא בשל"ת ומיועד לעלות למרום־הגולן.

במשך היום התקיים גם מירוץ הלפיד במחנות צה"ל, מרמת הגולן בצפון דרך בקעת הירדן וסיני, עד מרחב שלמה בדרום.

אחת השלוחות של המירוץ יצאה לירושלים דרך רמלה, בית־דגן, ראשון־לציון, מכון וייצמן, צומת ביל"ו, אנדרטת הגבעתיים, גדרה, צומת שמשון, בניין הכנסת ורחבת הכותל.

השלוחה שיצאה לתל־אביב הגיעה בשעות הערב לבניין העיריה שם קיבל את הלפיד ראש העיריה שלמה להט, והדליק בו נר שלישי בחנוכיית העיר. לראש העיריה הוגשה מגילת הוקרה מטעם התאחדות „מכבי". הצעירים, שעמדו ברוח ובמזג אוויר סוער, סיימו את המיפקד בשירת „מעוז צור ישועתי" ושירי חג החנוכה האחרים.

לך צמוד

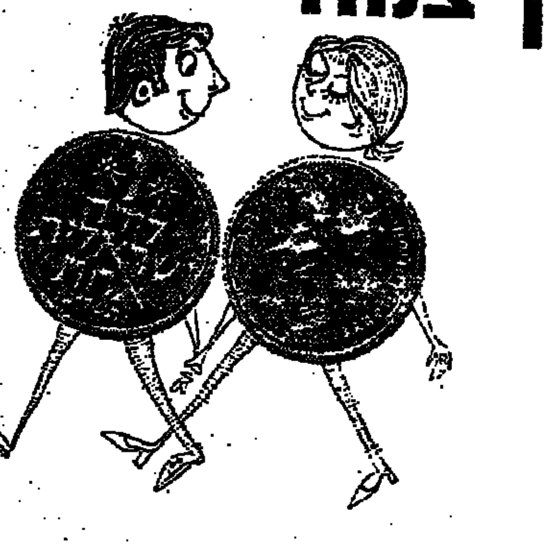

בנק ישראל מציע

השקעה צמודה ומגוונת

במילווה פיתוח

פרטים ורכישה בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך

לשכת הפרסום הממשלתית

15 תחנות־כוח יוקמו בארץ בעשור הקרוב

מאת סופר „דבר" לענייני פיתוח

בעשור הקרוב תצטרך חברת החשמל להקים 15 יחידות לייצור חשמל, כאשר הקטנה שבהן תהיה בהספק של 230 מגאוואט, ואילו הגדולה בהספק של 800 מגאוואט.

תחנות כוח אלה יופעלו על־ידי שלושה סוגי דלק: מזוט, נפט גולמי, פחם ודלק גרעיני — פרטים אלה מסר מנהל אגף הביצוע בחברת החשמל ב. גרוסמן בעתון פנימי של חברת החשמל.

גרוסמן אמר, כי בשנה הקרובה תצטרך החברה להיערך להקמתן של יותר מתחנת־כוח אחת בעת ובעונה אחת. כפי שמקובל כיום, דבר זה נובע מההתפתחות המהירה של המשק והדרישה הצפויה לאנרגיה חשמלית.

הקמת תחנת־כוח, נמשכת שלוש שנים עד כניסת היחידה הראשונה למעגל הייצור. במקביל להקמת תחנות־כוח גדולות יוקמו גם בשנים הקרובות עשר טורבינות גאז לייצור חשמל. כיום פועלות ברחבי הארץ שבע טורבינות גאז ושתיים נוספות נמצאות בשלבי הקמה מתקדמים.

„אגף התיפעול" בחברת החשמל מתכנן שיפוצים בתחנות־הכוח אשכול ב' וחיפה ב' במיוחד בדודי הקיטור והטורבוגנרטורים, אשר בעזרתם מקווים עובדי האגף להגביר את ניצולת היחידה ולהקטין את מספר התקלות הבלתי נצפות המתרחשות בכל יחידת ייצור.

פרוייקט כור הכוח הגרעיני של חברת החשמל, שבנייתו נועדה להתחיל בעוד כשנתיים, יעמוד על תילו באיזור ניצנים בשנת 1982, אם לא יהיו תקלות ועיכובים.

זאת אמר אתמול מנהל הפרוייקט משה כץ, בכנס הארצי של האגודה למדעי הגרעין שהתכנס באוניברסיטת בן־גוריון בנגב.

כן אמר כי כור הכח הגרעיני יעלה כ־500 מיליון דולר וחברת החשמל נערכת בימים אלה להכנת מפרטים ותכניות להקמתו. צוות הפרוייקט החל להתארגן והוא מונה כ־12 איש.

פרופ' ע. זהר: יש להוזיל מחירי קטניות, לחם ותחליפי סוכר

מאת מרים גורן, סופרת „דבר"

בקריאה להוזיל קטניות, לחם ותחליפי סוכר (סכרין וציקלמט) — יצא אתמול פרופ' עזרא זהר בהרצאה שנשא בפני הכינוס הארצי לקידום מקצועות כלכלת הבית על הנושא: „כלכלה נבונה בתקופה זו", שהתקיים במכון התקנים ברמת־אביב.

פרופ' זהר טוען, כי ייקור כל מצרכי המזון שמשתמשות בהן השכבות מעוטות היכולת עלול לגרום להן למחסור בחלבון. הוא הדגיש, אמנם, שבחברת השפע אין סכנה של מחסור במזון מבחינה איכותית וכמותית, האם אוכלים סוגים רבים של חלבון אין סכנה של מחסור. באבי־מזון זה, אולם הייקור של מקור חלבונים זול כמו קטניות ולחם, עלול להביא אנשים לכך שיהיו מוכרחים להגיע לצמצום רציני של מצרכי החלבון שהם אוכלים ולא טוב לאדם להיות רק ממקור חלבוני אחד.

פרופ' זהר הזכיר, כי גם הצנע של דב יוסף בשאר מקור חלבוני זול — דג הפילה המפורסם — וגם הקטניות, שהן התחליף בדיאטה של בשר, היו זולות.

פרופ' זהר ממליץ גם על אכילת פלאפל, כי זהו מזון מעולה ולדבריו אחד הבריאים ביותר ומן הראוי להוזילו. הכל שישראל עוברת מן הפלאפל לפיצה שהיא פחות מזינה. גם חומוס וטחינה הם מקור טוב לחלבונים, אמר.

אשר לסוכר, בסעיף זה ניתן לקצץ בהוצאות, מאחר שהסוכר מספק רק קלוריות ולאור מחירו הגבוה הציע הזוהר לתבוע מהממשלה להוזיל את תחליפי הסוכר הסכרין והציקלמט. שאינם גורמים, בניגוד למקובל לחשוב, נזק בריאותי.

יבוטל הסדר הצ'קים בתחנות דלק

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הסדר תשלום הצ'קים בתחנות הדלק יבוטל מתחילת חודש ינואר. התחנות ידרשו בעתיד תשלום רק במזומן ולא יקבלו צ'קים.

ביטול הסדר התשלום בצ'קים ייעשה לאחר שאיגוד הבנקים הבהיר שאינו מוכן לכבד פרעון צ'קים גנובים, שנמסרו כתשלום לבעלי תחנות דלק. באחרונה רבו המקרים שרוכשי דלק שילמו בצ'קים גנובים.

על פי ההסדר שהיה קיים עד כה בין איגוד הבנקים לבין ארגון בעלי תחנות הדלק, היו הבנקים מכבדים צ'קים עד לסכום של 70 ל"י, גם במידה שלא היה כיסוי לצ'קים, אבל באחרונה רבו המקרים שבהם הבנקים סירבו לכבד צ'קים בגלל היותם גנובים או סיבות אחרות.

לחברינו סימה ופנחס בירן

ברכות ואיחולים

לנשואי הבן עם בח"ל

בית "דבר"

„אל על" תשקיע 45 מיליון דולר ברכישת הג'מבו הרביעי ו־12 מנועים

מנכ"ל החברה צופה שיפור במצבה העיסקי

מאת דויד מושיוב, סופר „דבר" לענייני תעופה

ההשקעה של „אל על" ברכישת מטוס מדגם „בואינג 747" בתוספת 12 מנועים חדשים להחלפת המנועים הישנים בשלושת המטוסים מסוג זה, הנמצאים ברשות החברה — מסתכמת בסך 45 מיליון דולר.

מנכ"ל „אל־על" מרדכי בן־ארי, שהופיע אמש לפני עובדים בכירים של החברה, דיבר על המצב הכלכלי של החברה ותכניותיה וכן התייחס בדבריו לאירועים האחרונים שקרו בחברה.

לפי התכנית, יימסר המטוס החדש, שיהיה דו־תכליתי — למטען ולנוסעים — בנובמבר 1975. אולם רכישה זו טעונה עדיין אישור ועדת השרים לענייני כלכלה.

12 המנועים החדשים הם בעלי הספק גדול יותר, משופרים ואף חסכוניים יותר בדלק בהשוואה למנועים הישנים הנמצאים כיום בשירות „אל על". התכנית היא להחליף את המנועים הישנים של מטוסי הג'מבו בחדשים במשך שנתיים.

חסרים 12 מיליון ל"י לאיזון

בעמדו על המצב הכלכלי של החברה הדגיש בן־ארי, כי עד חודש נובמבר השנה היו הכנסות „אל על" נמוכות מן התחזית והן לא כיסו את ההוצאות. עם זאת חסכה החברה בהוצאותיה. עד נובמבר השנה חסר סכום של 13 מיליון ל"י לאיזון בין ההוצאות של החברה להכנסותיה. בן־ארי הסביר, כי בחודש נובמבר השנה עשוי המצב להשתפר, ולפי הנתונים שיש בידי „אל על" — הכנסותיה יגדלו מעל לתחזית. הוא הדין לגבי חודש דצמבר השנה, שאף הוא מבטיח ובמשך חודש זה ייסגר הפער בין הוצאות החברה לבין הכנסותיה. בן־ארי הביע תקווה, כי „אל על" תסיים את שנת הכספים הנוכחית 1974/75 באיזון.

בהתייחסו לטייסי החברה אמר בן־ארי, כי הם מהטובים שבעובדי החברה ועושים מלאכתם לילות כימים. הם נחשבים לחלק מהפורום המנהל את החברה ולכן בולטת חומרת המעשה שעשו השבוע. בן־ארי הביע תקווה, כי מעשה זה לא יישנה וכי צוותי האוויר יגלו אחריות נאותה, כפי שמצפים מהם.

תצומצם התאורה בחלק מירושלים

מאת סופר „דבר"

לפי החלטת הנהלת עיריית ירושלים תצומצם התאורה בלילות רק בחלק מרחובות הבירה.

החלטת העיריה קובעת, כי ברחובות בהם הצמצום בתאורה עלול להביא לתאונות דרכים, תישאר התאורה כפי שהיא, ואילו ברחובות שבהם התאורה חזקה יותר, ידלק החל בשעה תשע בערב כל פנס שני.

קופ"ח פתחה בבאר־שבע מרפאה מרכזית לבדווים

מאת סופר „דבר" בנגב

בכפר הקתיקה של באר־שבע נפתחה אתמול מרפאה מרכזית לבדווים של קופת־חולים, שנועדה לשרת כ־5,000 תושבים בדווים. מרפאה נוספת נפתחה בשבט אל־עוברה, באזור שובל, שתשרת כ־600 נפש.

חבר הנהלת קופת־חולים, שלום (סטיפאן) גראייק אמר בטקס, בבאר־שבע, שבו נכחו עשרות שייחים ונכבדים בדווים משבטי הנגב, כי קופת־חולים מגישה עזרה רפואית לכרבע מיליון נפש, המהווים כמחצית האוכלוסיה הערבית, הדרוזית והבדווית בישראל.

גראייק אמר, כי קופת־חולים מחזיקה עתה 68 מרפאות לבני המיעוטים, שבהן מועסקים 52 רופאים ו־62 אחיות. קופת־חולים תשקיע כ־13 מיליון ל"י בשנתיים הקרובות לבניית מרפאות חדשות בטייבה, רמה, כפר יסיף, שפרעם, אום־אל־פחם ובכפרים אחרים. כן הקים מרפאה בנצרת ושלושה מרכזי בריאות בעמק ובגליל.

גראייק אמר כי עדיין חסרים רופאים בכפרי המיעוטים ורובם של הרופאים בכפרים אלה הם יהודים מכיוון ש„הרופאים מבני המיעוטים אינם רוצים לעבוד בכפרים ורובם נמצאים בבתי־חולים ובערים הגדולות". קופת־חולים מעניקה סטיפנדיות לבני המיעוטים הלומדים רפואה — אף אלה הלומדים בחוץ־לארץ. קופת־חולים גם מכשירה אחים ואחיות מקרב המיעוטים, מה שהביא להקלה במחסור בכפרים הערביים. הוא פנה לנכבדי הבדווים, שיעודדו את הצעירים להשתתף בקורסים אלה, כדי למלא את הצרכים.

גראייק הדגיש, כי השירות הרפואי ביישובי המיעוטים עולה לאין ערוך על השירותים הרפואיים במדינות ערב באזור: לעומת רופא אחד ל־500 נפש בישראל מצוי רופא לכ־4,000 נפש בסוריה, לכ־3,000 נפש בירדן ובעיראק, לכ־2,000 נפש במצרים ולכ־1,500 נפש בלבנון.

ח"כ הבדווי חמאד אבו רביע, אמר, כי הבדווים מודים לקופת־חולים על העזרה הרפואית, שהיא מגישה להם. עם זאת, דרש להקים מרפאות נוספות בריכוזי הבדווים באזור, להסדיר תורנות גם בשעות הערב ולייעל את החזר כספם של אלה, הפונים לרופאים פרטיים.

הוחל בהפצת לוח מחירים מעודכן למצרכי מכולת

משרד המסחר והתעשייה החל להפיץ מאתמול בעשרות אלפי עותקים לוח מעודכן של המחירים המקסימליים למצרכי מכולת.

דובר משרד המסחר והתעשייה מסר, כי הלוח החדש מופץ בכל חנויות המכולת ורשתות השיווק, אשר התבקשו לתלות אותו במקום בולט, כדי שהציבור יוכל לדעת בוודאות מהו המחיר המקסימלי, שעליו לשלם בעד המצרכים השונים.

בלוח המחירים נכללים כ־150 מצרכי מזון ומכולת חשובים. בין השאר, מופיעים מחירי הלחם, הביצים, תוצרת חלב ניגרת, שמנת, חמאה, גבינות לבנות רכות, גבינות קשות, גבינות מותכות, מרגרינה, שמן, [illegible], טחינה וחומוס, קמח, סוכר, אורז, מלח, אטריות ומוצרי בצק, ביסקוויטים, אבקות מרק, משקאות, תה, קפה נמס, שוקולד מסוג עממי וכן בשר בקר ולשון קפואים.

ללוח המחירים החדש נוסף הפלאפל, שבאחרונה נקבע לו מחיר מקסימלי. חצי מנה תעלה לירה אחת ומנה שלמה תעלה שתי לירות.

משרד המסחר והתעשייה מבקש מהציבור להקפיד לא לשלם יותר מן המחיר המקסימלי.

מקומך בחיל האויר

למד בביה"ס הטכני של חיל האויר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

הועד הפועל — המרכז לתרבות ולחינוך

ישיבות מליאה של מועצות הפועלים

מוקדשות לדיון על הפעולה התרבותית בתשל"ה (75/74)

רשימה ג'

בת־ים	15.12	אשר ירושאל
מגדל העמק	17.12	ברל פרימר
בני ברק	22.12	משה גרוסמן
אשקלון	23.12	דוד שלומי
ראש העין	23.12	שמעון אביזמר
כפר-סבא	24.12	שלמה סנאי
ראשון לציון	30.12	שמעון אביזמר
הוד השרון	30.12	משה גרוסמן
רמת השרון	5.1	מוניה אדמתי

בבית המשפט המחוזי ירושלים

ת. ע. 791/74

בענין: המנוח שמואל לייזר.
המבקשת: אידית לייזר.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לביהמ"ש בקשה ליתן צו קיום צוואתו של המנוח הנ"ל שנפטר ביום 19.5.74.

כל המתנגד לבקשה, יגיש תוך 14 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות, שאם לא כן, יתן ביהמ"ש צו כמבוקש בעינין.

דב איתן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

עכשיו הזמן

עכשיו הזמן להשתמש בתחבורה הציבורית!

עשה לך חשבון פשוט: השימוש במכוניתך הפרטית הנו "תענוג" יקר מדי. מחיר הדלק, מחיר החלפים, הצפיפות והסיכונים בכבישים, כל אלה נחסכים ממך בתחבורה הציבורית. אגד מעמיד לרשותך אוטובוסים במשך כל שעות היום לכל מקום בארץ.

חסוך כסף, עצבים וזמן

סע באגד

זכות קדימה למסיע ההמונים

מחר חצי מיליון ל"י

מפעל הפיס

במלאת חמש שנים לפטירת יקירנו

משה פורז ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי, כ"ח כסלו תשל"ה (12.12.74) בבית העלמין בסנהדריה, בשעה 3.30 אחרי הצהרים.

נפגשים בבית העלמין.

המשפחה

שמור על קשרים הדוקים
שלח פרחים למרחקים
וברכת שנת עסקים פוריים

פרחים בכל רחבי תבל — אינטרפלורה ישראל — INTERFLORA

חנויות הפרחים המאוגדות באינטרפלורה

פרסום פ.ב.ס.

הירי אל קיני הטרור

פצצות־הבזוקה שפגעו בשלושה משרדי אש"ף ובמשרד „החזית העממית" של ג'ורג' חבאש בביירות, נורו על־ידי מנגנוני־השהייה מתוך מכוניות ריקות שהחנו מול בנייני־המטרה, ולכן ניתן לייחס את הביצוע לגורמים שונים. לפי גירסת אש"ף, היה זה מעשה של „סוכנים ישראליים". לפי גירסה אחרת היה זה עניין פנימי בין אש"ף ו„חזית־הסירוב". אף כי הירי שבוצע כמעט בו־זמנית לעבר משרד ארגונו של חבאש קשה להסבירו כתגמול־בזק של אנשי אש"ף על הפגיעה במשרדיהם.

אולם אין זה משנה, אם היה זה „ירי פנימי" או „ירי מנע" או „ירי מגיב" או „ירי יזום" וחיצוני. הימים שעברו מאז הכתירו מדינות־ערב ועצרת או"ם את ארגוני־הטרור בכתר הלגיטימיות, וההצהרות שהשמיעו המחבלים והמעשים שביצעו מאז, הסירו כל ספק ביחס להמשך מלחמת־הטרור שלהם. המסקנה המתבקשת מכך היא, שארגוני־הטרור הערביים יישארו מחוץ לחוק בדיוק כפי שגזר הפרלמנט הבריטי כלפי ארגון־הטרור האירי „משלו", וכי המלחמה נגדם תימשך בלי להתחשב בגושפנקה הכלל־ערבית והבין־לאומית שהוענקה להם.

ועדת אגרנט מבהירה

השופט ש. אגרנט, במכתבו אל שר הבטחון, דוחה בצורה חד־משמעית, בשם ועדת החקירה שהוא עומד בראשה, את השמועות בזיופים ובהעלמת מסמכים באוגדת אלוף א. אדן, שהועלו על־ידי אלוף ש. גונן בקשר לאירועי 8 באוקטובר 1973. הוא ראה צורך מיוחד להביע את דאגתה העמוקה של הוועדה על „חרושת השמועות" באמצעי־התקשורת בנוגע לנושאים הנזכרים.

כאן הצביעה הוועדה על נקודה רגישה מאוד בחיי הציבור שלנו, היוצרת לא פעם דילמה לא רק בעניינים הקשורים בבטחון המדינה: עדיין לא מצאנו תמיד את הדרך הנאותה לאיזון בין זכות הציבור לדעת ובין הצורך בשמירה על סודות־מדינה, ובהיקף רחב יותר, בין זכות הציבור לדעת ובין זכות הפרט להגנה מפני החשדה והאשמת־שווא. הדבר מתמיד שבעתיים, כששתי הבחינות הללו משתלבות, וכשאחד הצדדים הנפגע מפרסומים אינו יכול להשיב מפני שהוא מכבד את צו השתיקה ואינו מנסה להערים עליו. חובה היא לזכור — ואמצעי־התקשורת כולם חייבים בעניין זה בחשבון־נפש — כי פרסומים לא־בדוקים וחד־צדדיים עלולים להשפיע השפעה ארוכת־טווח על דעת הקהל ולעתים יעבור זמן רב עד שהחשודים יכולים להוכיח את חפותם.

לגופם של העניינים, שדן בהם מכתבו של השופט אגרנט, הרי ההודעה המפורשת, כי „בידי הוועדה תיעוד מספיק כדי שתוכל לקבוע, ככל הדרוש לה, את מהלכי היחידה הנ"ל ושל כוחות צה"ל בכלל בחזית הדרום ביום הנזכר", יש בה כדי להבהיר, כי היתה כאן רוב־ההוכחה על לא־כאומות, וכי מכל מקום מן הראוי לא להוסיף ולחטט בעניין זה וליצור פרשיות מלאכותיות — כל עוד לא נסתיים הטיפול בנושא כולו בוועדת אגרנט ואולי בהליכים שמישהו ירצה לנקוט לאחר גמר חקירתה וסיכום ממצאיה.

סיסמה ותרגיל פוליטי

המגע למכן ממשלת אחדות לאומית לא הוחל על־ידי ראש הממשלה ומפלגת העבודה אלא על־ידי גורמים בליכוד ובסביבתו הפוליטית. ראש הממשלה יצחק רבין הגיב על־כך באמרו כי על הליכוד להוכיח כי יש בסיס למשא ומתן עימו על הרחבת הממשלה. בסיס כזה ייתכן אם יודיע הליכוד על הסכמתו לקווי־היסוד של הממשלה הנוכחית, ההסכמים הקואליציוניים ומדיניותה המוצהרת של הממשלה. שינוי באיחוד האלמנטים הללו, המעוגנים במצע הבחירות של המערך, יהווה מעילה באימון הציבור הגדול שהצביע בעד המפלגות המשתתפות בקואליציה הנוכחית. חברי הממשלה משוכנעים כיום בצידקת הדרך המדינית, הבטחונית, הכלכלית והחברתית שבה הם הולכים. אם הליכוד רצה לחזק דרך זאת, הרי ייתכן וניתן היה למצוא מכנה משותף. אולם הנהלת הליכוד דחתה את הדרך שהוצעה לה על־ידי ראש הממשלה. במקום זאת היא בחרה בנוסחה מעורפלת, המנסה לטשטש את העובדה הברורה, כי הליכוד חותר לשנות מדיניות זו — או, לפחות לבצע תרגיל פוליטי, כאשר הפרחת הסיסמה מכוונת לזרוע פירוד במפלגת העבודה, במערך ובקואליציה הממשלתית.

נוכח החלטתה של הנהלת הליכוד, ספק אם יש אפילו צורך בכינוס מוסדות מפלגת העבודה לדון בעניין. אולם אם יש אנשים הסבורים כי עדיין יש צורך בדיון, הרי מוטב כי לשכת מפלגת העבודה וסיעתה בכנסת יתכנסו בהקדם האפשרי, כדי לשים סוף פסוק לנסיונות לבלבל את דעת הקהל בסיסמה חסרת הממשות של צירוף הליכוד לממשלה. מוטב כי העוסקים בכך בתוך מפלגת העבודה יקדישו במקום זאת את מיטב זמנם ומרצם להסברת מדיניות הממשלה בכל התחומים, ולהיתוקה באכציה להבראת המשק.

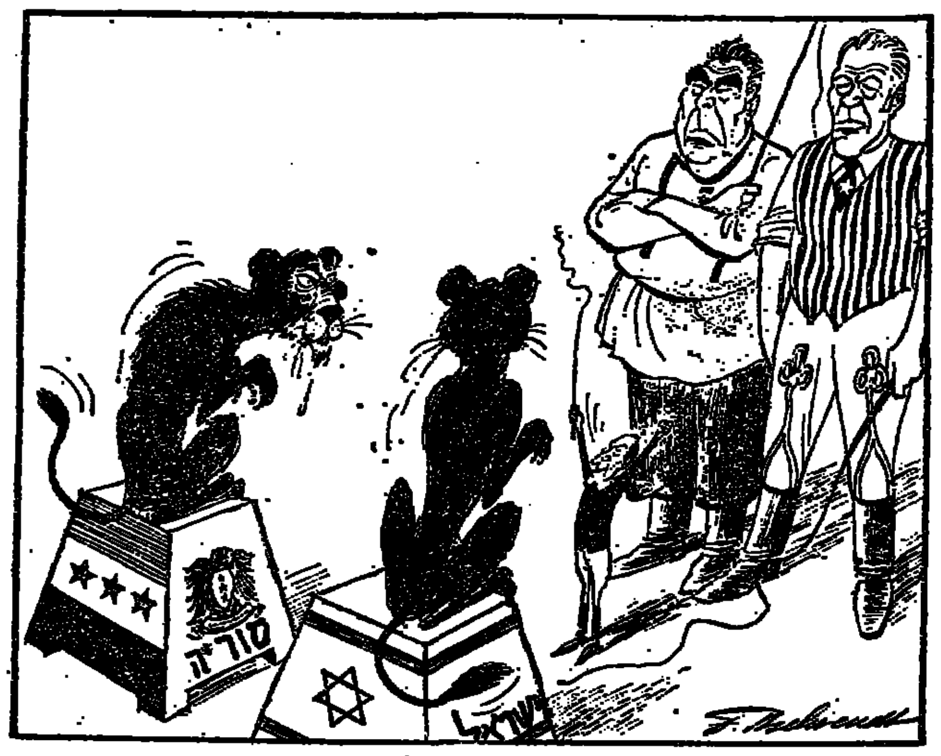

„ראה, איך הם מגיבים!" מיוחד ל„דבר", מאת פריץ בהרנדט, אמסטרדם

חולשתה של אירופה

> המנהיגים החדשים שעלו לשלטון לא הצדיקו את התקוות שתלו בהם

מיוחד ל„דבר", מאת ג'וזף קראפט, פאריס

פגישת הפיסגה של תשעת המנהיגים האירופיים בפאריס מהווה מיפגן בולט של חולשה. שני האנשים, שציפו מהם שיזרימו אנרגיה חדשה בצרפת ובגרמניה, שקעו בבוץ של קשיים פוליטיים מבית. לכן לא ניתן לעשות למען הקהיליה האירופית משהו, לבד מאשר לצעוד צעד אחד אחורה ולקרוא לכך התקדמות.

אמת, בראש גרמניה וצרפת עומדים עתה בני הדור שלאחר המלחמה. הנשיא ואלרי ז'יסקאר ד'אסטן והקאנצלר הלמוט שמידט אינם נגועים בתסביכי שנות השלושים או מלחמת־העולם. הם טכנוקראטים בבעיות כלכליות.

אולם נסיונו של ז'יסקאר ד'אסטן להופיע בדמות המנהיג המודרני — בנבדל מגנראל דה־גול ומז'ורז' פומפידו, על־ידי אורח־חיים אישי פחות פורמאלי וגישה חפשית יותר — פעל בצרפת בכיוון ההפוך למטרתו. לא שאיכפת כל כך לצרפתים אם מנהיגם הוא „הללי" או לאו. קשייו של הנשיא נובעים מכך, שארץ זו מוצאת עתה עמוקות מאינפלציה ואבטלה. הצרפתים רוצים במנהיג המטפל בבעיות־יסוד — ולא כזה אשר, בצד נהגו להתגנב בארמונו בלילות, נוטה לרכז את מאמציו על בעיות שוליות יחסית, כמו רפורמה של החוקים בעניין הפלות מלאכותיות, שיטות של האזנת־סתר ואופן נגינת ההמנון הלאומי.

התוצאה היתה ירידה מתמדת במעמדו הציבורי של הנשיא. למשל, לפי סקר דעת הקהל שנערך על־ידי כתב־העת „ל'אקספרס", ירדה התמיכה העממית בו מ־54 אחוז בספטמבר ל־38 אחוז בנובמבר. כאשר מעמדו האישי נמצא בסימן ירידה, נעשה ז'יסקאר ד'אסטן תלוי אפילו יותר ברוב הגוליסטי באסיפה הלאומית הצרפתית, המתנגד לתזוזה חיובית לקראת אחדות אירופית.

מצבו של הלמוט שמידט מבית אינו טוב יותר. חוגים רחבים במפלגתו הסוציאל־דמוקראטית רואים אותו כאיש ללא מצפון או עקרונות, אלא כאופורטוניסט קטנות. מאז שהוא בא במקומו של וילי בראנדט באביב האחרון, הפסידה מפלגתו במספר בחירות של ה„לנדר" (המדינות המרכיבות את הרפובליקה הפדראלית).

שמידט עצמו אמר לי בימים אלה בבון, כי מפלגתו עלולה לא להצליח בבחירות הקרובות במדינה החשובה ביותר של גרמניה הפדראלית, צפון־ריין־וסטפאליה. אם יקרה כדבר הזה, הוא צופה את האפשרות ששותפיו בקואליציה, הדמוקראטים החפשיים, ינטשו אותו כדי לכונן ממשלה עם הנוצרים־דמוקראטים. לכן נאלץ שמידט לפנק את הדמוקראטים החפשיים, שהם קמצנים במיוחד כאשר מדובר בסיוע לאירופה.

לגישה הסבנית זו יש השפעה ממשית מאד נוכח הקשיים הכלכליים הנוכחיים באירופה. מערב־גרמניה ואותן מדינות, שהתאימו את משקיהן למארק הגרמני, הן במצב טוב יחסית. אולם בריטניה ואיטליה הן מקרים קשים, מבחינת אינפלציה, ירידת הפעילות הכלכלית והפרעות חמורות בקרב העובדים השכירים. בצד שהסיכויים בצרפת אינם ברורים נראה, כי מדינה זו גולשת יותר בכיוון האיטלקי מאשר הגרמני.

שיתוף פעולה בנסיבות כאלה יחייב קרבנות גדולים מצד המדינות החזקות, ובמיוחד מצד הגרמנים, למען הבריטים והאיטלקים. דבר כזה היה מתאפשר, אילו היתה אווירה כללית של אמונה בעתיד. אולם ברקע החיצוני שוררת אי־ודאות קיצונית בשאלות העיקריות — מחיר הנפט, ערך הזהב והדולאר, ובשאלה אם בריטניה תישאר בקהיליה האירופית או לאו.

בתנאים כאלה הוכח, שאי־אפשר להגשים את המטרה שהותוו בפיסגה האירופית מ־1972 — היעד של אירופה הקשורה יחדיו במוסדות משותפים עד כדי מדיניות סופר־נאציונית מאוחדת. המיפגש של השבוע אך מרזה בכשלון.

ההחלטה העיקרית נסבה על השאלה של עריכת פגישות סדירות בין מנהיגי המדינות — דבר שכמוהו כהודאה שהקמת מוסדות־קבע נראית כבלתי־אפשרית. כן נעשים הסדרים להעשת סיוע לאזורים הענייים ביותר של המדינות הענייות ביותר — צעד העשוי להקל על ראש הממשלה הארולד וילסון להחזיק את בריטניה בקהיליה האירופית. לבסוף מתנהל מאמץ לעצב מדיניות בשאלת האנרגיה, שתסלול את הדרך למיפגש־פשרות בין הנשיא פורד וז'יסקאר ד'אסטן כאשר ייועדו לשיחות במארטיניק בסוף השבוע.

הנשיא ז'יסקאר ד'אסטן מכנה כל זאת „אירופה של הכרח". אולי זה כך. אך אין לשכוח, כי לפי מדת התקוות המפליגות שעוררו בשעה שהמנהיגים החדשים עלו לשלטון, היתה ההתקדמות דלה מאד.

כשלונות הנגיד

> נוכח התערערות מעמד בנק ישראל יש לשקול מינוי סגנים לנגיד

מאת אברהם קושניר

את הסיפור הבא מיחסים לזולמן ארן המנוח. מספרים שפעם בא אליו מנהל מפעל מסוים וסיפר לו בשמחה שזו הפעם השלישית שהוא יוצא זכאי בבירור חברים לאחר שנאשם בגניבה. ארן, שלא יצא מכליו מרוב שמחה לשמע הבשורה, אמר לו „מעניין, לך יש שלוש תעודות־יושר, לי אין אפילו אחת". כך, רק הרבה יותר חמור, נראה מצבו של נגיד בנק ישראל משה זנבר. לפחות שלוש פעמים כשל הנגיד באחרונה, ובשלושת המקרים, שלא כבמשל עם מנהל המפעל וארן, עדיין לא יצא זכאי.

בראשונה מעד הנגיד בפרשת בנק ארץ־ישראל — בריטניה. נמצאו אנשים שהאשימו את „דבר" בניהול מסע נגד זנבר. אולי כדאי לצטט עיתון בוקר אחד, „הארץ", כדי להראות כמה עמוקה היתה נפילתו של זנבר בפרשה זו. ב„הארץ" מ־4 באוגוסט, תחת הכותרת „שאלה של מסקנות", נכתב מאמר מערכת ראשון התובע לא פחות מאשר את התפטרותו של זנבר. נאמר בו: „מן הראוי שנגיד בנק ישראל ישקול הליכה בעקבות המפקח על הבנקים. בראיון טלוויזיוני ששודר בליל שבת ההייי ד"ר מאיר חת שהגיש את התפטרותו לנגיד, משום שכאשר מתרחש אירוע מהסוג של בנק ארץ־ישראל — בריטניה על מי שאחראי לכך להסיק את המסקנות, בלי קשר לשאלה מי אשם. לפי כלל זה, הנראה מוצדק, ולפי הצהרת עצמו שהוא אחראי לכל מה שקורה בבנק ישראל, מוטב שמר זנבר יתפטר מתפקידו הנוכחי... חסרים למר זנבר הכישורים הדרושים לבנקאי מספר אחד של ישראל, וטיפולו בענייני בנק ארץ־ישראל — בריטניה מוכיח שלא די בהבנה כלכלית... דרושים חוש ונסיון בעולם הפינאנסי, שהוא המתוחכם והרגיש בעולם העסקים.... כמתברר שמקצוענות, חוש ונסיון דרושים לא רק לרתכים או לפסנתרנים, אלא גם למי שעומד בראש הבנק המרכזי", עד כאן מאמר־המערכת מ„הארץ".

בשניה כשל הנגיד בפרשת ההטבות שקיבל מהבנק לפיתוח התעשיה. גם אם נניח שהכל היה כשורה בפרשת ההטבות שנתן הבנק לפיתוח התעשיה לזנבר, כשלונו של האיש הוא על רקע התביעה לריסון עצמי כשמדובר בכספי ציבור, שזנבר שימש לה פה עיקרי.

בפעם השלישית מעד הנגיד בפרשת הסכם השכר של עובדי הבנק. לא על עצם ההסכם יצא הקצף בממשלה אלא על כך שהנגיד המטיף בשער לריסון היה שותף להסכם החורג ממדיניות השכר ומהמדיניות הכלכלית. גם אנשי ההחזקה ב„אל־על", עובדי התעשייה האווירית ופקידי בנק „טפחות" קיבלו שכר החורג ממדיניות השכר. אבל הם לא הטיפו לאחרים. טענתם של עובדי בנק ישראל, שמתקיפים את הסכם השכר שלהם לא בגלל תוכנו אלא בגלל הנגיד, אולי צדקה במידה רבה. ללא היה זנבר מטיף לעסוקים אחרים, וקורא להדק חגורתם של אחרים, ספק אם היה מישהו מתרעם על הסכם השכר של בנק ישראל (הנמוך בכ־5 אחוזים מההסכם בבנק „טפחות" ושנחתם על דעת הסתדרות הפקידים).

זאת נקודת המפתח בבחינת תפקידו של בנק ישראל בימים אלה. נוכח המצב הכלכלי במשק, אין בנק ישראל רשאי למלא את פיו מים. עליו להתריע בראש חוצות, בכל תחומי הכלכלה והמשק, בתוקף תפקידו. כבולם וכאוזן לאוצר ולמשרדי הממשלה הכלכליים האחרים, עליו להצביע על הסכנות שבהסכם שכר החורג מהמדיניות הכלכלית ולהצביע על האבטלה העומדת בשער. דומה שבנק ישראל ממלא את פיו מים, בגלל הנגיד. ובנק ישראל עם פה מלא מים הוא בנק מרכזי שאינו ממלא את תפקידו כראוי. אין לבנק ישראל גייסות. הלחימה היחידה היא באמצעות ההקשרה ההסברית. הנגיד הקודם דוד הורוביץ פיתח את הנשק הזה עד שאפילו שר האוצר לשעבר פנחס ספיר חשש מכל מסיבת עתונאים שכינס שבא ייאמרו בה דברי ביקורת על הממשלה. אך פיו של זנבר חסום, ואם ידבר, דבריו לא יהיו אפקטיביים. מבקרת הטלוויזיה הדה כרמל, שכתבה באחרונה על דיון בטלוויזיה לאחר הפיחות שאלה: כיצד בעצם מופיע זנבר, שכמו נקשר בפרשיות כלכליות כמו בנק ארץ־ישראל — בריטניה, כתובע הקיצוצים מהציבור (זה היה לפני פרשת הסכם השכר בבנק)? אחד העיתונאים צמד להיפגש עם כלכלן בכיר בבנק ישראל לשיחת רקע על האבטלה בענייה. הבנקאי יודע כי תביעת שכר בעבר למדיניות הכלכלית מגבירות אבטלה; לכן הוא ביטל את הפגישה עם העתונאי. הסיפור נפוץ ברבים, וככל שגדל מספר היודעים קטן כוחו של הבנק.

בנק ישראל מצויד בכמה כלים, מהטובים שבמשק הישראלי, לקביעת מדיניות כלכלית. כלכלני מחלקת המחקר שלו יכולים למצוא עבודה בכל מקום בסקטור הפרטי או הציבורי, והם אנשים שאיכפת להם מה קורה במשק ובחברה הישראלית. ציבור זה מנוטרל כיום לגמרי, אם כי יש לו הרבה מה לומר, גם על הטיפול בבעיות האבטלה, גם על מה שנעשה בתחום השיכון וגם על תשלום תוספת היוקר. הוא מוכן בדרכים עקלקלות להשמיע מה שיש לו לומר. ובאוצר או במשרד המסחר והתעשיה שוב אין חוששים ממה שיאמרו אנשי בנק ישראל. הם פשוט ישתקו.

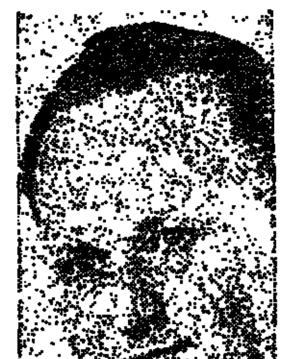
משה זנבר

אולי זאת הבעיה החמורה של המערכת המוסדית המופקדת על ענייני הכלכלה הישראלית. המוסד המופקד על איתות ובלמים אינו מתפקד כראוי. לאבחנה דומה הגיע סופרו הכלכלי של „הצופה" יצחק דדיסש, שקשה מאוד לטפול עליו אשמת „אינטרסנטיות" („הצופה" מ־6 בדצמבר).

ראוי שמעמדו הרעוע של בנק ישראל ידאיג גם את שר האוצר. אולי בטווח קצר יהיה קל יותר ליהושע רבינוביץ אם בנק ישראל יהיה חלש. בטווח הבינוני יש בכך משום נזק לא מעט לכלכלה הישראלית, שרבינוביץ הוא המופקד עליה. זאת ועוד. שתיקתו של רבינוביץ בעניין הנגיד מעמידה אותו, לדעת כוחות חשובים במשק, בצד שאינו מחזק את השר. מי שאינו מציג סימני שאלה לזנבר (וכזאת הלא התייחסותו הפומבית לפחות, של רבינוביץ), מציב נגדו את המתרעמים על הנגיד בגלל הטפותיו שאין אחריהן דוגמה אישית.

למי שאינו יודע זאת: חוק בנק ישראל מאפשר למנות שני סגנים לנגיד. אם נמצא מי שמינה סגנה למפקח על הבנקים ד"ר מאיר חת אולי ראוי לבחון את האפשרות למנות לזנבר שני סגנים. יש בישראל די אנשים שיוכלו למלא תפקיד זה ולהביא לכך שבנק ישראל יתפקד כפי שראוי לו לתפקד על אף האיש העומד בראשו. זאת הצעה שכדאי לשקול אותה — אם אין די אומץ לעשות צעד קיצוני יותר, צעד שהמצב האובייקטיבי מחייב אותו.

ממשלת ליכוד–ממשלת פירוד

מאת יהודה גוטהלף

אין ספק, כי רבים היהודים הנוטים להקמת ממשלת אחדות לאומית. נטיה זו גברה במיוחד לאחר ועידת ראבאט. כאשר מראים כי עוד פעם ויסולק חיל האויב מעמדותיו, וסכויינו יעגו את למלחמה, לפנינו תכונה קורדית מדריכה, היא מתגלה לנוכח סכנה מוחשית המאיימת על קיומנו. אפילו אין אמתי הזה יודעים בבירור היכן הסכנה, וכיצד לקדם פני הרעה.

כחפת הנושת האחדות שלנו בגיסאת, שלא בצדק, את דרכם של הפארטיזאנים, שהתנבלו בכלל העדה והלכו ליערות וכו', כדי להלחם בצורה. בדומה לכך אין לקדש כיום אחדות מוחלטת, אם יש בה לסכל את המאבק למען השלום. אין כיום גילוי רציני יותר לאהבת ישראל מאשר מאמצים מוגברים למניעת מלחמה (או מלחמות אין קץ), ותחירה מתמדת להסדר עם המדינות השכנות. הממשלה קיבלה מנדט מהציבור, שהכריע בספירת־דעות לאחר ויכוח ממושך, ואין היא צריכה להיכנע לסחיטה המונית, היסטרית; עליה להתוות דרך לעם ולא ללכת בדרך שה אחר הצאן.

*

יש אומרים, כי בממשלת האחדות הלאומית דרושה להעלאת „המוראל" של הציבור לקראת הבאות. לאחר שנבחן את יחסי הכוחות בחברה הישראלית, נבוא למסקנה, כי לא זו הדרך. אכן, מיעוט ניכר מכלל הבוחרים נתן את אמונו בגח"ל ובעליבריהו. אך מאות האלפים (מבוגרים ואצטרסים) שחתמו (כמה פעמים?) על „הצעותה" של „הליכוד", לא הפכו את המיעוט לרוב בעם. שהרי באותו האופן אפשר היה לארגן עצומות אחרות ולהשיג מספר חתימות רב לאין שעור, אילו שאלו את האוכלוסיה: האם היתה רוצה שנגלה בארץ מעיינות נפט וכיוצ"ב? אולם אין לגמד, כי יש מיעוט נכבד, שאמונתו בשורה טריטוריאלית; והמערך שלו דורך מפילא לקראת המלחמה, או המלחמות הבאות. לעומתו קיים רוב האוכלוסין, שנתנו אמון במפלגה שכנגד ואינם מוכנים לוותר על „האופציות" האחרונות להסדר. כדי שלא תיפגם רוחם של המוני עם אלה, זכרי שיהיו מלוכים — ובעיקר הצעירים שביניהם התוהים והמתלבטים תוך כדי נשיאה בעול היקרי והאכזרי — להתגייס ולהתייצב במוראל גבוה למערכה שתיכפה עלינו, מהכרח שתהיה להם ההרגשה, כי הממשלה מיצתה את כל האפשרויות להשגת הסדר, כי אמנם כלו כל הקיצין. מדוע תיחשב עמדת המערך החותר לשלום כעמדה מפלגתית, בלתי־לאומית, ואילו עמדת „הליכוד" הכובשית, לפעמה, מלחמה בלתי־נמנעה, היא פאטריוטית לעילא ולעילא? מדוע חייב המערך להתכחש לתפיסתו, ואין „הליכוד" מוותר למען האחדות הלאומית על הסתתו בעניני מדיניות הפנים ועל פעולותיו הקיצוניות (כגון „העצוצה") בעניני חוץ?

*

תמיכתי על כל אלה התובבים הסכם השרב את עלבון הדמוקראטיה. הנה הם עושים אותה פלסתר. לפני הבוחרים הציבה הבחירה בין שתי דרכים מדיניות. הם החליטו כפי שהחליטו. כלום ישוסטו עתה כל ההבדלים, כאילו לא נתקיימו כלל בחירות?

כל שכן, שכהודה דרכם של שליחי המערך, המתמכים על מבנה הימין, או תומכים בתעמולה למען „ממשלת ליכוד". דרכו של הימין כאן ומתמיד להתעטף באיצטלא של לאומיות על־מעמדית, או סוציאליסטית, על מנת להעלים את כוחו החברתי המוגבל בעם ולהסוות את מהותו הסוציאלית והרעיונית. ברם, שליחי תנועת העבודה, דרכם לשלול את הטשטוש הזה, כי נועדו לייצג מגמה מוגדרת מבחינה חברתית ורעיונית. מה זכותם של נציגים להתנער מזהותם לפני תנועת העבודה ולהיבלע בליכוד הלאומי עד שלא יודע כי באו אל קרבו?

אכן, גם המפלגות פורצים מצטרפות לא פעם בעתות מלחמה לקואליציה לאומית — כאשר המלחמה היא על הבטחת חייה של האומה. אולם בין מלחמה למלחמה נתונה דאגתנו לאיכות החיים. מאקדונאלד, שאפה לו הדרך להתייצב בראש „ממשלה לאומית" בטרם מלחמה, פשט את הרגל מבחינה פוליטית, ושנים רבות עברו עד שמפלגת העבודה התאוששה מירידתה, שנגרמה על־ידי ססיית מנהיגה. למותר להוסיף, כי המערך הפועלי בישראל לא יתכחש לכורח האחדות הלאומית המירבית במלחמה (אם כי היו לנו מלחמות בליחות שהתנהלו „בלי הורות ומקיף"), אולם למה נקריב את המערך ונחול את יהודה של מפלגת העבודה, למען אחדות לאומית מפוקפקת בעצם ימי התחירה לשלום? והרי עם פרישת מפ"ם (ואולי לא רק מפ"ם) עלולה ממשלת הליכוד ליהפך לממשלת פירוד!

דומה, כי יש גם כשהו מאוסר בתביעה ציבורית מצד יריבים הימינה, התובבים הקמת „ממשלת אחדות לאומית": אין זאת אלא שמבקשים הם להפוך ממיעוט בכנסת (או במערך) לרוב בממשלה!

צירוף „הליכוד" יביא לא רק להרחבת הבסיס הפרלמנטרי של הממשלה (שהוא בלאו הכי נכבד למדי, ומובטח לו בכנסת רוב גדול), אלא גם ליצירת ממשלה אחרת. צירוף המפד"ל כבר נתן אותותיו בהחלטות הממשלה. עם הצטרפות „הליכוד" אליה תהיה זו כעין ממשלת ליכוד. בין אם יצטרף ח"כ מ. בגין על יסוד „המצע הקיים", או על יסוד ניסוח חד ומעורפל, שיניח — כדברי המציע — לכל אחד להחזיק בדעותיו העקרוניות, סופה של מדיניות הממשלה שתיקבע למעשה על־ידי רוב חדש של שרים, שיקבלו את ההחלטות לפי הנחותיהם המוקדמות.

*

לדידי, מחייב המצב המדיני החמור סיום בממשלה, שתפעל ללא טירבול מיותר, לפי קוי מדיניות ברורים, על מנת שלא נגיע לימי חירום. אחרת, מוטב לערוך בחירות בהקדם. הללו יכריעו, אם אמנם רוצה העם במדיניות של יאוש ומלחמה בלתי־נמנעת, או

(המשך בעמוד 11)

בין אב לבנו

מכבר רציתי לכתוב על ספר זה, שפגע במהדורתו הראשונה עשה בי רושם עמוק, ושעתה, במהדורתו המורחבת, יצא כבגד אסופה לזכר דמות יקרה שאיננה עוד הפולה כמעט לפעולת אפוס של דור. ואפשר שאין טוב מלספר על „רבדים" של יצחק בר־דור ז"ל דווקא בימי חנוכה, חג זכרון גבורה והעזת נפש.

פרשת חייו של יצחק בר־דור עדיין זכורה לרבים. אך למען אלה שאינם יודעים אותה יסופר בראשי־קוים על התחנות הרבות בנתיב־חיים עשיר: יליד ליטא, איש העליה השניה, פועל, צלם, מתנדב לגדוד העברי הראשון, במגיני ירושלים בתרפ"א, חבר מערכת „דבר" מיום היווסדו, רפורטר, עורך לכלכלה, מתגייס שנית לצבא הבריטי במלחמת העולם השניה והיה בין פו, מן המעפילים למען שארית הפליטה באירופה. ראש מערכת „דבר" בירושלים בימי המערכה על הקמת המדינה. בעת המצור על העיר במלחמת תש"ח נפל על משמרתו. אך קורות־ביוגרפיה חטופים אלה יהיו חסרים את העיקר, אם לא יזכר, כי בר־דור היה בכל הוויתו „חלוץ", אשר כל תפקיד שעסק בו בארץ היה מואר בזוהר החלוציות האמיתית — אם בכתב, אם כפובליציסט, אם כעורך, אם כחייל — צעיר או קשיש — מן השורה.

„רבדים", שקובצו בו מאמרים ורשימות ומכתבים בתקופות השונות של חייו, משקף יפה את סגולות העוגן הכלכות האלה, שמכוחן היה בר־דור אחד ה„טיפוסים" הנדירים המופלאים בישוב. אבל לא בגלל אלה בלבד רציתי לכתוב על הספר. מחזור המייחד לעצמו ערך כמסמך אנושי, שאין אני מכיר רבים כמותו. הוא המחזור הנקרא „בין האב והבן", חליפת מכתבים בכבר, כשבניהם הם מתגייסי הצבא. האב בבריטניה והבן בתיל־יהים. מה — הבן חיים, תוסס, אציק, חושב, בכל כווד ביטוי לאידיאל, ומה — האב, המתנה, המסביר, המבקש להאציל באמונתו בלכון גבולת לפעמים. אך תמיד הזהות בנות, דעים אלה, שנכתבו לפני שלושים שנה לא מתוך כוונה להשכיל את הרבים אלא כחליפת דעות ורגשות בין אב לבנו, נקראים גם היום בתחפעמות־לב אמיתית.

הנה כותב הבן לאביו למקרא מכתב שקיבל ממנו:

„...שוב אני קורא כותב בפני יהדות הגיל כבר גילוי. ראיתי לפתע את אבא־וראה. הרעישה אותי תחושה הודיב חוז התריעה, הבכיניות, הבנורה, שחשבתי כדיא נחלה בעיויים האבנים כלבה. הבתקר הה ומתאבקת אבל אנשים מנהגים בודד־בכלל..."

וכותב האב:

„אתה כאמל לי בעירות, פעלתנה, הכן חיים, הה, כה מובי אתה. אני פנתבק עיורהם, מחזיק בהם, שהאב כוח ונחת (בה שקוראים טיפוף) מעצם האבי. אבל לא ארכה את עצמי. גם אין ברכתי לרפות אותך. אי אפשר להדחיל בגיל זה כדי פעם כחדש. ויפגעו כי עברתי בשלום את הקפיצה ואינני מרגיש כוח מספיק לקרוץ עוד קפיצות כאלה. ורק אבטיח לעצמי, כי בשמן ההבדלות שהיתשאי אתו ואתו, אם כי לא קפיצה לשם קפיצה, אלא לשם המשבה הכו והיום שעלין נתרוח ימי ובעם כקשי...".

כותב הבן, מצינוק צבאי באיטליה:

„...יש כאן האמרים: „אתה בטרים! ואפיך יודע? את, כשהוא יודע — — בושה הודמה." ואני עונה להם בצחוק: „אל תדאגו לאבא, הוא בכיר אתני ינה כבר יותר בעקשים שבעו"... הבוד בשאחריו „לא נאה כלתי אבא שלך", אני חושב: באויו כידה זה נכוח, עד כמה ואם בכלל מוטלת עלי אחריות כלפיו. ולא הייתי חושב על זה בכלל אלמלא אותה ניצה התלובה התרות בכתביך של הקריבה אלי ואובינה בי ושמחה על היות לך ידים ומסייד חולית בשלשלת דורות. זה בטיל עלי עול שעוד לא הסכמתי לקבלו, ואתה עלול מאוד להתאכזב. נעים לי כשמעקיבים אתני כמי שאני רוצה שיפריע אותי, אבל אני מעדיף את לצבי מחות מכה שאני דורבה שאחרים יקירים. אתה מבין?"

ועונה האב:

„...וכאן אני מגיע לעיקר גדול, שהנני רוצה לקבוע אתהנ ביניכו...: חפשי אתה, ואיני ואתה על מגילת־החירות. אין לי כל משכנתא על רוחך. אילו היתה לי כזאת הייתי קורע אותה לבי בקשתך... אילו רכלהי להקיים עליך להשפיע עליך דרשה שתן מרבות בקיני, לא אכחד ממך, הייתי עושה זאת. אבל דל בחוי בזה. אף אתה עולה ומרחיב ידיעות וכחו שיפוט והבנות, ואיך אוכל אני להמדד?"

הוד דיאלוג מרתק הכסחיים במכתבו של יצחק בר־דור כירושלים ב־יז בכסלו תש"ח (למחרת 29 בנובמבר 1947 כפי שהוא מוסיף ליד התאריך בסוגריים). „הסארנו מאר חורינו כברות־בק גדולה", כותב בר־דור. „רבה לפנינו חתחתים. אבל נלך הלוך ורגן. כהרחוש עלינו עוד החנוכה ונקוה — כי לאורך ימים יותר מאשר לפני 2110 שנים".

לא יצחק בר־דור ולא חיים בנו זכו ל„חנוכה" זו: חיים נפל בפעולת ה„הגנה" ליד חיפה, ויצחק נהרג בכסליו תש"ח בירושלים. חדשים מעטים אחר בנו. הבן והאב „בשילוב נשמות". כמו שכתב יצחק בר־דור בראש המאמר „לאבות ואמהות בישראל" אחרי מות חיים. „תם של בעירו ישראל „היתכוונים לקרבן־גאולה, שאין מנוס ממנו לשחרור־חיים"."

הצמד כספך למדד בתכנית יתרון 10000

בתכנית יתרון 10000 אתה יכול להפקיד מ־100 ל"י עד 10,000 ל"י וליהנות מכל ההטבות שבתוכנית:

- מענק של 10% (עד 1.000 ל"י)
- החסכון בתוספת המענק צמודים למדד
- ריבית מצטברת
- הכל פטור ממס

תוכל לחסוך גם בתשלומים חודשיים החל ב־50 ל"י לחודש

פרטים מלאים בכל אחד מ־

145 סניפי — 51 סניפי

בנק דיסקונט לישראל בע"מ — בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

هكذا من الأصل

עולם ומלואו

שריד מקודש בתחרות שש־בש

אם אכן, כפי נשיא לבנון סולימן פראנג׳יה, שפסלון־העץ שהגיש למשלחת הבריטית לתחרות השש־בש עשוי ארז מבית המקדש בירושלים, הרי שיש כאן מקרה של זלזול בקודש בקדשי ישראל ועדות נוכפת לשפל הבכורים אליו הגיעו מנהיגי ערב.

העיתון הלונדוני „ביזאיש כרוניקל״ יודע לספר שהמשלחת הבריטית לתחרות בביירות היתה בת שלושה חברים, כולם יהודים במקרה: ראש הקבוצה סטיפן רפאל, ג׳ו דאק ולואיס הריגנג. הם שיחקו נגד הנבחרת הלבנונית בכבה ביתקים כשהפרס הראשון הסתכם ב־4800 ליש״ט. תחילה היתה התחרות שקולה, אך במשחק הקובע זכתה הקבוצה הלבנונית, וכדי לפייס את הקבוצה האורחת על הפסדה הגיש הנשיא פראנג׳יה לראש הקבוצה סטיפן רפאל פסלון עשוי עץ עתיק שבאמצעיתו כובע כמלה הלאומי של לבנון — ארז עשוי זהב. והסביר שגזר העץ שממנו גולף הפסלון מקורו בבית־המקדש בירושלים שנחרב לפני קרוב לאלפיים שנה.

הפסלון הובא ללונדון הושם בכספת של מרצון היהודים. הראשון שפירסם על כך היה העיתון „סאנדי טיימס״ במדור למשחקי חברה שעורכו הוא אלאן הל. לדבריו, לא עלה תחילה על דעתו שיתכן שיש כאן עניין עם שריד בקודש אצל העם היהודי; כאילו. אילו היהודים היו מסבבים כפיס־עץ ממסגד אל־אקצה הירושלמי או שריד מקודש כדמרכז המוסלמי בבכה בתוך פסלון שנועד למנצחים בתחרות הי בירדני הבין־לאומית שנערכה לא מזמן בתל־אביב — אין לתאר את הזעקה על חילול הקודש שהיתה מושמעת בכל בירות ערב. מבירות הלבנונית לבניין או״ם בניו־יורק.

אפילו לא היה בסיס סביר לטענה בדבר קדושת השרידים המוסלמים. כשם שאין יסוד לטענה בדבר מקורו של עץ הארז ממנו גולף הפסלון הביירותי — עצם השיבה שטענה מעין זו הועלתה, היתה מספיקה בוודאי כדי לפרסם מאמר ראשי ב„סאנדי טיימס״ בדבר קשיחותם של הישראלים בכל הנוגע לרגשות הערבים.

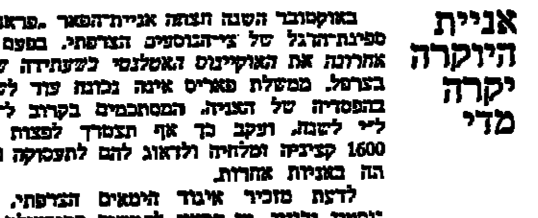

אניית היוקרה יקרה מדי

באוקטובר השנה הוצאה אניית־הפאר „פראנס״ ספינת־הדגל של צי־הנוסעים הצרפתי. בעשם הי אחרונה את האוקיינוס האטלנטי לשעתיה שרוי בנרפל. ממשלת פאריס אינה נכונה עוד לשאת בהפסדיה של הגאניה, המסתכמים בקרוב ל־125 ליי לשנה, ועקב כך אף תצטרך לפצות את 1600 קציניה ומלחיה ולדאוג להם לתעסוקה נאורה באניות אחרות.

לדעת מזכיר איגוד הימאים הצרפתי, אר־גוסטין גריניי, כן הראוי להמשיך בהפעלתה של האניה עד סוף 1978 עד שתוחלף על־ידי אניית־כיור מתאימה. לדבריו, אין כלל להעלות על הדעת שצרפת תוותר על שוק הפלגות־הנופש המתרחב והולך משנה לשנה ב־9 אחוזים. אין גם לשכוח, אומר גריניי, שעל סיפון האניה „פראנס״ נפגשים אנשי עסקים ממדינות שונות המכניסים מטבע־חוץ לקופת האוצר הצרפתי.

המעניין הוא, שאוגוסט גריניי, האיש הלוחם למען הצלת אניית־הפאר „פראנס״ בשירות, עומד בראש איגוד מקצועי קומוניסטי והוא־הוא הדואג כל כך לרווחתם של בעלי ההמון הזרים על־חשבון משלם המסים הצרפתי.

נוגדני חזירים למלחמה בסרטן

אנשי מדע באוניברסיטת בריסטול, אנגליה, החלו להשתמש באחרונה בנוגדנים המופקים מחזירים בטיפולים בחולי סרטן במטרה להאריך את חייהם. ההצלחה מאירה להם פנים, אך לדעתם יש לחכות לפחות שלוש שנים כדי לברר אם השיטה אמנם נכונה.

כפי שנמסר, משתמשים בתאים של חזירים שקיבלו זריקות של תאים שנלקחו בגופו של החולה. תאים אלה מוחזרים חזרה לגוף החולה דרך פורק במשטעה ומגיעים ישירות אל הגידול הסרטני.

מסתבר, שהתאים הלבנים יוצרים הורמון המ־כונה „סבאפ״ המחזק את תאי החולה ומאפשר להם לתקוף את הגידול הסרטני.

לתגבר ההסברה הישראלית בארה״ב

צפויה סכנת התמוטטות בדעת הקהל האמריקאית

מאת יהושע תדמור

ההחלטה הקונגרס האמריקאי בי־סוף השבוע לאשר כדרג הענק לי־ישראל בסך 639 מיליון דולאר במסגרת חוק הסיוע הכללי, הוא ללא ספק הישג נכבד לישראל. ביחוד בימים אלה של שפל כלכלי בארה״ב וההתייחסות גוברת בציבור שם ממענקים הסיוע הזר. ההצבעה מקבלת משמעות יתר אם כבואים בחשבון, שבתוך 2.7 מיליארד דו־לאר, שאושרו כסיוע הזר לכ־עשרים מדינות, קיבלה ישראל כ־רבע הסכום.

עם זאת אין להתעלם מן העוב־דה שההכרעה נפלה על הדים כל שני קולות בלבד. בעיתונות האמ־ריקאית נתפרסמה התבצבה בסימבו של פרק בן כלולים שנה של סיוע־חוץ אמריקאי.

בשנים הקרובות יהיה כן המתם המאבק קשה יותר ומורכב יותר, והתוצאות ייקבעו על פי המצב במשק אמריקאי ועל פי האווירה הציבורית בארה״ב.

אווירה זו אך בה שבכונה בי־דאורגן הפוליטי „דעת הקהל״ אי־נה מבשרת טוב לישראל. מוהר עד כמה אנשים מבוססים בצמרת הממסד בירושלים, אנשים שבי־כירים בקרוב את ארה״ב, אינם מבינים בסימני הסכנה כל סימני של כמש לא הל בבמערכת ההייצוג ההסברה הישראליים בארה״ב.

הקונגרסיה הישראלית בחלקים שונים של היבשה פתריות על „שפטן תעמולתי ערבי״ בכל אמ־צעי־התקשורת; בציבים ישראליים עם כדברים על סיוסים וכור בי־צמדותה כל ישראל בקרב סכבות לוגות, אחרים נצביצים על גיכה בהתחכמות יותר בתעמולה הער־ביה — על מדינה עצק בנוער נזה האמריקאית, שבמכחה, באר־פיק ובערכה המכבילות לפרוס על ביותרים רמיים בציבור האמרי־קאי. התעצלים הערבים קוראים לאורחי ארה״ב לטבע כריעת הי בכשה ל„לובי הציבור״; הם כר־הידים אותם בפני קרע עם מדינות ערב, שמייצרות נפט ושרונות בי־החוק ההסכים עם ארה״ב אף על פי שלישראל מבטה לבכסף ביניהם: הם מנסים ללבות חשדות ומדכים הוך ניצול חששותיו של הציבור האמריקאי, מפני כל התכבות גר־ספת במזרח התיכון, שעלולה להי־ביא לאבורגו נפט חדש ולהחרפת המשבר הכלכלי.

כל התעמולה הזאת כתגהלת בי־לשון כתוחכמת ועניינית, שאינה גולשת לסגנון ההוזה שהיה אפייני להתעמולה הערבית בעבר.

וכיוון שלרכות התעמולה הער־בית עובדים עברות מליוני דו־לארים — ויש אומרים באות מיל־יונים — וכיוון שחברות הנפט האמריקאיות נרתמו גם הן לענין הערבי ומפעילות לפעמו את כבד גנוני הענק שלהם, לרבות כערכת מקצועית בעצלה של יחסי ציבור. התוצאות נותנות אותותיהן. עד כדי כך, שבשבוע שעבר הזעיק שר ההסברה אהרון ידיב את ראש הממשלה יצר הזעק ודיבר כפתר־שות על „סכנת ההתמוטטות בבצ־כרה של ישראל בדעת הקהל הי־אמריקאית״. ברוח זו מדווחים לי־אחרונה כמעט כל נציגיה של ישר־ראל ביבשה, עם שהם כמספרים על גילויי אלה יד וכבוכה בקרב אהודיה ותומכיה של ישראל.

מה לעשות?

יש דברים שאין בידנו לשנותם. לא נוכל להתחרות בתקציבים בני המיליונים של הערבים וחברות הנפט; לא נוכל גם לעצב כרצוננו את החברה האמריקאית, שעוברה עתה תהליך של שינוי קשה וכבי־איב. כתכה של הבית הלבן נתלים והולך ותהליך דוכה עובר על ביתי המחוקקים. שחשופים עתה יותר ויותר להלכי הרוח הביקורתיים של דעת הקהל האמריקאית. לא נוכל גם לשנות בן־לילה את דמותה של המנהיגות היהודית בי־ארה״ב. זו „מנהיגות הכסף״ שי־סייעה לישראל בכל מאודה ויכולתה, אך בעת ובעונה אחת דחתה את כל הכוחות הצעירים. התוסי־סים והדינאמיים בקרב הדור הי־הודי הצעיר. שלא בצאו לשון מי־שותפה עם כמעיגי המגביות.

כה שעלינו לזכור הוא, שעדיין שמור לישראל אוצר עצום של אהדה, הזדהות ורצון טוב בקרב כתנה גדול של תומכים ואוהדים בכל רחבי ארה״ב; וכת שהשיב עוד יותר — רבים מאנשי הרצון השוב האלה נמצאים בעמדות־ כפתח, בעיתונות, ברשתות הטלוויזיה „הסכסות״ את הדעות, בחב־רות הגדולות ליחסי ציבור, ובכי את ההנהגה־העיר בכל מדינות ארה״ב. כל אלה שווים הרבה יותר מכל תקציבי ההעמולה הי־ערביים. בתנאי שידעים איך לי־הפעילם בשיטתיות. אך זאת טרם למדנו עד היום ואין סימנים שה־עניין נראה ביתר בפיוחד לראש הממשלה ולמכשלה כולה.

הדיונים האחרונים בירושלים בי־נושא זה לבשו אופי שאינו הולם את חומרת השעה. עוסקים בחי־פוש תקציבים, משתעשעים ברעיונות על הקמה מערך הסברתי חדש ועל שיגור עשרות אנשים נוספים במסע הסברה נבחר, דברים שהם חיוביים כשלעצמם אך אינם עיקר. העיקר הוא — לגבש קונספציה הדשה לכל מערכת ההסברה הישראלית בארה״ב. כבלי להלק ביר־גיה והאמצות ובבלי להוכנס לי־פרסים רבה להתוה. שהמערכת הנוכחית המיובה, כה גם שבכבט כל הכגגנון הישראלי עם הכל ביעות הסבוהה שלו הם ירושה הנבר.

אסור להוסיף ולעכב פעולות ההחלטה במשנה כחבר תקציב. הענייך חייני עתה לא פחות מי מכוסים ובמנקים. סוף כוף ערכוד במכפרה של ישראל בדעה הקהל בארה״ב יערע גם בכוחה הצבאי. יש איפוא לבצוא בדחיפות אדם מתאים לריכוז כל פעולת ההסברה ביבשת האמריקאית. מי שי־סק בתפקיד זה צריך להיות אדם כן השורה הראשונה, בדרג של שגריר, ובבקרה הצורך יש להצ־ניק לו גם התאר של שר. הוא ייהנה ממעבד מרכזי בממשלה. נר־סף על תפקיד כשגריר ישראל בי־ארה״ב. שכן שזה צריך להיות אדם בעל אישיות מקרינה. שי־ידע לסתוף אחריו רבים ולשכנע בחיוניות הדברים שלמענם הוא פועל. עליו לדעת להפעיל את צוותי ישראל שבאמצעי התקשורת. לגייס לעזרתו גם את כרבון הנשיאים ואת יתר ארגוני היהו־דים. השעה דוחקה. אך בירושלים עד כה טרם יצאה הקריאה.

פעילות האנרכיסטים לא חוסלה

בגרמניה יש כיום 30 קבוצות המאיימות על בטחון הציבור

מאת נחום אורלנד, סופר „דבר״ בגרמניה

לפני כשנתיים וחצי, במאי 1972 הגיעה פעילות כנופיות האנר־כיסטים של אולריקה מיינהוף ו־אנדריאס באדר לשיא שעדיין לא היה כמוהו בגרמניה. ארבעה אנ־שים נהרגו בפצצות שהניחו. הי תושבים היו אחוזי פאניקה והי משטרה נתקפה בעצבנות. הודעה טלפונית אנונימית על פצצה שי־הוטמנה בשטוטגארט שיתקה את העיר, וכל תושביה עקבו בחרדה אחרי מהדי השעון ושאלו את עצמם אם הפצצה תתפוצץ. כפי שנאמר באזהרה, או שמא היתה זאת בדיחה.

רוב ההודעות על פצצות שי־הוטמנו או על פעולות סרור שי־תוכננו היו נכונות. אולריקה מיינהוף ואנדריאס באדר ריכזו סביבם את „חבורה״ — אם להשתמש בי־מונח נייטראלי — של סטודנטים, אינטלקטואלים, ביניהם תיאולוגים פרוטסטנטים רבים, וכן של צעירים התוססים שנפלטו ממעגל העבודה. הגרמנים, היהודים כאותבי סדר, הוכיחו שהם יודעים להיות אנרכיסטים יעילים. במר־תפי הדירות השכורות והבתים שבהם התמקמו חבורות האנרכיס־טים מצאה המשטרה מעבדות מסוכללות לזיוף פספורטים ומע־בדות לייצור פצצה ולקבוקי מו־לוטוב, וכן נשק קל ותחמושת. עד היום לא התברר מאין קיבלה חבורת באדר־מיינהוף את הכסף הרב לרכישת הנשק המשוכלל, ואיפה קנתה אותו. קשה להאמין שהיו אלה רק כספי שוד־הבנקים, ומתקבל יותר על הדעת ש„גור־מים פוליטיים״. אם לא לומר מדיניות, תמכו במידה זו או אחרת בחבורה שמטרתה היתה „לשנות את המשטר החברתי״ ברפובליקה הפדראלית. „להתגבר״ עליו ולהביסו במקומו את הסוציאליזם הצרוף.

אולריקה מיינהוף ואנדריאס באדר ידועים בישראל היות לי־קצריהם עם „אל פאתח״. הם בילו תקופה מסויימת במחנות־האימונים של המחבלים בלבנון ובסוריה. הביעו את הזדהותם הי־פוליטית המלאה עם הקבוצות הי־קיצוניות ביותר של אש״ף. ער־פאת נראה בעיניהם „בורגני מתון״. חביביהם היו נאיף חוות־מה ואחמד ג׳בריל. כאשר נרצחו 11 הספורטאים הישראלים באו־לימפיאדת מינכן הגיבו אנשי חבורת באדר־מיינהוף, שישבו אז בבית־הסוהר בצהלות־שמחה חוד־רות. אולריקה מיינהוף — כיום כבת 40 — היתה בזמנו סטודנ־טית לתיאולוגיה פרוטסטנטית. בראשית שנות השישים היא ביק־רה בישראל וכנראה לא מצאנו חן בעיניה. היא אימצה לעצמה השקפות קיצוניות, כתבה בעתון הפורנוגראפי „קונקרט״ (הידוע בגישתו האנטי־ישראלית) נגד הערכים הדמוקראטיים, ועד מהרה הגיעה למסקנה שיש להשתמש בי־אלימות. תחילה נגד „עצמים ו־רכוש״, אחר־כך גם נגד שוטרים, נציגי הממסד ואישים בורגניים. אחרי זמן קצר ירדו היא והחבו־רה שהתקבצה סביבה „למחתרת״ (הם מכנים את עצמם „גריליארוס של העיר״, ברומה לגריליארוס של צ׳ה גווארה) וארבנה התנקשויות קטלניות. המשטרה חיפשה אותה כשנה ולבסוף גילתה את מחבואה, ומאז אמצע 1972 היא יושבת במאסר.

חברי הקבוצה, שרובם נאסרו באמצע 1972 אינם מוזהרים בי־נקל. מיינהוף, באדר והאנרכיס־טים אחרים הכחכים למשפטם בי־כלא הכריזו על שביתת רעב, כדי לאלץ את המשטרה ואת מערכת המשפט להגיע להם, והנהלת בתי־הסוהר נאלצה להאכילם בכוח או להזריק להם מזון. אחד מהם, הולגאר־מיינס, התנגד לכך בתוקפנות. המזון הוזרם לקי־בתו בצינור־גומי והוא גשך אור־גה. לפני כל סעודה נכבל. מאחר שהיה שורם הגושך את שופריה.

לפני כשלושה שבועות התמוטט הולגאר מיינס וכת. מותו עורר סערה בחוגי האנרכיסטים, אשר טענו כי שלטונות בית־הסוהר רצחו את מיינס. האמת היא שי־מיינס ידע כי הוא מביא על עצמו את המוות ורצה בכך. הוא קיווה שמותו יעורר תנועה מהפכנית. שר המשפטים של הי־רפובליקה הפדראלית ד״ר יוכן פוגל הבטיח למשפט את עורכי־הדין של מיינס על הוצאת די־בת, מאחר שהם טענו כי שלטו־נות בתי־הסוהר „הרעיבו עד כמותו״ את מיינס. האמת היא שהם עשו הכל כדי שיישאר בי־חיים, ומותו הפתיע את רופאי בית־הכלא. האנרכיסטים סיפרו הרבה על „תנאי המאסר החמו־רים״ שלהם. בבדיקה התברר כי בתאה של מרגרט שילר, אחת האנרכיסטיות המפורסמות, יש ספריה קטנה ורדיו והיא מקבלת כל יום את העתונים שהיא דו־רשת ומותר לה לקבל אורחים. אם כי היא נמצאת במאסר מבו־דד, בנפרד מחברותיה.

נראה שמותו של הולגאר מיינס הוא שגרם להחלטת האנרכיסטים לחסל את נשיא לשכת בית־הי־משפט של ברלין גינטר פוך־דרנקמן, שנראה להם כסמל הי־משטר השנוא. ב־10 בנובמבר חדרו במה כמה בנרמות („הבאי־נו פרחים לימי־הולדתו ה־64״) לדירתו. לא ידוע אם כוונתם היתה לחטוף את השופט הזקן או לרצוח אותו; על כל פנים הוא התנגד להם ואז ירו בו ל־עיני אשתו ונמלטו. עד היום לא הצליחה המשטרה לתפוס את הי־רצחים. הנה בית־המדרש התי־אולוגי־פרוטסטנטי בברלין קור־גליוס בורקהארד, שעמד להת־מנות לבישוף, ועובדת סוציאלית של הכנסיה אורינה צולקאה נאסרו כחשודים בכך שידעו על הכוונה לרצוח או לחטוף את פון־דרנקמן ולא הודיעו עליה ל־משטרה. אגב, קורנליוס בורקהארד נאסר בתחילת השנה כחשוד במתן מחסה לאולריקה מיינהוף כאשר הסתתרה מפני המשטרה ב־1971. הוא נדון ל־מאסר של חצי שנה ושוחרר ב־ערבות להתנהגות טובה.

יש יסוד לחשש שפעילות הי־אנרכיסטים לא חוסלה עם כאסרה של אולריקה מיינהוף אלא גברה. לפי הערכת המשטרה היו ברי־פובליקה הפדראלית כ־15 קבוצות אנרכיסטיות שמנו כ־300 חברים לפני שנה. כיום יש בה כ־30 קבוצות המונות כ־500 חברים, שכ־40 מהם מסוגלים לירות ל־לא היסוס בכל „בורגני״ שיתקלו בו בדרכם. אחד ממנהיגי האנר־כיססים הוא פריץ טויפל. האיש שאירגן את מהומות הסטודנטים במינכן בסוף שנות ה־60. טויפל היה מאיים על בעלי בתי־עסק ו־בתי־קפה יהודים במינכן באגרוף קמוץ ובקריאה „נגמור אתכם״. ואי־אפשר היה להעמידו לדין, מאחר שעורכי־הדין שלו (הוא ממשפחה עשירה מאוד) טענו שי־כוונתו היתה לומר „שהמהפכה תחסל אותם״ וזאת הבעת דעה ולא איום קונקרטי. טויפל ידוע בהערצתו למחבלים הערבים ול־ארגוניהם. השמועות אומרות שהקשרים בין האנרכיסטים לק־בוצות אלה אינם היאורטיים בל־בד. המשטרה חוששת מפני מע־שי חטיפה ורצח נוספים, באחר־רונה התפוצצה פצצה בברמן תוך כדי הכנתה, והשוטרים עלו על מתקן של קבוצת אנרכיסטים שהיו בו מעבדה משוכללת לזיוף מסמכים, מעבדה לייצור פצצות, שבעה אקדחים, כבתת־ירייה ו־תחמושת בכמות ניכרת. שר הי־פנים ורנר מייהופר, הידוע בי־גישתו הסלחנית והפייסנית כלפי הטרור (היתה תקופה שהוא ווילי בראנדט ראו במעשים אלה בי־טוי ל„רוח הסוערת של בני הי־נעורים״) קרא לציבור לעזור ל־משטרה בגילוי האנרכיסטים כדי לבנוע מעשי־רצח נוספים.

יואב והגורו

מאת יורם קניוק

נבכה אני עם אוהבי יואב. אני קורא את דבריו בהנאה — אף אם־אני חולק עליהם לפעמים קריבה — ומוצץ אצבעי על עי־נוגי הלשון, על התרבות, על הי־שניגות האהובה בי זמנית גם רשעה, על אותו ארס מתוק ו־מרנין, על אותה רשעות של הכ־מים הבאות משומק גדול, מאהבה גדולה. עד כאן ההכוואות. עתה לענין הגורו.

עירבב יואב מין שבאינו מינו ויצא קיצפו על החסידים הפוע־לים בקרבנו ומכרסמים את רוח ישראל סבא, כולל הנכדים (או הנכדות). גורו מפורסם, בער שמן ומעורר חלחלה וצעירים הול־כים לשמוע תורתו ומגלים את התכמה, שהוא טוען שהוא עצמו גילום החכמה, ומעשירים את הי־נער ועושים אותו מיליארדר על חשבון ארצו הנבקה בעוני מני־רת, ומקבלים גזירת אי־נשואים בעוד השממגן נבני ומשגשג; ו־עד כתנה וכהנה גורואים ו־תורות הכמה שמימיות, אבל לא בכך הענין.

לא כל מה שבא כעם. כאיזה אריך ההדו אי כבבנותיה התרבו־תיות סין ויפאן, חייב להיות מבוקך רק משום שאינו נובע מתודת ישראל או מחכמת ישראל. הסינים, היפאנים וההודים תרמו הרבה כל־כך לתרבות העולם, עד שתיד שלי צוחקת כאשר היא כותבת משפטים אלה.

במשך אלפי השנים שבהן פסק המערב בחתירה לנבכי ההודייה הדיכנונית, עסקו הכמים הודיים בחקר התודעה, בחקר האדם, ומה שהם גילו כעניין מאלף ויכול להרוות כל תרבות. תהיה אשר תהיה. התודות האלה ברובן אינן דוגמטיות, אינן מבוססות על מופת או ציווי, וחכמי המערב למדו מזמן לכבדן. הם מנסים להבינן וללמוד מהן. תבל שכה כמעט כלמדים את תרבות הכהדת בי־בתי־ספרינו, חבל שכה מעט יודע אצלנו על פילוסופיה או על כיסי־כיקה הודית, סינית או יפאנית, שמוצא כולן אחד, אף אם שבי־ליהן רבים.

המדיטאציה הטרנסצנדנטאלית אינה שייכת לאותו גורו ואינה אף קרובה רתוקה שלו. חבל שיואב לא בדק לפני שכתב מה שכתב. אין כאן עניין של אפנה או ריוק וכרסום המערב. על תר־בותו הזקוקה. אין כאן כל אותם דפוסי לפסן שגודים וביר־שנים. המדיטאציה הנ״ל אינה אלא שיטת הרפיה, המבוססת על מחקרים בפערו מעגדה לפגי אלפי שנים ושנלמדו מחדש בימינו. היא מורה את האדם כיצד למכסף את עצמו, כיצד להביא עצמו למנוחה שלכה, פעמיים ביום ל־משך עשרים דקות. עשה שמוזר פעיל וגלי האלפא מופעלים במו־רים גבוהים, כלומר, מצב של מנוחה מוחלטת ופעילות מוחית מושלבת בעת ובעונה אחת, כבוהה תעלתנות, חיוב הפליליה, היוצרים כיוזוד־כשקל חדש ורווי אנן. שהי סכניקה כזולה כבצורתה בגיצים למנוחה, לחשיבה בהירה, לשחרור. לזריזות מערכת העצבים, להורדת לחץ הדם ולהאטה קצב הלב. השיטה פועלת יפה על אנשים שונים בכל העולם, בקילת על הסובלים מלחץ דם גבוה ומכאבי ראש, על הסובלים מהפרעות שונות, נפשיות והורה, ומסייעת להם לחשוב, לנוח, לנקום נכון, תי לא.

ישנה גם תורה פילוסופית־ביס־טית שלכה על המהרישי, הנגה השיטה, תורה זו אפשר לקבלה אך אפשר גם שלא לקבלה. אין צורך באמונה באיש או בידיעה אישית על אורותיו. אין המדי־טאציה הזאת בחייבת איזו שהיא מערכת־כבוות, עשה או בל תע־שה, היא אינה כבקשת מאדם ל־האמין או לא להאמין ומי שי־מחפש דרך שתסייע לו לתמרן את עצמו בעולם קשה ומסובך כשלנו יכול ללמוד בקלות רבה את הטכניקה הזאת, בכמה שעי־רים, ולתרגל אותה. אין זה הר־קוס פוקוס אלא לימוד התליך, ומי שרוצה להאמין בתורתו של המהרישי ולהתעמק בה יכול לעי־שות זאת, אף כי רוב האנשים העוסקים במדיטאציה טראנסצנדנ־טאלית אינם מאמינים ואינם מעמיקים בתורתו, אינם קוראים את ספרי־ האלוהי חלקם הגדול אף מתנגד לכמה דברים או לרוב הד־ברים שאותם מורה המהרישי. המהרישי מדבר על העברה גילה זה כבר (ומקרים על כך נתפרסמו בכתב־עת מדעיים רבים) שהמטכ־ניקה הבסיסית „האלהי״ היא מכשיר רב־עצמה ורב־תועלת לתפעל בי־תוך מערכת עצבית הרבה מבדר כים שאת שבה אנו חיים.

על כן מיותר לערבב מין ב־שאינו מינו, לחשוד שמא הולכים המודים באיזו דרך עבודת־זרה, ומגותר לשים ללעג אר־תם אנשים — שמתרבים מאוד כאן ומחוץ לארץ — המוצאים בטכניקה הזאת דרך להתגבר על סבלם.

דברים רבים נטלנו מהגויים. גם הנוסח שבו נדפס מאמרו של יואב לא היה קיים בממלכת יהו־דה, אף לא בממלכת ישראל. כלי הנשק שלנו שונים במידה מסויי־מת — אילו מסוכנת — מכלי נשקם של אחאב וירבעם השני וקשה להאמין שעתון זה היה נד־פס אילו היינו סבורים שרק מה שמקורו עברי טוב לנו וכל דבר אחר פסול.

ההודים והסינים תרמו לתרבות העולם לא פחות מאתנו ומותר ללמוד מהם מה שנראה לנו נבון וחיוני. אין לפסול אותם רק מ־שום שבאו משם. נכון שאפשר לעשות צחוק מכל הענין ולומר שהיוגה אינה אלא העלול, ש־כדימאציות שונות הן מעשה נבי־לה או תפלות ויש להוהר לפי־קורות, שמא נתייהו הם וחלילה או נתגייר, מלשון גוו. ולא היא. אין כאן עניין דתי אמונתי או דוגמתי, אלא עניין של לימוד הינפקוד מערכת העצבים, כדי שי־נוכל לנשום נבון, לבוא נבון, להפקד נבון.

ומה עניין בית ליסין לכל אלה? מדוע אסור ללמוד טכניקה יפה ובעבניינות זאת בבית השייך להסתדרות? האם מבנה הפלילה של בית „כורי״ נעשה עלפי תו־רות הלכתיות? האם היה אסור על ברגוריון, שהיה ודאי יהודי „אותו מאוד״, ללמוד באהבה וב־יראה את תורת אריסטו ואפלטון? האם רק מה שקודש על־ידי המסורת היהודית (עם הצבעות קלות לצבר יוון הרשעה) יהיה לנו לאבן־פינה?

דברים אלה מקומם בעתון פי־הבאת הפלושישעה. בימים התוכים של כתימת חלונות. פריחה אמונות תפלות. תורות של אמני סבולאסטיקה נוצריים וכאמרים על מספר הכלאכים ה־מסוגלים לעמוד על ראש סיכה. יש להיפתח לכל דבר שיש בו חכמה ותרבות ויש ללמוד מכל תרבות את מה שיש לה להצי־ע. אין להיסגר שוב בתוך דלי־ת אמה. ביום שאם קיימת נטייה כזאת (והיא בולטת מאוד לאחר דגמה אצלנו). נטייה לקוב לאינו בדלנות תרבותית, צינורלאטוריות. בדלנות שהעלה לנו בינוקר ואינה חוכה כלה להתבוהאפיקים שי־צינה את ראשיה הציונות ואת חכבת ישראל בעת האחרונה). הרי היא אינה פותחת את בפיית התרבות עלינו אלא רק מוחירשה אותה.

אני בתפלא על יואב אנשים חכמים ידועים כצבויים. כאנשים היהודים שאין הם יודעים הבל־ הבאין תורת אבת אחת ויש תר־בה דרכים ואין להסיק מאיזו מתגלה על תרבות שלמה. שי־המדיטאציה הטראנסצנדנטאלית היא רק חלק אחד, חלק יפה, אבל לא יהד שלה.

התסיסה הגיעה לגליל ולמשולש

התסיסה הפוליטית הפוקדת בשי־ביצות האחרונים את ערי יהודה ושומרון מתפשטת ומגיעה בהדרגה גם לכפרים הערביים בגליל ובמ־שולש. כמה סימנים מעידים כי תופעה זו עלולה להחמיר בעתיד, אם לא יחול שנוי בכצב. בימים האחרונים נמסר על לידתם של בני ערבים ישראלים, שהסתננו ללבנון וחזרו לארץ לשם ביצוע פיגועים בערים הגדולות. כן נמ־סר על מתיחות בין סטודנטים יהודים לבין סטודנטים ערביים באחד המוסדות להשכלה גבוהה ועל נסיונם של שלושה צעירים ערביים משכונת ואדי ניסנאס בי־חיפה לדקור תלמידים של בית־הספר הריאלי בהדר הכרמל. לפני חודשיים הוסבה הכפר איכסאל ליד נצרת. פועלים לא יצאו לעבודה והתלמידים נעדרו מהלימודים. העי־לה היתה הריסתו של מבנה על־פי צו של בית־המשפט המחוזי.

עובדי מדינה ופעילי ההסתדרות מספרים, בשיחות פרטיות כמובן, כי בחודשים האחרונים קטן במספר המבקרים הערבים במשרדיהם. בי־עתונות הערבית, לרבות זו הנתי־מכת לפרו־ממשלתית, נכתבים עתה דברים שבעבר לא העז איש להי־עלותם על הכתב. לראשונה כותי־בים ערבים כי מבחינת הישגם הם בראש וראשונה פלסתינאים, אחר־כך ערבים ורק לבסוף ישר־אלים.

עד מלחמת יום הכיפורים מילאו הפקיד כרגיע ברחוב הערבי המפ־לגות הציוניות, המחלקה הערבית בהסתדרות, לשכת יועץ ראש הממ־שלה לענייני ערבים ומנהיגים ערביים מקומיים. אולם מאז אוקטובר 1973 נחלשה בבירה ניכרת תפקידם של הגורמים הללו ונוצר פי־צין הלל ריק ברחוב הערבי. יש הגורסים שחלל זה מתמלא בהד־

בישובי המיעוטים

רגה על־ידי גורמים לאומניים, כי אין ביניהם לבין טובת המדינה ולא כלום.

מועצות מקומיות בכפרים בגולן

שלטונות ישראל הקימו בימים אלה מועצה מקומית בכפר הדרוזי בגדיל שמס שלמרגלות החרמון. המועצה המקומית החדשה מונה 11 חברים, המייצגים חמולות כד־נות הרמים שונים. האיל קנג׳ אבו־סאלה נבחר לראש המועצה הכי־קומית ההדרגת. איש זה תוזור לכפרו לפני כמה חודשים. לאחר שריצה כ־20 שנה בבתי־כלא בי־אשמת ריגול לטובת ישראל. מקור מוסמך מסר לי, כי כדעת השל־טונות לכונן בקרוב עוד שתי מועצות מקומיות, האחת במקעתה והכניה בכסעדה.

הכפרים הדרוזיים בגולן נוהלו עד כה על־ידי מוכתרים. לפני ארבע שנים נעשה נסיון לכונן בהם מועצות מקומיות. אך בגלל התנגדותם של גורמים מקומיים נדחה ביצוע התכנית. הפקידה של המועצה המקומית הוא לכאורה לספק שירותים לתושבים ולייצג את 4000 בני־הכפר לפני שלטונות ישראל — אך ל־מעשה נודעה למועצה גם חשיבות גדולה יותר: בכצב הי־חדש שנוצר, יש משמעות מיוחדת לעצם כנונם של 11 נכבדים ליתוף פעולה בגלוי עם שלטונות ישראל. ואכן, השלטונות הישרא־ליים הבטיחו לסייע למועצה החי־דשה ואף נתנו לה מענק בסך עשרת אלפים לירות.

ריתוק לחבר מועצה דרוזי

שלטונות הבטחון הוציאו באחד־רונה צו ריתוק לשיבה הדרים נגד נאיף סלים סויה, חבר המועצה המקומית פקיעין בגליל. על־פי הצו נאסר על נאיף כהיר לעזוב את תחום כפרו ביום ואת ביתו בלילה. הסיבה לא נמסרה אך כפי הנראה קשור הדבר בבטחון.

נאיף מוויד הוא אורח דרוזי, חבר מועצת הכפר מטעם רק״ח. מפלגתו רק״ח כוחנה. כי אין הצדקה לצו ריתוק זה וכי הוא מנוגד לכללי בבחק הדמוקראטיה. שישראל אוהבת להתהדר בו.

יואל דר

צריך המגורים של פולה ודוד בן־גוריון בקבוץ שדה־בוקר פתוח לקהל

שעות הבקור:
ימי א׳—ה׳ — 9.30 — 16.00
ימי שישי וערבי חגים 9.30 — 13.00
ימי שבת וחגים — 9.30 — 13.00

לבחירה קבוצות מאורגנות, נא להתקשר מראש למנהל הצריף. טל. 057-85124

מרחב התכנון המקומי כפר־סבא

הודעה עפ״י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה — 1965
בדבר בקשה למתן הקלה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה, כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 75 בגוש 6436 ברחוב הגליל הקמת בנין ב־3 קומות בשיעור 127.5% כלל קומת חניות בשיעור של 15% ובריווח 4.50 מטר מצד החזית, 5 מטר מצד צפון.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ״ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא רחוב הרצל 51 פינת רחוב ויצמן בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום, וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות ובשני עותקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא בתוך 15 יום מתאריך פרסום מודעה זו.

זאב גלר
יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה

הודעה ע״פ סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע״י אחים כיאס לאחוד הלוקה מחדש לבנינים מס׳ 1, 3 שבתכנית חפ/1195 שהם חלקות ארעיות מס׳ 17, 16 בתכנית החלוקה 33/73 (חלקה 1 גוש 10804) בכרמל הצרפתי, חיפה. מטרת ההצעה היא לתת גישה מדרך צבורית לחלקה ארעית 16.

אפשר לעיין בבקשה בחדר מס׳ 319 בחיפה העירייה, בימים א׳, ב׳, ה׳ בשעות 08.00 — 12.00.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

י. כהן, מהנדס העיר

המועצה המקומית קרית־טבעון

מכרז מס׳ 75—15/74

המועצה המקומית קרית־טבעון מכריזה בזה על קבלת הצעות לציפוי כבישים, מדרכות ותעלות שוליים בחלק מרחובות הקריה.

רשימת הכמויות והמפרטים המכניים אפשר לקבל במזכירות המועצה בכל יום בשעות העבודה הרגילות.

לשם קבלת החומר הנ״ל יש להכניס לקופת המועצה המקומית סך של 25.— ל״י שלא יוחזרו. ההצעות במעטפה סגורה עם ציון „ציפוי כבישים״ יש להכניס לתיבת ההצעות שבמזכירות המועצה עד ליום ב׳, 23.12.74 שעה 12.00.

סיור קבלנים ביום א׳, 15.12.74 שעה 10.00.
בעל ההצעה יפקיד בידי גזבר המועצה בזמן הגשת הצעתו ערבות לטביעות רצון הגזבר.

אין המועצה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.

ע. בן דרור, ראש המועצה

הודעות לציבור

מדינת ישראל
משרד התקשורת
מכרז מס׳ 181/74

מוזמנות בזה הצעות לאספקה: חלקי חילוף לרכב לפי הפ־סת הרצי״ב.

מקום האספקה: מחסן ג״א על חשבון הזוכה.

מועד האספקה: תוך תקופ־ת. הצעה, מפרטים ופרטים נ־וספים אפשר לקבל אצל מנהל מח־לקת אספקאה למחסניה, רחוב הר־צל 172, תל־אביב, כל יום בשעות העבודה חדר מס׳ 19.

בצירוף להצעה יש להמציא ער־בות בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה עד 50.000.— ל״י ובתוספת של 5% עבור יתרת הס־כום שמעל 50.000.— ל״י אשר תשמש ערובה לקיום תנאי האס־פקה.

את ההצעות עם הערבות יש להעביר למנהל הכללי, משרד התקשורת, ירושלים, במעטפה כפולה. על המעטפה הפנימית יש לרשום: „בטס — מכרז מס׳ 181/74 — חלקי חילוף לרכב״. הצעות שלא תוגשנה בצורת הנ״ל לא תובאנה לדיון.

את ההצעות יש להגיש לא יאוחר מיום 30.12.74 שעה 12 בצהריים.

משרד התקשורת אינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.
הצעות במברקים לא תתקבלנה.
המנהל הכללי
משרד התקשורת

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק אזרחי 1354/74
בקשת־פירוק
קול הכרמל בע״מ

נמסרת בזה הודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל על־ידי (א) בית המשפט המחוזי של חיפה הוגשה ביום 19 נובמבר 1974 לבית המשפט הנזכר לעיל על־ידי בן־זקן צבי ויעקב מרדיקס. וכי הבקשה הזאת שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט הישב לדין ב־3 בינואר 1975 שעה 11. וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, יכול להופיע לשם כך בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו; העתק מן הבקשה הזאת יינתן לכל נושה או משתתף של החברה הזאת הדורש זאת מן החתום מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעד ההעתק.

שרה אבבראל־פלומן, עו״ד
רח׳ ירושלים 1, חיפה

הערה:
כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפירוק חייב לשלוח למסור לשלוח ע״י הדואר, לאיש החתום לעיל הודעה על רצונו זה. בהו־דעה יפורשו השם והכתובת של האיש או, אם זוהי פירמה, השם והכתובת של הפירמה, והיא צרי־כה להיות חתומה ע״י האיש או הפירמה או ע״י עורך הדין שלו או שלה (אם יש להם עורך דין) וצריך למסרה או — אם היא נשלחת ע״י הדואר — צריך לשלחה באופן שתספיק להגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה אחת אחרי הצהריים של יום 2.1.1975

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 4871/74
בענין: עזבון המנוחה סיגלינדה בנטון (ת.ז. 0843824) שנפטרה בתל־אביב ביום 13.11.74
המבקש: יוסף בנטון (ת.ז. 6408218) מרחוב רדינג 3 רמת־אביב, תל־אביב, על ידי ב״כ עוה״ד ש. ברנטן ו/או ש. ואר, מרחוב בלפור 63 ת״א.

הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בתיק הנ״ל בקשה למתן צו ירושה של המנוחה הנ״ל. הנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להת־נגד למתן הצו, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנג־דות, שאם לא כן, יתן בית המש־פט צו כמבוקש בעניין.
דוד וקך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 1489/74
הודעה לנושים
בענין: עזבון המנוח י. ישקר בין פרץ ז״ל שנפטר ביום 15.2.74
נמסרת בזה הודעה לנושי המנוח ישקוביץ פרץ ז״ל כי על־יהם להגיש בכתב את תביעותיהם נגד עזבון המנוח הנ״ל לעו״ד דוד שבי פותי קרינצ׳י ד׳ רמת־גן שמונתה כמנהלת עזבון המנוח הנ״ל ביום 20.11.74 וזאת בתקופה של 3 חדשים מתאריך פרסום הודעה זו. עם תום הת־קופה דלעיל יחולק נכסי עזבון המנוח הנ״ל בין היורשים לפי צו בית המשפט.
רות שוכר, עו״ד
הדר קריגציר 7, רמת־גן
מנהלת עזבון המנוח ישקוביץ פרץ ז״ל

בבית משפט המחוזי בחיפה
תיק קיום צוואה 1322/74
הודעה לנושים
בענין: צוואת המנוח הרבן ראובן יוליוס שנפטר ביום 29.7.74 בקרית ביאליק.
נמסרת בזה הודעה לנושי המ־נוח רובן ראובן יוליוס כי עלי־הם להגיש בכתב את תביעותיהם נגד עזבון המנוח הנ״ל לעו״ד ד״ר ג. גדשי מרח׳ הרצל 44 חי־פה, שמונה כמנהל עזבון המנוח ביום 22.11.74 וזאת בתקופה של שלושה חדשים מתאריך פרסום הודעה זו.
עם תום התקופה דלעיל יחול־קו נכסי עזבון המנוח הנ״ל בין היורשים לפי צו בית המשפט.
ד״ר ג. גדשי עו״ד
מנהל עזבון המנוח
רובן ראובן יוליוס

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב יפו
תיק עזבונות מס׳ 4985/74
בענין עזבון המנוח אברהם אבן ז״ל, ת. ז. 0770675 מרחוב מבצע קדש 36, תל־אביב, אשר נפטר בתל־אביב ביום 18.2.74.
המבקש: אליעזר אבן, ת. ז. 770677, מרחוב הדס 18, רמת־גן, על ידי ב״כ עוה״ד אמנון כצמן, מרחוב מקוה ישראל 3, תל־אביב.
הזמנה
להוי ידוע כי לבית המשפט הוג־שה בקשה לכתן צו המבריח על ירושת המנוח הנ״ל.
הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ״ל, והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, תנגודה להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בעניין.
דוד וקך — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

משרד התקשורת

מודיע למנויי הטלפון באזור החיוג החדש „צומת השרון״ — „052״

הטלפונים הקשורים למרכזות: בכפר־סבא, רעננה, הוד השרון ותל־מונד

כי החל ממועד שינוי המספרים, יום שישי כ״ט כסלו תשל״ה, 13.12.1974, בשעה 13.00 עליהם להקדים ולחייג „03״ בכל חיוג לכל טלפון אחר באזור חיוג תל־אביב.

משרד התקשורת מזכיר לכלל הציבור בארץ כי בכל חיוג אל מנויי המרכזות הנ״ל, לאחר מועד שינוי המספרים, יש להקדים ולחייג את הקידומת „052״.

המועצה הציונית בישראל

מפגש איזורי של ערב שאלות ותשובות

על הנושא:
„העם והמדינה״

יתקיים באולם התרבות של מושב שדה־יעקב ביום חמישי, כ״ח בכסלו תשל״ה — 12.12.74 בשעה 8.00 בערב

בהשתתפות:
ח״כ משה ורטמן
ד״ר נח אורדין
העיתונאי יהודה עוזריאלי

הציבור מוזמן

בבית משפט המחוזי ירושלים
ת״ע 392/74
בענין: המנוח יעקב לנדאו.
המבקשת: אידה לנדאו.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לביהמ״ש בקשה ליתן צו ירושה אחרי המנוח הנ״ל שמת ביום 7.11.74. כל מי שרוצה להתנגד, יגיש התנגדותו תוך 14 יום מפרסום זה, שאם לא כן יתן ביה״ש צו כמבוקש בעניינו.
דב איתן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 289/74
הזמנה
בענין ירושת המנוח רוזן בני־מין (לבית רוזנברג) ת.ז. 1066164 מרחוב עין צורים 11 בירושלים, שנפטר בירושלים ביום 8.11.74.
המבקשים אילנה רוזן, מרחוב עין צורים 11 ירושלים.
להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המבריח ירושת המנוח הנ״ל ונגד מוזמן בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להת־נגד להכרזה, להגיש תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בעניינו.
דב איתן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

מעונות־יום בסכנת סגירה

היום תועלה הצעה דחופה לסדר־היום בכנסת

מאת מרים גורן

חה"כ אורה נמיר תעלה היום בכנסת הצעה דחופה על סדר־היום בנושא מעונות הילדים העומדים לפני סכנת צמצומים, ואף סגירה, בגלל המשבר הכספי שבו נתונים שלושה ארגוני־הנשים המקיימים מעונות־יום: מועצת הפועלות, ויצ"ו ותנועת האשה הדתית־לאומית.

המשבר נובע בעיקר מהתייקרות מוצרי המזון הבסיסיים המשמשים להכנת שלוש הארוחות שמקבל כל ילד הנמצא במעון, וגם מהעלאת המשכורות הצפויה. עלות ילד במעון מגיעה היום ל־450 ל"י, לעומת 335 ל"י לפני הפיחות.

מי הם ילדי המעונות? — כפי שהיא מאשה לובלסקי, יו"ר המחלקה לפעולה סוציאלית־חינוכית במועצת הפועלות: במעונות היום נמצאים ילדים משלושה סוגים: כמחציתם נשלחים על־ידי הסעד המשלם בשביל כל אחד 206 ל"י לחודש. מהן 75 אחוזים מתעריף הנג בבעונות שהוא 275 ל"י. המחצית האחרת רובם ילדים של אמהות עובדות אשר שכרן מגיע לשכר הממוצע במשק — כ־1100 ל"י לחודש — והן נהנות ממענק של 70 ל"י לחודש ממשרד־העבודה כהשתתפות בהחזקת ילדן במעון. מספרן של אלה הוא כ־2000. מיעוטם הם ילדים שאמהותיהן עובדות ומשתכרות מעל לשכר הממוצע ואינן מקבלות השתתפות ממשרד־העבודה. האמהות העובדות משלמות 275 ל"י לחודש החל מ־1 בספטמבר 1974.

במשמעות ארגון אמהות עובדות משלמות את מחיר התעריף־הנג רק 30 אחוז בין האמהות העובדות, ואילו 20 אחוזים נהנות מהנחה משלמות עד 206 ל"י כמינימום לחודש לפי תעריף משרד הסעד. כ־20 אחוזים של האמהות, אשר אינן נהנות מהשתתפות משרד־העבודה, מקבלות הנחה אם יש להן יותר מילד אחד במעון־יום, וכן אם הן מפרנסות יחידות או אם יש להן סיבות משפחתיות מצדיקות אחרות. ליד כל סניף של ארגון אמהות עובדות פועלת ועדת־כבוד מקומית המקבלת דיווח על המצב המשפחתי, באמצעות הוועדות המקומיות של ארגון אמהות עובדות וממליצות על הצורך בעזרה הזו.

מאז 1 בספטמבר, כאשר הועלה שכר הלימוד מ־200 ל־276 ל"י, הוציאו עשרות הורים את ילדיהם מהמעונות בגלל קשיים לעמוד בתשלום. בכפר שלם, למשל, נאלץ ארגון אמהות עובדות לסגור כיתת־מעון שהיתה בדירה שכורה. הילדים הועברו למעון אחר בסביבה, אומרת לי חה"כ אורה נמיר.

גם בויצ"ו המצב דומה. אמהות הוציאו ילדיהן באמצע שנת־הלימודים, אומרת איה דינשטיין, יו"ר ויצ"ו העולמית. הלחץ על המעונות היום קטן לעומת העבר. אז נאבקו הורים להשיג מקום לילדם. ועתה יש מעונות־יום של ויצ"ו שתקן הילדים שלהם אינו מלא. ייתכן שתוך חדשים אחדים ישתנה המצב, אומרת איה דינשטיין, כי הלחץ הכלכלי בבית יחייב נשים לחפש עבודה, ואלה יצטרכו סידור לילדיהן. אולם, כרגע, המצב אינו מאפשר העלאת המחיר יותר ממה שנקבע בספטמבר.

ויצ"ו כבר מקצצת בפתיחת מוסדות חדשים והפסיקה בניית מוסדות, בעיקר עירוניות. ואם הממשלה לא תתן תמיכה גדולה יותר בשביל ילדי־הסעד המוחזקים במעונות, יתכן שויצ"ו תיאלץ לסגור מעונות, מזהירה איה דינשטיין.

הנושא נוגע לחברה כולה, מדגישה אורה נמיר. האינו רק ענין של ארגוני הנשים. הצרה היא, שהגברים רואים במעונות נושא לטיפול סוציאלי של נשים צדקניות ואינם מודעים מספיק לתפקיד החינוכי ממדרגה ראשונה, שהמעון ממלא לגבי כל ילד בגיל רך, ובמיוחד לילד־סעד.

— האין מקום לצמצם בסעיפים אחרים של פעולות א.א.ע. ולא לנגוע במעונות? — עונה אורה נמיר: כבר צמצמנו פעולות בסניפים שונים, כגון פעולות־הדרכה. ואחרים מהסניפים עומדים בפני סכנת־סגירה. אין מקום לצמצומים בצוות־העובדים כי יש תקנים.

— האין מקום להנהיג שכר־לימוד מודרג במעונות, כל עוד אינם כלולים במסגרת חינוך הרבה חינם ואינם בטיפול משרד החינוך? ואם יש הצדקה לכבוד שכר לימוד במעון לילד שהוריו יכולים לשלם את מלוא ההוצאות? הרי כיום אין אף הורה אחד לילד במעון נושא בהם? — על שאלות אלה עונה מאשה לובלסקי: ייתכן ש־20 אחוזים מן ההורים יכולים לשלם. אבל עובדה היא, שגם המחיר בסך 275 ל"י עורר עליהן זעם ובגללו הוציאו הורים את ילדיהם. כל עוד לא קיבלו העובדים את תוספת־היוקר החדשה והתחילו „להרגיש אותה בידי" לא נוכל להעלות את המחיר לפחות עד חודש מארס. כי התקציב שלנו התבסס בעיקר על ההבטחה כי עד 1 במארס לא יחולו שינויים במחירי־המזון הבסיסיים, והנה באה ההכבדה הכלכלית והפכה את כל התקציבים על פיהם, היא מסבירה.

גם חה"כ אורה נמיר סבורה, כי רק חלק קטן מן ההורים מסוגל לשלם את המחיר המלא על ילד שהוא, כאמור, 450 ל"י. אמהות רבות, הנאלצות לשלם עתה 275 ל"י, יחשבו מחדש את כדאיות יציאתן לעבודה מחוץ לבית אם יצטרכו לשלם יותר. יש לזכור, מוסיפה א. נמיר, כי יציאה לעבודה מגדילה גם את ההוצאות האחרות של החזקת משק־הבית. כפי שיודעת מנסיונה כל אשה עובדת.

מספר הילדים במעונות־היום של ארגון אמהות עובדות הוא 12.000 מהם 5000 ילדי־סעד ו־700 שלי־חדשים שגם בשבילם מקבלת מועצת הפועלות רק 206 ל"י. כאשר היה מספרם של מעונות־הילדים קטן, יכלה מועצת הפועלות לסבסד את החזקת הילדים. אולם להתרחבות לממדים הנוכחיים של המערכת, תוך תקופה קצרה, אין אמצעים.

הבעיה אינה רק לטווח הקצר, מזהירה מאשה לובלסקי. עד שנת 1980 נצטרך 80.000 מקומות במעונות־יום של כל הארגונים (המספר הכללי כיום הוא 30.000, מהם 13.000 שכולם הסתדרות), כלומר יהיה צורך לבנות עד אז עשרות מעונות חדשים. מי יממן זאת אם הממשלה כבר עתה אינה מסוגלת לשלם את הפרשי־ההתייקרויות! משרד־הסעד חייב, איפוא, לשנות בדחיפות את עקרונות השתתפותו בהחזקת ילדי־סעד במעונות הילדים של ארגוני הנשים ולשלם לפחות 80 אחוזים מן העלות הריאלית.

בשבוע שעבר התכנסו נציגות שלושת הארגונים לכנס־חירום שקרא לאוצר ולסעד לפעול בדחיפות בעניין זה. עתה יועלה העניין בכנסת. נראה שהכנסת תעביר את הנושא לוועדת השירותים ולא תצטרך להתייחס בכובד החומרה לתביעה לקבל את האחריות להמשך קיומם של המערכת.

חינוך מיני — גורם מרגיע

מאת פנינה אופיר

כמה רופאים החלו לעסוק בבעיות האחרונות בחינוך מיני במסגרות שונות של בית־הספר התיכון. באחר שהרצאת בנושא זה נישאו בדרך כלל בפורום מעורב של נערים ונערות. נתקלו לכך גם נשים. אחת מהן, רופאה צעירה מבית־החולים בילינסון, ד"ר מירי ליבנה־צ'ירינסקי, מרצה לפני תלמידים וחיילות צה"ל זה שלוש שנים. על עבודתה סיפרה לנאמות במועדון דיזנגוף 213 של ארגון אמהות עובדות בתל־אביב. „מי שביקש ממני להתחיל בהרצאות היה המדריך שלי בבית־הספר התיכון. הוא ידע שיש לי נסיון בהדרכה מצער והדרכה בצבא — וכך התחלתי".

ד"ר ליבנה־צ'ירינסקי, בהיותה צעירה, דקת גזרה ונראית כנערה, מרגישה את הצורך לדבר עם בני נוער בפשטות ובמושגים בהירים. „הרגשתי שלי הוא שנוטים להגזים בהפסיביות של בני הנוער ובסוד הטיפי שלהם. ההתנהגות שלהם אינה שונה מזו שהיתה מקובלת לפני עשרים שנה, אלא שהתגובות כלפיהם הצפיות בבושה מולבישים את זה רק מגבירה אצלם את הבושה", אומרת הרופאה.

„אני מסבירה להם שקיום יחסי מין איננו דבר מובן מאליו, כמו ארוחה, וזה בעצם מותר האדם. אני מסבירה לומר שהם שמחים לשמוע זאת, כי הם מרגישים עצמם נדחפים לקיים יחסי מין ללא הבנה נפשית וגופנית, בשל לחץ חברתי".

ד"ר ליבנה־צ'ירינסקי סבורה, שמצב מתן האינפורמציה יש בו גורם מרגיע. „אפשר לחשוב שחינוך מיני נותן כל־כך הרבה ידע עד שהוא מגביר את הגירוי. להיפך, ידע אינו גורם לחוסר אחריות. הוא נותן הבנה נפשית ומרגיע".

בתשובה על שאלה של אחת הנוכחות אמרה הרופאה, כי חינוך מיני צריך לתת בכל גיל, כשאת ההסברים יש להתאים לגיל הילד. שהרי הילד שואל שאלות על נושא זה מרגע שהוא עומד על רגליו. „היום יש נטייה בארץ לחזור לשיטת רופא המשפחה, ורופא כזה יכול לשמש כיועץ מיני לבני הנעורים במשפחה. בחוג לרפואה משפחתית באוניברסיטת תל־אביב בוחנים את הרופאים לנושא זה".

חיילות צה"ל שומעות הרצאה אחת על נושא זה בתקופת הטירונות. על־פי הוראת קצין רפואה ראשי. ד"ר ליבנה־צ'ירינסקי סבורה, שהרעיון טוב שההרצאה נחוצה. אלא שהפורום גדול מדי — בדרך כלל 300 חיילות. „הרצאה כזו טובה יותר כשנושאים אותה לפני 50 נערות. אותה הופך העניין להסבר טפל. אבל כיוון שיש מחסור ברופאים על נושא זה, צריך לעשות כל שניתן בתנאים הקיימים".

מימין: ה„מלה האחרונה" באופנה הנמכרת בשוק „הכרמל" היא מעיל ג'ינס ספורטיבי, מרושל עם אבנט וכפתורים גדולים, הנראה כמו חלוק. האריג משתפשף. באמצע: כתבתנו מודדת מעיל מסקאי (חומר דמוי עור) מקושט בפרווה סינתטית בצווארון, באימרה ובשרוולים. המחיר 300 ל"י, במקום 700, לדברי בעל הדוכן. משמאל: האינפלציה לא פסחה, כמובן, על השוק: „כל דבר בלירה", הפך ל„כל דבר ב־10 לירות". והנשים עטות על המוכר

צילם: בוריס כרמי

מלתחת־חורף משוק הכרמל

מאת עמליה ארגמן

ה„ספורט" של חלק מעקרות־הבית הישראליות לרכוש „בגדי־אות" במחיר מוזל בדוכני־השוק, או בחדרים האחוריים של בתי־החרושה למיניהם, יתכן וייהפך עתה לצו־השעה. בימי היהוק ההגורה חשוב לדעת, כי קניית בגדים בשוק מאפשרת לחסוך כסף, לפעמים הרבה ולפעמים מעט, ולהישאר ב„אופנה", תוך התעלמות מכה שמציעים הבוטיקים האקסקלוסיביים וחנויות־היוקרה.

בשוק אין פוסחים על להיטים אופנתיים. אולם הנטייה בעולם בשנים האחרונות היא ממילא לבגדים בלתי מחייבים, עשויים בסגנון פשטות־מקורית וחסרי־הידור, כמו סגנון הטלאים (פטצ'־ורק), או הבדים הוורדיים הנראים בלתי־מגוהצים באורח קבע.

יצאנו אל שוק־הכרמל בתל־אביב, או כפי שהוא מכונה „בוטיק הכרמל", כדי לראות. לבדוק, למשש, לנבור בערימות ו־לעמוד על המקח. כשהגענו הסתבר, כי מן הסחורה המוצעת בדוכנים אפשר, בעצם, לבנות מלתחה מכף רגל ועד ראש. סוק־בוטיק זה מציע למכירה בגדים זולים שמקורם במתפרות קטנות הנמצאות לידו. מלבד זאת מוצעים בו למכירה עודפי־מלאי של בתי־חרושת ידועים, או כמויות גדולות של סחורה פגומה מעט, במחירים הנמוכים בכ־50% מן המחיר בחנות. אמנם בחנויות ניתן למדוד את הבגד לפני הקנייה, למצוא את המספר הדרוש, ואף לתקנו במקרה הצורך (לפעמים מתבצע התיקון „על המקום"). אולם בדוכנים, לשכת זאת, מוצגת סחורה בכמויות גדולות לא בכל המידות. אי־אפשר למדוד את הבגד (אלא מעל לבגדים בלבד). היא גם סחורה המתחלפת במהירות ותמיד היא עדכנית לעונת־השנה.

כיצד לקנות מבלי ליפול בפח

לפני צאתך למסע־קניות בשוק, עלייך לזכור כללים אלה: יש להקדיש זמן רב לחיפושים בשוק יותר מאשר בקניה בחנויות הרגילות; כדי למצוא את המקום שבו משלמים את המחיר הנמוך ביותר עלייך להיכנס למספר חנויות בשוק ולהשוות את המחירים; עלייך לעמוד על המקח בלי להתבייש או לחשוש שמא תתבטל העיסקה! יש גם לזכור, כי תמיד אפשר לצאת מן החנות ולקנות אותו פריט בחנות הסמוכה.

כלל חשוב נוסף: יש לבדוק היטב את הסחורה מיד עם הקנייה. משיתגלה הפגם בבית, יהיה מאוחר מדי לשוב ולהחליפו. ספק גם אם יימצא בכלל הדוכן ממנו נקנה הבגד. יש לבדוק בשבע עיניים שלא יהיו חורים באריג או בסריג, או פגם בחובת הבגד. רצוי גם לעבור על שלמות התפרים.

פגם אופייני לבגדי־השוק הנמכרים על הדוכן הוא, אי־יציבותם של הצבעים בכביסה. לכן יש להימנע מלהכניס את הבגד החדש מיד למכונת הכביסה (כדי לא לסכן את יתר הכבסים). בפעם הראשונה רצוי לכבסם לחוד ולבדוק את יציבות הצבעים.

בעת בדיקת המחירים לצורך הכתבה, התברר, כי עדיין שוררים בלבול ואי־יציבות בקרב הסוחרים בשוק באשר למחירים. היו סוחרים שהקפיצו מיד מחירים, והיו שהורידו אותם מתוך פחד שהסחורה לא תימכר כלל וייחלש זרם הקונים. הכלל המנחה את הסוחרים בקביעת מחירי־השוק הוא היצע והביקוש. בינתיים בימים אלה של תחילת הגשמים שבהם סוג בגדים מסויים מבוקש יותר מאחרים.

השוק לילדים

במלתחת־החורף של הילדים היו המחירים כך: מעיל־חורף דו־צדדי (הצד האחד דוחה גשם והאחר מפרווה סינטטית) בתוספת כובע, עולה כ־75 ל"י למידה בינונית (ילד בן 5). המעילים נמכרים רק בחנויות־השוק כשהם ארוזים בשקית־ניילון כיחידה. ומקורם בבתי־חרושת המספקים הצרתם גם לחנויות הכל־בו הגדולות. מחירם בחנויות מחוץ לשוק הוא בכ־20—30 ל"י יקר.

מכנסיים מאקרילן בשלל צבעים לגיל הרך, מוצעים מעל בד־הדוכנים ב־10—13 ל"י לזוג (בשנה שעברה הם נמכרו ב־6 ל"י הזוג). מכנסי ג'ינס — פלנל במחיר 15—20 ל"י. סרבל מאקרילן־צמר עולה 25 ל"י (20 ל"י לפני הפיחות). חולצות־אקרילן בפסים לילדים (מסוג משובח), נמכרות ב־20 ל"י. סוודרים עליונים עבים, בדוגמאות נאות, נמכרים ב־20—25 ל"י והם טובים ליותר מעונת־חורף אחת.

פיג'מה „פלנל" לילדים, בגילים 2—4 אפשר לרכוש בדוכנים ב־11 ל"י החליפה; החולצה עולה 6 ל"י והמכנסיים 5, וכל אחד מהם נמכר גם לחוד. לא תמיד תימצא החולצה התואמת למכנסיים. מאידך אפשר לרכוש מספר זוגות מכנסיים וחולצה אחת לצימודו של התינוק שעדיין זקוק להחלפה. מחירה של פיג'מה מסוג זה בחנות (ארוזה אמנם בשקית) כ־25 ל"י.

לבנים חמים לילד אפשר להשיג בחנויות וגם בדוכנים. הלבנים הנמכרים בחנויות ארוזים בשקיות ניילון בתוספת שם היצרן והוראות־כביסה. מה שאין כן לגבי סחורה־הדוכנים. כותונת של נופית ארוכה — 8 ל"י (כך גם בשנה שעברה). מחיר זוג תחתונים — 4 ל"י. גרבי הצמר המוצעים למכירה בדוכנים אינם כדאיים לקנייה, שכן הפגמים בהם רבים בדרך כלל.

בגדי נשים ונערות

מיגוון הבגדים המוצע בשוק לנשים ולנערות הצעירות. הוא רחב ביותר מכנסי־ג'ינס לסוגיהם ומידותיהם השונות עולים בסביבות 80 ל"י לזוג. לפני ההורדה (שתהיה גדולה יותר בכל שמרבים לעמוד על המקח). בחנויות ניתן למצוא מכנסיים וז'קטים מג'ינס מתוצרת „בסף", „אלסקה" ו„לי" במחירים נמוכים בכ־5% מאלה שבבוטיק. לעתים מוצג על הדוכן מצבור של סחורה פגומה מעט, או עודפי־יצוא בכמויות גדולות. מאותם בתי־החרושת. וגם ניתן למצוא אף זוג מכנסי ג'ינס ב־20 ל"י.

אפודות־מלף מצמר או סריג אחר מוצעות ב־30—35 ל"י. חליפות־מכנס (חולצה ומכנסיים קצרים ביחידה אחת) מאריג סינטטי בשלל צבעים. ב־20 ל"י; חולצות בגזרה ספורטיבית עם תדפיסים מחירן בין 30—40 ל"י (בחנויות) וחולצות פריקו ב־18—20 ל"י.

מחירן של חצאיות השאנל, מצמר, קורדרוי או ג'ינס, נע בסביבות 60—80 ל"י ואין זה, כמובן, „המחיר האחרון".

מחירי המעילים נראו לנו יקרים למדי. בעד מעיל באורך שלושה רבעים, דמוי זמש, הדוחה גשם ומקושט בפרווה סינטטית דרשו 500 ל"י. ז'קטים קצרים מוצעים למכירה במחירים שבין 15—25 ל"י.

בצילי־ירות לגברים. דמויי מעילי טייסים, נמכרים בכ־100 ל"י, שהוא מחיר נמוך מזה שבחנויות.

סחורה זולה הנמכרת כמעט בחצי מחיר (30—50 אחוז פחות) ניתן למצוא גם ב„שוק בצלאל" הסמוך לשוק הכרמל, ברחובות הרצל, לוינסקי ונחלת־בנימין, וכן בחנויות ובדוכנים שבסביבות התחנה־המרכזית.

הוזלה מיוחדת של דגי בקלה־אטלנטיק

במסגרת מבצע ארצי להוזלת דגי בקלה שנערך עם הסקציה לדגים שע"י התאחדות הסוחרים

יהיו המחירים לצרכן בכל הארץ כדלקמן:

דגי בקלה בגודל 150—250 גרם	5.50 ל"י הק"ג
דגי בקלה בגודל 250—400 גרם	7.00 ל"י הק"ג
דגי בקלה בגודל 400—700 גרם	8.00 ל"י הק"ג

עשי חשבון פשוט: עברי לבקלה

לקבלת מתכונים פני לת.ד. 7011 הקריה תל־אביב.

קיצבת המשפחה תשולם החל ב־10.12.74

מועד תשלום קיצבת המשפחה לחודשים נובמבר — דצמבר יוקדם ויתבצע החל ב־10.12.74 בבתי הדואר ובבנקים.

הקיצבה תכלול מקדמה על חשבון הפיצוי בגין ההתיקרות.

כמו כן יצורפו אליה הפרשים עבור חודשים אפריל — אוקטובר של קיצבת יוצאי־צבא (—.175 ל"י).

שיעורי הקיצבה בתשלום זה לשני חודשים יהיו כדלקמן:

מספר ילדים	קיצבה כוללת יוצאי צבא	בלי יוצאי־צבא
3	186	186
4	514 + 175	414
5	798 + 175	649
6	1076 + 175	876
7	1340 + 175	1090
8	1604 + 175	1304
9	1868 + 175	1618
10	2132 + 175	1832

המוסד לביטוח לאומי

חפש „עתיקות" של „שמן"

ומצא פרס

בימים אלה מלאו יובל שנים ליסודו של בית־החרושת „שמן", חלוץ התעשייה העברית בארץ־ישראל. במסגרת הפעולות לתיעוד והנצחה של שנות „שמן" הראשונות, מכריזה בזה הנהלת „שמן" תעשיות בע"מ על מפעל מיוחד של אסוף מסמכים היסטוריים הקשורים ב„שמן".

כל מי שבידו תמונות, תעודות, אריזות, מודעות, פלקטים, לוחות וכל חומר דוקומנטרי אחר הקשור ב„שמן" מהשנים 1924—1948, מוזמן לשלוח את אשר בידו לועדת־היובל של „שמן", ת.ד. 23048, תל־אביב, בצירוף פרטים מלאים ככל האפשר על תוכן החומר.

כל פריט אשר ועדת־היובל תחליט לקבלו יזכה את שולחו בפרס — חבילת־שי של מוצרי „שמן"; בנוסף לכך תערך בסוף המיבצע — 31.1.75 — הגרלה של חמישה פרסים יקרי־ערך בין כל תורמי החומר למיבצע.

דבר העתון המביא לביתך את עולם החדשות

هكذا من الأصل

משק וכספים

שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב בראיון ל„דבר"

לא צפוייה אבטלה במשק

מאת דוד ליפקין

חודש ימים לאחר הפיחות נשמעות כבר קובלנות כי למעשה הפיחות לא נתן דחף ליצוא ובכך לא הושגה אחת ממטרות המדיניות הכלכלית החדשה. השותף אתה להערכה זו?

בר־לב: חודש ימים זו תקופה קצרה כדי להעריך איזה אפקט של הפיחות. אינני מאמין שבאיזה תחום שהוא ניתן להצביע על תוצאות. אולי פרט לבליכת הירידה ביתרות במטבע זר, כי שחשב שכעבור חודש ימים ניתן יהיה לראות תמונה כוללת כזה. זה שהציבור מתנהג בהתאפקות מסויימת גם זה היה סביר.

צריך להיות גם ברור שלצעדים כלכליים שנעשו לפני חודש אין כל אפקט מיידי על הפיחות. בארפן מיכני הפיחות בהווה יתרון ליצוא, המתבטא בתוספת של כמה אחוזים בממוצע. אבל יש כמה מוצרים וענפים שהפיחות הכביד עליהם. למשל, מוצרים שחומר הגלם העיקרי שלהם הוא סוכר או דלק.

לתוצאת המפעלים, הן לרשות המקומית הן למשרדי הממשלה. ברור שעובדים בדרך הטבע מעדיפים להיאחז במקום עבודה קיים, במקום העברה למפעל אחר.

לא נוכל להגביל היבוא

ומה ביחס להצעה לצמצום היבוא כדי לסייע למפעלים?

בר־לב: אני קורא על ההצעה המשותפת גם של המעסיקים וגם של פועלי הטקסטיל להפסיק את היבוא. זהו פתרון שאיננו יכולים לעשותו. אנו קשורים בהסכמי סחר בינלאומיים והגבלת היבוא נוגדת את ההסכמים. אם נוקטים בצעדים להגבלת היבוא בניגוד לדעת השותפים שלנו, התוצאה שהם יעשו גם לך את זה. היו אצלי נציגי קרן המטבע הבינלאומית שקבלו קצות על הגבלות היבוא שעשינו. אני מקווה שהצלחתי להסביר להם שזה היה כורח השעה, מהלך זמני שבא כתוצאה לפיחות ולייקור מוצרי הצריכה ה

לכצוא שותפים או סידור אחר. אם גורם זה לא קיים, יש בינתיים הרבה השקפה ש„התקצבאנצע. לכל מפעל מחפשים את הפתרון שלו.

אשר להשקעות חדשות של גורמי חוץ, יש גורמים המכבידים על משקיעים אלה: השפל הכלכלי בחו"ל מקשה על משקיעים לגייס את ההון הדרוש; המצב המדיני־הבטחוני בארץ; הפיחות הגדיל את סכום ההשקעה הדרוש. אבל לגבי משקיעים מקומיים, אני סבור שלמצב הכלכלי אין השפעה גדולה. ההשקעות של חברות העובדים נמשכות, וכן בבדומה קיים לגבי השקעות של הסקטור הפרטי ושל הממשלה. בתחילת הסברע אף הבאתי לאישור תכנית השקעה של כ־900 מיליון ל"י במפעלי הפיתוח.

לא יצומצם הפיקוח על המחירים

האם תוצא לפועל ההצעה לצמצם הפיקוח על המחירים?

בר־לב: אם באמת יתברר שישנה התאפקות של הציבור בקניות, אז במילא המחירים יעלו במינימום ההכרחי. אנו מקיימים את הפיקוח על המחירים ויש לנו כל הכוונה להמשיך את הפיקוח. אף כי בכמה מוצרים הפיקוח רק מכביד. אבל אין אנו מבהירים להחליט בסוגיה של פיקוד הפיקוח על המחירים. כי יש לזה גם אפקט פסיכולוגי בהקרפה זו.

בעקבות ירידת מחיר הסוכר בשווקים הבינלאומיים, התשקל הורדת המחיר לצרכן?

בר־לב: יש לנו תקציב כולל לסובסידיות לצרכי היכוח. ואם יתברר שאכן יש ירידת מחירים במצרך מסובסד, אז לכאורה יש טענה מוצדקת. אבל זו ירידת מחירים תיאורטית המתייחסת למשלוחים שנערכים בעתיד, כי בינתיים בה שאנו מקבלים נקנה במחירים גבוהים. אבל גם אם יש ירידת מחירים במצרך בסיסי, יש לפעמים עליה במחיר מצרך מסובסד ואנו מקזזים את הירידה לצרכת ההתייקרות. אך אם יתברר שאמנם קיימת מגמת ירידת מחירים, אנו עשויים להוריד את המחירים. לדעתי, איננו רואים עדיין מצב כזה.

התעמדו על התביעה להעלאת תעריפי החשמל?

בר־לב: גם עכשיו מחיר החשמל תמורת ההוצאות ממשיך לעלות וצריך למצוא פתרון לבעיה. חברת החשמל עובדת על בסיס רווחים, וכיונות והתחייבויות וכדי לכסות הוצאותיה יש להעלות תעריפים או לתת לה סובסידיה. התייקרות של 10 אג' לקוט"ש לאחר הפיחות לא פתרה את בעית החברה ויש למצוא פתרון. אינני גורס כעת העלאה נוספת של תעריפי החשמל.

האין מקום להפתיע עתה באנשי משק מובהקים במשרד התעשיה, ולשכנעם להצטרף למנגנון המשרד לתקופה של שנה?

בר־לב: לאנשי משק במשרדי הממשלה יש ערך באם מבצעים את העבודה מ־א' עד ת'. בשטח הייעוץ, יש גופים ויש פרטים שאנחנו מתייעצים אתם ומסתייעים בהם, בין אם זה לשנה ובין אם ליותר. אני לא מכיר הרבה אנשי „משק" המוכנים להירתם למנגנון הממשלתי, לעזוב את עסקיהם ולקבל תפקידים. ותפשתי בעבר אנשי משק לתפקידים מרכזיים במשרדי, אבל לא הצלחתי למצוא מרצמרים. אפילו לתפקיד הכלכלן הראשי של המשרד לא ניתן היה לשכנע אף אחד מהפרופסורים לכלכלה לקבל את התפקיד. ברור גם, שלא כל שהוא מנהל מפעל מוצלח, יכול למלא בהצלחה תפקיד במנגנון הממשלתי, כי לפעמים התנאים שונים.

ענפי הכימיה, המתכת, האלקטרוניקה ואלה המייצרים למערכת הבטחון זקוקים לעובדים נוספים; הכרח לשקול הפסקת ייצור מוצרים בלתי־כדאיים; הוקפאה ההצעה לצמצם את הפיקוח על המחירים; עתה אין מקום להעלאת תעריפי החשמל אך הבעיה מחייבת פתרון

כדי להעריך בצורה מפוכחת את תוצאות הפיחות לגבי היצוא בצורך לחכות עוד כמה חדשים. כאשר נדע גם מה קורה בתחום הסכמי השכר. בממוצע נתן הפיחות ליצוא תמורה נוספת ממוצעת של כ־8 אחוזים. אך יתרון זה לא יחזיק מעמד אם תוצאות השכר יגדלו. עד־כדי כך שיאכלו את כל התמורה הנוספת. בתחום התמורה ליצוא, עדיינו צעד, אבל אין זה בהכרח הצעד הסופי.

ענפים שהתבססו על יצוא נפגעו לא כתוצאה מהפיחות, כי אם בשל המשבר הכלכלי בעולם. קיים עתה משבר כלכלי חריף וחמור שלא פקד את העולם כזה עשרות שנים. משבר זה פגע ביצוא של כמה מוצרים כיהלומים, טקסטילים בשויים, לבדים ושימורים. הסיוע לחלק מענפים אלה הוא הרבה מעל לסיוע הרגיל הניתן ליצוא. במיוחד גדול הסיוע לענפי הטקסטיל והמזון. ייתכן שבצורך להגדיל את הסיוע.

יצטרכו לחיות על ה„שומן" שצברו

למשל, כיצד יסייעו לענפים אלה?

בר־לב: כיום רצינו לתעשיית השימורים יכול להיעצות ע"י מכירת סוכר למפעלים מתחת למחיר העולמי. ואילו הסיוע לתעשיית הטקסטיל יכול להתבטא בהגדלת תמריצי היצוא מעל להתבריך הממוצע. בין המפעלים שנפגעו יש כאלה שעדי הסיוע שיינתן להם, יוכלו להחזיק מעמד.

לדוגמא, אם בשנים האחרונות מפעל מסויים הרוויח 7 אחוזים על היצוא שלו, ייתכן שהשנה המפעל לא יוכל לשמור על אותו שיעור רווחיות. ואילו מפעל שבשנים קודמות בקושי החזיק מעמד, יצטרך עתה להיכנס להפסדים. ואם יש לו „שומן" שצבר בשנים האחרונות, הוא יאלץ שנה־שנתיים לחיות על הרווחים שלו מהעבר. מפעל שאין לו „שומן" ייתכן שלא יוכל לעבוד באותו היקף כבעבר.

הבעיות הקיימות בענפי הטקסטיל והשימורים אינן חדשות לשנה זו. הן בעיות קבועות, כי אלה ענפים עתירי עבודה וכל עוד שכר העבודה היה נמוך, הם יכלו להתקיים ולהתחרות. ואילו עתה ייסבו אם יעברו למוצרים שבהם האיכות או המידע הם הקובעים יותר. אם המפעלים בענפים האלה ידעו לעבור לשכבר ליגה גבוהה יותר, ישפרו המיכון ויגדילו התפוקה הם יוכלו להמשיך ולהתקיים. אבל אם לא יעשו זאת, לא יוכלו להתקיים בחדשים הבאים.

היכן ייקלטו הפועלים שייפלטו ממפעלים אלה?

בר־לב: אותם עובדים שימצאו עצמם מועסקים ביצור מוצרים שאין להם ביקוש ולא יכולים להיות הרווחיים, יצטרכו לעבור לענפים אחרים ולמצורים הזקוקים לתוספת עובדים. קיים ביקוש לעובדים במפעלים בענפי הכימיה, המתכת, האלקטרוניקה ובמפעלים המייצרים עבור מערכת הבטחון.

עד כה כל הפועלים שפוטרו במפעלים שצמצמו הייצור או נסגרו נקלטו. לדוגמה: מאות העובדים שפוטרו ע"י „סיבי דימונה" הסתדרו בעבודה אחרת. ואילו עובדי „גרבייני" בעפולה שנסגר כבר נקלטו במקומות עבודה. יש עבודה. אבל לא תמיד דומה לעבודה הקודמת ובאותו מקום. אבל התברר שחלק ניכר מהעובדים נקלטו בביקושת עבודה טובים יותר ובטוחים יותר. ברור שאין זה קל לבצע העברת עובדים הן

רושים לאוכלוסיה. אני תקוה כי הבינו זאת. מכיוון שאחרת לא יאשרו את ההלוואות מהקרן שביקשנו.

הטעם השני הוא, שיש מוצרי יבוא שהם הרבה יותר זולים מאשר הייצור המקומי. יש מוצרי יבוא שמבחינת האיכות בהורים המרוץ לייצור המקומי לשפר האיכות. עובדי הטקסטיל התלוננו כיצד הם יכולים להתחרות עם מגבת מהייצור המקומי שעולה 23 ל"י, בעוד שמגבת מיובאת מהונג־קונג עולה רק 9 ל"י. חייבים לדעת, שאני גם שר הצרכנים. וכי יש לספק לעקרת הבית מוצרים זולים בתקופה זו. אם אנו לא יכולים להתחרות בפריט זה או אחר, משמע הדבר שאיננו מייצרים את המוצר הנכון. אף איננו יכולים להתגבר על קשיי היצוא בהגדלת תמריצי היצוא ללא גבול, כי אנו קשורים להסכמים בינלאומיים ויש איזה גבול עד־שמשק הלאומי כדאי להשקיע בכל דולר יצוא.

כבר היום יש מספר מוצרים, שלפי הערכתי, מקבלים הרבה באר לירות עבור כל הדולר שהם מכניסים בתמורה ליצוא. התמורה המקבלת לכל דולר יצוא היא 7.30 ל"י, יש מוצרים כזה ערך המוסף שלהם הרבה מעבר לזה.

ההזמנות הבטחוניות — 5 מיליארד ל"י

השותף אתה להערכה שאנו עומדים על סף אבטלה גוררת?

בר־לב: אני בהחלט לא רואה את המצב כך, זאת בגלל 3 סיבות: יש לנו ענפים שבהם נזקק לעובדים נוספים. כאותם מפעלים היכולים להגדיל את היצוא למרות השפל העולמי כגון כימיה, מתכת, אלקטרוניקה, דפוס והמילות; הביקוש הבטחוני המורים הזמנות ניכרות לתעשייה המקומית. ההזמנות הבטחוניות בתעשייה המקומית המתוכננת תוכנה בכ־5 מיליארד ל"י; הכיוון פעילות ענף הבנייה הן בגלל העליה והן עקב התברה לשפר את תנאי הדיור של משפחות הגרות בצפיפות דיור. נוסף על זאת, יש לספק דירות לזוגות צעירים.

אבל האם קיימת היערכות לניידות עובדים במשק?

בר־לב: הקושי הגדול בהיערכות המשק לניידות היא מכון בענין הפיצויים. אחת הסיבות שפועלים נאחזים במקום עבודה שאינם רוצים לעזוב אותו. כי תביעתם לקבל פיצויים מעל לאלה הקבועים בחוק. גם קיים מחסום פסיכולוגי מפני ניידות עובדים ולא מנצלים את קרנות ההסבה וההסבות הניתנות ללימוד מקצוע. אילו היה מסתדר ענין תשלום הפיצויים, ניתן היה להגביר הניידות של עובדים. בסך הכל, הפרים כיום בתעשייה כ־7,000 — 8,000 עובדים.

מה גודל ההשקעות המתוכננות בתעשיה?

בר־לב: הפיחות העביד בעיות חדשות בפני כלקוקים והוא הגדלת ההון העצמי הנדרש כדי לזכות לסיוע ממלכתי. בתכנית ההשקעה לא כעשות, חייבים עתה המשקיעים להגדיל את היקף ההשקעה בכ־40 אחוז, ובמקביל להגדיל את חלקם. אם הם לא יכולים לגייס את ההון העצמי הנוסף מאמציהם, הם יצטרכו

ה„שוק": התאוששות חזוייה רק במחצית השנייה של 1975

מאת סופר „דבר"

התאוששות במשק העולמי צפוייה רק במחצית השנייה של 1975. אם כי בארה"ב יחול שיפור במצב המשק רק אחרי הקיץ — נמסר בתחזית של ועדת השוק האירופי המשותף.

כלכלני ה„שוק" מציינים, שבמרבית המדינות המתועשות יימשך השפל הכלכלי בחודשים הקרובים ואף תחול האטה נוספת בפעילות. אשר למצב במדינות השוק האירופי, מציינת התחזית, שההתפתחויות הן בלתי ודאיות. אבל המגמה הכללית היא, שתימשך התנופה הכלכלית גם במחצית הראשונה של 1975. על פי התחזית, הגידול בתוצר העולמי הלאומי יהיה בשיעור של 2.5 עד 3 אחוזים ב־1975, בעוד שהשנה הגידול בתוצר הגולמי הלאומי הוא 2.5 אחוזים.

על פי התחזית, ההתפתחויות הצפויות במדינות ה„שוק" במחצית הראשונה של 1975 הן:

יפאן: צפוי שיפור נוסף במאזן התשלומים של מדינה זו.

נורבגיה: תמשיך ליהנות מהשגשוג הכלכלי הודות לאוצרות הנפט שלה וימשך שיעור הגידול המואץ בתוצר הגולמי.

בריטניה: צפוי גידול מסויים בביקוש למוצרים העיקריים של התעשייה האנגלית. לא חלה האטה בשיעור ההתייקרויות ואילו אחוז המובטלים יגדל ב־2.7 אחוזים ל־3 אחוזים מכח העבודה. אבל חזויה ירידה קטנה בגרעון השוטף במאזן התשלומים.

צרפת: ההאטה הכלכלית תימשך קרוב לוודאי גם ב־1975 ותתרום להחלשת הלחצים הכלכליים. התפתחות זו תסייע להקטנת הגרעון במאזן המסחרי. אך יחריפו בעיות התעסוקה.

מערב גרמניה: הורדת האמצעים ע"י הסקטור הציבורי תסייע להגברת הפעילות במשק הגרמני. אולם התאוששות כללית תלוייה בייצור האוירה שיביאו להשקעות.

איטליה: קיימים סימנים שבחודשים הראשונים של 1975 תחול האטה בשיעור האינפלציה. בהשוואה לקצב השנתי המכור של עליית מחירים בשיעור של 24 אחוז. עם זאת, יחול צמצום בהיקף הייצור והתעסוקה בחדשים הקרובים.

הולנד: תאוצה בשיעור גידול התוצר צפויה בשנה הבאה. לאחר שהממשלה ההולנדית החלה בביצוע תכנית פיתוח, אבל אין האטה בשיעור האינפלציה.

בלגיה ולוכסמבורג: האטה בהתפתחות הכלכלית צפויה בחודשים הקרובים, בעוד שהמחירים יעלו בקצב מואץ.

שוייץ: חזוי קפאון בשיעור גידול התוצר הלאומי הגולמי במשך 1975.

תעשייני הנעליים לא יורידו מחירים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מחסור בעור עליון לנעליים הורגש לאחרונה עם ירידת האספקה של עור זה מהתוצרת המקומית עקב צמצום הצריכה של בשר בקר טרי לאכילה. צמצום זה בהיקף של עשרות אחוזים עקב ההתייקרות הגדולה של בשר זה גרמה לירידה בצריכה והדבר מתבטא בשחיטה מוקטנת של בקר. כתוצאה מכך, חלה ירידה באספקת עור לבורסקאים.

בינתיים חלה לאחרונה ירידה ניכרת של מחירי השלחין בעולם בשיעור של 20 עד 30 אחוז. ירידה זו עשויה להתבטא במחירים של הסנדלות ובנעלים בעוד כמה חדשים. עם זאת אין לצפות — אומרים הבורסקאים ויצרני הנעליים — לירידת מחירים בשוק המקומי. זאת משום שהאספקה הינה מקלאים. בדולים שהצטברו אצל היצרנים והעלאות שכר עבודה, בעיקר תוספת היוקר שתשולם בינואר.

כן נודע, כי יבואנים רבים של נעלים ביטלו הזמנות מחו"ל, במידה שהדבר אפשר להם. לא רק בגלל האיסור של יבוא נעליים שהוטל עם ביצוע המדיניות הכלכלית החדשה. אלא גם מחשש על ירידה בצריכה בשל המחירים הגבוהים של נעליים מיובאות. ירידה זו ביבוא הנעליים מאפשרת את הייצור בשוק המקומי. כי אחרת היו צפויים בענף פיטורי עובדים רבים.

מניות ושערים

עליות בצמודי־מדד

המסחר בשוק אגרות החוב צמודי־מדד התנהל אתמול בסימן של הצעת האוצר לא להנפיק לקופות הגמל ולתכניות החסכון אגרות חוב לפי המדד של אותו חודש, אלא לפי המדד של החודש הבא. צעד זה הביא לביקוש לאגרות הברירה, במיוחד ל־2—2.5 שנים. המחזור היה קטן מזה המקובל לאחרונה והסתכם ב־15.3 מיליון ל"י.

לדעת יועצי הבורסה, צעד זה של האוצר אם לא יגרום לעליית מחודשת בשערי אגרות הברירה. המילוות הארוכים המאושרים להסרה ע"י הקופות ותכניות החסכון, הרי לפחות ליציבות ברמת תשואה ברוטו של 6% ומעלה. עם זאת, דרושה ליציבות זו עלית מדד של כעל ל־20 אחוז בחודשים נובמבר—דצמבר ועליה של 3—4 אחוזים במדד ינואר.

אגרות הברירה, במיוחד ל־2—2.5 שנים, נהנו מעודפי ביקוש ערים שגרמו לעליית של 3—4 נק'. „נגררו" גם הסדרות האחרונות של אג"ת, במיוחד סדרות ר'. בשערי המילוות הארוכים שלטה יציבות. ביתר השווקים היתה המגמה מעורבת.

דיבידנד „כור"

באסיפה הכללית השנתית של כור תעשיות בע"מ שהתקיימה ביום 5.12.74 הוחלט לקבל את המלצת מועצת המנהלים של החברה ולהכריז בגין מניות הבכורה של 6% וחצי מצטברות ומשתתפות בעודפין בנות 10.— ל"י ו־1.— ל"י כ"א כסוג המניות הרשומות בבורסה לניירות ערך בתל־אביב והצמודות לדולר של ארה"ב לפי שער של 1 דולר = 1.80 ל"י, דיוידנד סופי לתקופה מ־1.1.72 עד 31.12.72 בשער של 6% וחצי לשנה לפי השער של 1.— דולר = 6.— ל"י.

הדיבידנד הנ"ל ישולם ביום 26.1.75 למי שיהיה רשום כבעל מניות בספר המניות של החברה ביום 12.1.75 (הסכום המצטבר של הדיבידנד הפרטי הצמודה הנ"ל מהווה 21.667% (עשרים ואחד אחוז ושש מאות שישים ושבע אלפיות האחוז) על הערך הנקוב של המניות הנ"ל.

שוק המניות היה אתמול „מת". לא היו שינויים מיוחדים בשערים ולא במחזור. נקבעו כמה הפסקות מסחר במניות קונצרן „כלל" שהכריזו על הטבות ונערכו כמה אקסים.

נמשך המחזור הגדול בשערי מניות בל"ל ששערן הספיק להשתפר ב־1.5 נק' וב„אי.די.בי." ששערן ירד בנקודה.

כוכב המסחר הוסיף להיות „חשמל" ששערן עלה ב־5.5 נק', טוב עם מחזור גדול. יחסית לשאר השוק. היה ביקוש למניות „סולל־בונה" בכמות קטנה. אך זו הספיק לגרום לעליה חדה בשער (ל־120 נק'). הרץ מאלה נרשמו עליות או ירידות בקריזה של חצאי נקודה עד נקודה. המחזור היה 1.3 מיליון ל"י.

	השער אתמול	השינוי היומי
בנקים מסחריים		
א ה ה' ב'	194	+1.0
אי.די.בי. רג'	186	−1.0
איגוד	267.5	−0.5
דיסקונט	770	
מזרחי	155	
פועלים מ'	267	
לאומי	227.5	−1.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	246	−0.5
כרמל מ'	140	−1.5
משכנתאות ובנין	260	—
פיתוח ומשכנתאות	260	−14.0
טיכון בכ'	157	−1.0
טפחות	208	—
מוסדות מימון		
שלמון סקוב	98	−1.0
אוצר לתעשיה	175	−2.0
הקלאות מב'	74	+0.5
פיתוח תעשיה מב'	65	−1.0
ביטוח		
אריה	301	−4.0
הסנה	218	−1.5
כהר	228	
צור	191	
מסחר ושירותים		
בית הרכב	70.5	−0.5
דלק ע"ש	119	—
דלק מ'	132.5	−5.0
קידוד 1	225	—
קידוד 10 מ'	140	+2.0
הכמל	115.5	−5.5
ספנות והספקה	137.5	−0.5
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	132.5	+0.5
אפריקה 1	270	—
אפריקה 10	195	—
הכס' הישוב ע"ש	108.5	+2.5
הכס' הישוב מ'	109.5	—
סולל בונה מב'	100	+4.0
נכסים	186	+4.0
ישפרו	116	+1.0
ישרס	111	
כהדרין	172.5	+8.5
בסטי הדר	93	
ביקקים	178.5	−1.0
נאות אביב	76.5	−2.0
פרי אור	147	+4.5
רסקו מב'	75	+0.5
רסקו רג'	56	−1.0
תעשיה		
אליאנס	470	+6.0
אלקו	118	+1.5
אלקו 2.5	102.5	+1.0
אלקטרה 1	164	
אלקטרה 5	151.5	−1.5
ארגמן מב'	230	−11.5
אתא ב'	85.5	−1.5
אתא ג'	85.5	−1.0
דובק	335	−3.0
כבלים	145.5	+2.0
טבע ע"ש	109.9	
כימיקלים	108	−1.0
לודז אפשטיין	58	+1.0
מילר טכסטיל	190	
פניציה מ' 1	71	
פניציה 10	74.5	
מפעלי נייר	217	+1.0
עסיס	174.5	+8.5
נחושתן מב'	626	−3.0
עלית	193	+2.0

מליגון	136	+1.0
ערד	76	+5.5
שמן מב'	109	−0.5
תעל	120.5	+0.5
חברות להשקעה		
אלגר כ'	88	
אלרן כ'	135	
חב' ברכניה	155.5	
סרגליב כ'	236	
„פז"	84	
וולפסון 1 ע"ש	67.5	−0.5
וולפסון 10 כ'	69.5	−0.5
ירדן	94	+1.0
אכסא	100	−0.5
דיסקונט	168.5	+1.5
המזרחי	125	
לאומי	173.5	
פרוץ	82	
הסיתה	90	
יצוא	62.5	+0.5
כור מב'	180	
כלל השקעות	211	
כלל תעשיות	134.5	+1.5
עוז	133.5	+3.0
סבה	52.5	
דלק, נפט		
נספא	80.5	
לפידות ע"ש	160	
לפידות מ'	251.5	+2.0
אגרות חוב להמרה		
אי.די.בי.ה.	90	
איגוד ש.ה.	82.5	
המזרחי ש.ה.	103.5	+0.5
פועלים ש.ה.	97	
בל"ל ש.ב.	95	+1.0
בל"ל ש.ה.	90	
אפותיקאי	98.5	−1.0
פת. משכנתאות	114.5	
פת. משכנתאות	98	—
שכון	100	—
טפחות	118.5	—
אוצר לתעשיה	76	—
דלק	76	−1.0
הכשרת הישוב	74	—
ישפרו	105.5	—
אתא	70.5	—
עלית	70.5	−1.0
הפועלים השקעות	101	—
דיסקונט השקעות	91	—
דיסקונט השקעות	82.5	—
מזרחי השקעות	95	—
בל"ל השקעות	77.5	—
כלל תעשיות	100	—
עוז	78.5	—
איגרות חוב — אג"ח צמודות למדד		
מילווה קליטה 61		
מדד 83.12	311	+1.0
מדד 83.12	294	—
מילווה קליטה 62		
מדד 89.00	295	+3.0
מדד 95.96	270.5	+3.0
מילווה קליטה 64		
מדד 83.12	436.5	+1.0
מדד 89.00	405.5	+4.0
מילווה קליטה 65		
מדד 89.00	421	+1.0
מדד 95.96	382	—
מילווה קליטה 66		
מדד 95.69	347.5	+6.0
מדד 94.34	347	+5.5
מילווה קליטה 67		
מדד 96.12	336	+5.5
מדד 97.17	327	+5.0
מילווה בטחון 68		
א'	189.5	
ה'	148	
ט'	150	+5.5
כ"א	170	+0.8
כ"ב	160.9	−4.1
מ"ב	147	+2.0
מ"ד	152	+0.5
מילווה בטחון בנקאי 68		
י"א	186	+1.5
י"ב	182.5	+1.0
י"ג	169	+1.0
י"ד	139	+0.5
מילווה בטחון 69		
א'	146.9	
ח'	132	+1.0
ט'	133.5	−4.0
כ"א	142.3	+4.3
כ"א	130.8	+0.1
כ"ב	131	+0.9
מ"ג	128	+1.0
מ"ד	340.5	+4.5
מ"ה	343	+3.0
מילווה בטחון בנקאי 69		
י"א	141	+1.5
י"ב	140.1	+0.5
י"ג	137.5	+1.5
י"ד	129	+0.5
ט"ו	125.5	+1.5
ט"ז	125.5	+3.5
י"ז	121	+3.5
י"ח	332.5	—
י"ט	333.5	−1.0
מילווה פיתוח (ברירה) — פדיון 1975		
קנ"א	336	−4.0
קנ"ד	326.5	—
פדיון 1976		
קנ"ה	306	−3.0
קנ"ה	277	−1.0
קס"ז	277	+1.0
קע"ד	277	+3.0
ק"פ	268.5	+3.5
קפ"ה	263	+2.0
קצ"ט	269.2	+3.2
פדיון 1977		
קע"צ	259	+3.0
קצ"ו	249.5	+5.5
ר"ס	243.5	+4.5
רס"ז	235	+1.0
רע"ג	230.5	+1.0
רל"ד	232.5	+0.5
רכ"ח	230.5	+1.5
רצ"ח	214.7	+1.5
פדיון 1978		
ר"ס	215	+1.5
רס"ו	202	
רס"ב	201.5	+1.5
רצ"ג	197.5	+2.5
רצ"א	179	+1.0
רצ"ח	174.5	+1.5
ברירה פדיון 1979		
ש'	171	—
ש"ז	162.1	—
ש"ט	162.3	−0.2
ש"א	161.5	—
אג"ח צמודות למטבע חוץ		
חשמל כסוף ב'	151.5	−4.0
ים המלח 5% כ'	153.5	+1.5
אג"ח במטבע חוץ „הודיע"		
הוצ' 8	103	+1.5
הוצ' 9	99	+1.5
הוצ' 15	97	—
הוצ' 17	96	−1.0
הוצ' 20	98	+3.0

זו השעה — חסכון באנרגיה ובכסף!

תנורי החימום של דימפלקס מעניקים לך את „הפינה החמה"

על יתרונותיה המיוחדים

- מיגוון של תנורי חימום לכל טעם ולכל כיס. ניידותם מאפשרת להעבירם לכל מקום בו דרוש החימום בדירה.
- אין תלות בספק הדלק ובשכנים — **אתה קובע** מתי ברצונך להפעיל חימום והיכן — החשמל נמצא תמיד בביתך.
- **והיתרון הגדול:** כל תנורי דימפלקס מצויידים בטרמוסטט אלקטרוני הגורם **לחסכון של 25% ומעלה בצריכת החשמל.**
- לכל תנורי דימפלקס ניתנת אחריות לשנתיים + 8 שנים שרות.

להשיג בחנויות החשמל המובחרות – רשימת המפיצים וקטלוג צבעוני יישלחו לכל פונה.

עכשיו הזמן להבטיח למשפחתך „הפינה החמה" בהוצאות מינימליות את

Dimplex MADE IN ENGLAND

מחמם בשבילך את החורף

סוכנים בלעדיים בישראל: ת.ט. קולטון בע"מ · סוכנויות ושיווק

שביל המפעל 3 קרית המלאכה · תל־אביב · טל. 821210, 875484

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז" ו„השרון הדרומי"

רח' העליה השניה מס' 2 פ"ת, טל. 916547

31.10.74 מיום 65
14.11.74 מיום 66
28.11.74 מיום 67

ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לדיון בישיבות הועדה המקומית „המרכז" מס' 65 מיום 31.10.74, 66 מיום 14.11.74, 67 מיום 28.11.74 ו„השרון הדרומי" מס' 50 מיום 6.11.74, 51 מיום 4.12.74, בקשות לבניה חדשה ותוספות בניה, המהות חריגה, הקלות בניה שמוש חריג ושנוי ל„תנאים השרון הדרומי" בהתאם למפורט להלן: —

תיק בניה	ישוב	המבקש	גוש/חלקה	מהות ההקלה
רמ/15/159	נוה ימין	כהלון אפרים	7605 22	שינוי לתנאים מאושרים — בית מגורים שני על חלקה
רמ/49/642	יהוד	כורש שלום	6694 2 א'	הקלה בקווי יח' דיור
רמ/41/143	כפר סבא	צאסי איברהים מחמוד	6	הקלה בשטח הבניה
רמ/21/471	בית דגן	מועצה מקומית בית דגן	6076 42	מקלט שימוש חריג שאינו משנה את אופי הסביבה
רמ/682/112	טייבה	עומר עבדל מועז מצרוה סלאח עבדל קרים מצרוה	7846 15, 14	הקלה במסגרת הקריטריונים
רמ/404/139	נוה מונסון	מועצה מקומית	6697 93/36	מקלט־שימוש חריג שאינו משנה את אופי הסביבה
רמ/403/139	נוה מונסון	מועצה מקומית	6697 293	מקלט־שימוש חריג שאינו משנה את אופי הסביבה
רמ/450/94	גבעת שמואל	מולכו ישראל	6189 566	הקלה בשטח הבניה
רמ/351/18	גני תקוה	סליאס ישראל	6720 6	הקלה בשטח הבניה
רמ/1888/112	טייבה	צלאח דיאב מוחמד עווידה	7841 47	הקלה בשטח מגרש מינימלי
רמ/958/112	טייבה	בזייה עבדל רחמן אנקר מוסטפה מחאן מצרוה	7841 46	הקלה בקו בנין צד.
רמ/1497/93	ראש העין	יוסף סלאמה	שומה כפרי 125	הקלה בקווי יח' דיור.
רמ/1489/49	יהוד	לוי יהיא	6694 203 א'	הקלה בקו בנין צד למרפסת בקומה ב'.
רמ/1490/49	יהוד	לוי יהיא	6694 203 ב'	הקלה בקו בנין צד למרפסת בקומה ב'.
רמ/759/115	קלנסואה	עבדל חמיד קאסם	7873 26	הקלה בקווי יחידות דיור.
רמ/1285/126	טירה	מועצה מקומית (כתובים)	7781 35	שימוש חורג ל־3 שנים.
רמ/772/148	סביון	פלג יוסף	6722 147	(חלק) הקלה בשטח מבנה עזר.
רמ/157/61	כפר סירקין	עבוד משה	4049 58	שינוי לתנאים מאושרים, בית מגורים שני על חלקה.
רמ/27/61	כפר סירקין	לוקוב	6320 32	
רמ/45/61	כפר סירקין	גוטמן משה	4050 18	
רמ/131/11	צופית	גולדגט מרדכי	7624 41	שינוי לתנאים מאושרים — בית שני על חלקה.
רמ/14/11	צופית	וורנר ישראל	7595 143	שינוי לתנאים מאושרים — בית שני על חלקה.
רמ/165/113	גני יהודה	תל ורדי מאיר	6689 73	הקלה בשטח הבניה.
רמ/28/149	גני יהודה	דליה ושמואל הרם	6498 204	הקלה בשטח הבניה.

כל המעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת בקרקע, בבניינים, או בנכסים אחרים, שהתכנית עשויה לפגוע בהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית, בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדויות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

ע. לאזר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה „המרכז" ו„השרון הדרומי"

פרסם בלוח החדש דרושים

יש באה ספר מספרית דבר

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17.35 — משפחה פרטרידג' — אסור לו בורג.

21.00 — סרט קולנוע — „המין השלישי". קומדיה בריטית — סאטירה על מלחמת המינים ומלחמת הסמכויות בקידמה כשיד המזכירות על העליונה. משתתפים: פיטר סלרס, רוברט מורלי וקונסטנס קמינגס.

רדיו

16.05 — מי מפחד מהביקורת? — צוות אנשים מן השורה בתוך אש כלי התקשורת וכיוון השפעתם על הציבור הישראלי (גלי צה"ל).

21.30 — „פינת הגיאז" — ממשיכים סלים הפסנתרן ומכר הבי־לין (ב').

קולנוע

ירושלים

„מרגלים" (אור־גיל) — פארודיה על מרגלים — לא מפס קודופה שקורה. מפורדת מבחינה דראמאטית רעיונית, אך קיימת בזכות כמה סצינות מגוחכות ושילוב הכאוס והמוסכם של הבמאי גולד וסאתרלנד.

„קיד וקאסידי" (אוריון) — סיפורם של שני חברים במערב הפרוע השוקע שסברו שעדיין יש מקום לחוריש מושקים. סרט בוחק, יפה, לעתים כובש — אך בסופו של דבר פשטני מאוד, הוא מצטיין בארצות שעל פני השטח.

„ישנוני" (הבירה) — חאנו המזעזע־משעשע של וודי אלן על החברה האנושית בעוד כמה מאות שנים. עין בוחנת, כשרון מקורי, אך בעיקר — אוסף של בדיחות מועדון־לילה יהודי ניו־יורקי, הי בדיחות על פאראדוקס — ועל כרה שהשתרשה.

„הזלילה הגדולה" (סמדר) — תמונת החורבן הזרוא של חברת־השפע המתאבדת בזלילה הבלתי־מרוסנת. סרט שהוא נוהנה, המתבונן יושב באמצעי גסות כמי סים ימעועים, בביצוע מצויין — האוכר לך להיזהר פן תשקע לכבה.

„שלושת המוסקיטרים" (ארנון) — קטע „בטבגל" מתוך ספרו של דיומא, הזן בעיקר על יהלוכי הגלגלה, עיצוי בהומור רב. באצירה כסיפעשעת־שעשעות ותפיסה היפתית מגוונת ועשירה.

„הסנדק" (ירושלים) — ביהודי המאפיה — סרט בעל בוגינן, הנציג את עולם־המאפיה בגיוון של נוסטאלגיה עם ביקורת חברתית, תמיד בכשרון קולנועי רב. הופעה בלתי־נשכחת של מארלון בראנדו.

תל-אביב

„אמריקן גראפיטי" (גת) — לילה אחד בשנת 1962, כשמבצרים התבגרו. סרט נוסטאלגי־אישי בלום וקר. מעניין מאוד ובמיוחד על „אנדרסטייטמנט". שנראה כנופל בין תקופות ובגבות, אך שוקף אותך לפתח באמינות הרבוכה־הוידיוים.

„גולד" (הוד) — סרט־מתח מרתק מאוד וחיצוני לחלוטין, שיש להיכנע בו בכל שאלות — לא רק מציאותיות, אלא גם מוסריות האימפק — כמו, לכשל, בעיות האפארטהייד הדרום־אפריקאי הי „קופצות" בעצמן. עם זאת מי שמסוגל להתבונן ללא כל מטבעות, כמו ילד בן 12 — בבקשה.

„משאלת מוות" (דקל, מוגרבי) — סרט־שיטה חברתי מרתק. המתאר ליבר, הנוקם את מות אשתו בידי הבריונים. נקמה שבהיות לא רק הכלית חיה, אלא גם סקר חדירה העלות. ניתוח של החברה, אין בהם כדי להסל ניאיכות ושחור לגבי הבעיה המוכרת.

„קאזאבלנקה" (סינמה 1) — הוליווד כהפארתה משנות הארבעים — סרט עשוי היטב, על פי כל הקריטריונים הטובים של „עבודת אולפן", מוצר כמחורי שהוא יצירה בעזרי־אגפין. סרט נוסטאלגי ומלא בו — כמובן עם האמפרי בוגארט ואינגריד ברגמן.

„פרשת סטאביסקי" (צפון) — סיפור־כתה חברתי־רומאנטי עשוי בידי אחד מגאוני הקולנוע הגדולים בעולם — אלן רנה. שילוב כבעי של ההיבטים הפוליטיים והחברתיים. קו ברור, אך קצת כפרקפק. כדאי אתה כתריצב לצהר על הנוכל? סרט מבריק, אפילו מהיה. אך דווקא יותר כדי „משודר" בידי הציבור הראשי, הוא ואדפול בלמטנה.

„השיחה" (סינמה 2) — הפרס הגדול של פסטיבל קאן 1974. סיפור אפור ומצועד על אדם שהתפרנס בהאזנה לשיחות היום של אחרים ומצא את עצמו בקונפליקט המר עם מקצועו. צעד אחד אל ויטורינים, אך צעד הצער מאוד. סרט טוב מאוד, שי חברת מ נקודת־ההתרבקות הי קובעת.

חיפה

„ירח של נייר" (אורלי) — סרט נוסטאלגי על צמד רמאים יצאו־דופן. סרט־אודיה כלבב עם משחק מצוין וסיטואציות עשירות. רות שיים בו פגם עיקרי אחד — הוא אינו בחוק מעבר לראשון בבשה: הצגה שלמה. השיא שלו חולף בעבור היי כעה וכל כה שבא האחר יותר הוא פחות.

„אמריקן גראפיטי" (פאר) — ראה „גת", תל־אביב.

„50 יום בפקינג" (אמפיתיאטרון) — כרכ־פאר. מרתק, על רקע מרד הבוקסרים בסין ב־1900. שום דבר רציני, רק בידור במלוא בתיר הכרטיס.

„גם במילבני" (אורדן) — דה־סיקה התולבני. הדוסיקה כי תוך אגדת־ילדים. סרט פלא נפלא ונלתי אכזן על הטוב ועל הרשע יצד הנב. יש בו כדי לשקם את המבוגים.

„גולד" (עצמון) — ראה „הוד", תל־אביב.

הטלוויזיה הלימודית

16.00 גב קטן והלך — מן הסדרה במעגל קטן עם שושיק שני. 16.20 משודרי הדרכה להורים טבע ר' — אנרגיה. 16.58 המהפכה הפשיסטית — סרט על הקופה עלייתו של היטלר לשלטון בגרמניה (בתופשת חנוכה אין שידורי בוקר).

טלוויזיה כללית

17.30 חדשאה, תכניות ילדים; 17.32 שיר לחנוכה; 17.35 — משפחת פרטרידג'; 18.00 — סרטים מצויירים, תכנית ערבית; 18.30 קיצור החדשות. 18.32 — מיפוי של...; 19.05 הכר את ישראל; 19.27 סקירת תכניות; 19.30 חדשות; 20.00 הדלקת נר רביעי של חנוכה. „האוכלה הפרלמנטרי". 20.30 מבט לחדשות. 21.00 סרט קולנוע „המין השלישי". 22.00 בידור חו"ל; 22.50 מסוקר של יום החדשות.

הגל הקל

6.00 מה טובו. 6.10 התעמלות. 6.20 שעון מוסיקלי. 6.59 רגע של עברית. 7.00 הבוקר הזה וסקירת עיתוני הבוקר. 7.35 זמר זמר לך. 7.55 אור ירוק. 8.15 בוקר טוב. 8.55 קריאה מספר המקבים. 9.05 המשך בוקר טוב. 10.05 כאן ב־בית. 11.00 סקירת עיתוני הצהריים. 11.05 המשך כאן בבית. 11.40 לאן הערב. 12.05 במקצב יוצר. 12.30 שירים משלנו. 13.05 בחצי היום. 14.10 כאן אהוד מנור. 15.52 השבת להם. 16.10 רגע של עברית. 16.11 משירי המכסך הגדול. 16.30 בתקווה שתבין את הרמז. 16.35 המשך משירי המכסך הגדול. 17.10 מבגל כבי. 18.05 הדלקת נר רביעי של חנוכה וסיפורה של קהילה יהודית. 18.15 לאור הזכרונות. 18.45 היום בספורט. 21.05 אני חדש בארץ. 21.30 אני חדש בארץ. 21.30 פינת הגיאז. 22.05 עד חצות בחיפה. 0.10 לילה של כוכבים עד שעה 1 (כל היממה חדשות כל שעה).

רדיו רשת א

8.10 קונצרט בוקר — הנדל: קונצ'רטו גרוסו מס. 12 בסי מינור, (מנצח: נוויל מרינר). אלבניז: „איבריה", (תזמורת שוויץ המערבית בניצוח ארנסט אנסרמה). ביזה: „משחקי ילדים", סוויטה (התזמורת הסימפונית הלונדונית בניצוח רוברטו בנצי). היידן: קונצ'רטו לכינור ולפסנתר, עם תזמורת (דוד חן ואלכסנדרה מלמד עם תזמורת רשות השידור בניצוח היינץ פרוידנטל). בורודין: „שר המים". (התזמורת הפילהרמונית הצ'כית בניצוח זדנק תאלאבלה). בורודין: סימפוניה מס. 2 בסי מינור (התזמורת הסימפונית הרוסית בניצוח ייבגני סבטלאנוב). סיקורה: קונצ'רטינו לבסון ולתזמורת קמרית (סולן: נואל דוד מנצח: המלחין). לוטוסלבסקי: סוויטה סטה (התזמורת הסימפונית של ברלין בניצוח ארתור גרובר). 11.00 צברית לעם. 11.15 קטעי שירה ומקרא בנושא הגבורה. 12.05 פרקי נגינה — ויוואלדי: סונטה בדו־מינור לאבוב ולקונטינואו (עם היינץ הוליגר — אבוב). בוקריני: חמישייה בכי מינור לגיטרה וכלי־קשת (רנאטה טאראגו — גיטרה). רחמנינוב: סוויטה מס. 2 לשני פסנתרים, אופוס 17 (קטיה ומריאל אלבק). 13.05 קונצרט צהריים — סמטאנה: „וישהראד" — (מנצח: רפאל קובליק). ברהמס: קונצ'רטו כפול לכינור ולצ'לו ותזמורת (סולנים: א. אספאליה, גאבארה). 14.10 לאם ולילד — לפעוטות — „קוקי תבקרי". „הסביבון הגדול", לילדים הגדולים מסע האילפס. 15.05 רדיודע — משדרים להרחבת הדעת. 15.30 למורה — הדרכה למורים. 15.50 סקירה על ספר חדש. 16.10 רגע של עברית. 16.11 מי מכיר את סיפורי הופמן? „האופרה". 17.10 תזמורת כלי נשיפה — ירוברט באוסלו. 17.40 חידון מוסיקלי. 18.05 הדלקת נר רביעי של חנוכה וסיפורה של קהילה יהודית. 18.15 על אנשים ומספרים. 18.35 מועדון שעון הזהב. 18.55 להקלאי — שורות ידיעות יומי. 19.00 היום הזה. 19.25 קלאסי וקל. 19.50 פרקי היום בתנ"ך: מלכים ב', פרקים ה', ו'. 20.05 מיטוון מוסיקלי בהשתתפות: מוריס ברנן (צ'מבלו), סטלה ריצ'מונד (סופראן), דורה שוורצברג (כנור), דוד חן (כנור), ויקטור יורן (צ'לו), שלמה תדהר ונעמי רוגל (חליליות). ברוך יפת ונתניה שרעבי (זמרה ותוף־כד), ג'ין קייג'. סונטות ואינטרלודים לפסנתר כמתוקן. שירים ומחולות מימי הביניים המאוחרים ומן הרנסנס. קטעים פולקלוריסטיים של יהודי תימן. דביוסי: שירים, מוצארט: סונטות כנסייתיות לאורגן ולכלי קשת. ברטוק: רפסודיה מס. 1 לכינור ולפסנתר. 21.20 פרקי חזנות בבקשתך. 22.05 אשנב. 23.05 הקונצרט שלי. 0.10 רגע של שיר.

גלי צה"ל

5.58 ברכת השחר. 6.05 — צלילי בוקר. 9.05 ד"ש עם שיר. 9.55 פנס כיס. 10.05 — חמים וטעים. 10.55 מלה בסלע. 11.05 — המשך חמים וטעים. 11.55 התקליט שלי. 12.05 — יומן הצהריים. 12.25 — מכוכב בצהריים. 12.55 — מי יוצא מי יפסיד. 13.05 — מערכונים בשורשה. 14.05 — שתיים עד ארבע. 16.05 — מי מפחד מבקורת? 17.05 יומן הערב. 17.40 — פזמונים לי מולכם. 18.05 — שעת סרטים. 18.35 — מבצד הפזמונים הלועזיים. 21.05 — הקונצרט השבועי — ברהמס — סרנדה בלה מז'ור. ראוול — בספר של הלילה. 22.05 — תוים וידידים טובים. 23.05 — סביב העולם ב־60 דקות. 0.05 — יומן חצות. 0.30 ציפורי לילה. 2.00 — מבזק ידיעות (מבזקי ידיעות גם ב־3.00, 4.00, 5.00). 2.05 — שעה קטנה של נעימות. 3.05 — מזמנים אל תוך השחר עד 5.58 (כל היממה חדשות כל שעה).

בתי-מרקחת

ירושלים

דיר פרקס, הפלמ"ח 28, טל. 36084; חבש, עיר העתיקה, רח' הגיא, טל. 284285.

בת־אביב / תל אביב

בוגרשוב, האב בוגרשוב 60, טל. 293889, תרופה, רחוב דיזנגוף 217, טל. 223488, יאני, רחוב יהודה הלוי 67, טל. 612474.

חיפה

הנשיא, הנביא 33, 87312.

הרצליה, כפר שמריהו, רמת השרון, רעננה, כפר סבא רמתיים

גורה, כפר סבא, רח' ויצמן 119.

פתח-תקוה

אסותא — ברון הירש 21.

נתניה

נתנית.

בת-ים

גני בת־ים, בת ים, רח' הגבורים 3.

חולון

נאות שושנים, רח' גאולים 44.

רמת-גן

עמית, לכתיבן רחוב בודינק 130.

בני ברק

עמית, בודינק 130, רמת־גן.

קולנוע

תל-אביב
אופיר — ריקו
אסתר — אמי אהובתי
אורלי — דצמבר החם
אלנבי — בראש מורם
אורדן — בובת השטן
בן יהודה — משחקי אהבה נוסח שוודיה
גורדון — הולך רגל
גת — אמריקן גראפיטי
דקל — משאלת מוות 8.10
דרייב אין: 5.00 : החוכים המאוהרים
7.15 : אבו אל בנאת
9.45 : יהלומים קורצים בריו
הוד — גולד
המרכז — אבירים
זמיר — ספורה של נמפומניה
חן — גבר ושמו פלטפוס
לימור — הרומן המקסים
מוגרבי — משאלת מוות
בתמיד — בלדה ללוחם
מקסים — הטנגו האחרון בפאריס
סטודיו — יחסים בצמרת
סינמה 1 — קזבלנקה
סינמה 2 — השיחה 10, 8, 6
סינרמה — חזיז ורעם
פאר — ספק דין
פריז — אהבה אחר הצהריים
צפון — פרשת סטאביסקי
רמת אביב — משחקי בילוש 7, 9.30
תכלת — זמנים מודרניים
תמר — 5 השקצנים כהמזרה
תל אביב — השוד המתוכנן
יפו
גגה — אש התשוקה
צליל — שלושת המוסקטרים
בת ים
רמת יוסף — בנות הולדן
ארמון — העוקץ 7, 9.30
4.00 : ילדת האבנים
מגדל — המים ומוים 7.15, 9.30
4.00 : הרפתקאה בחלל
כבוי — מרי המזוהבת ולארי המטורף 7.15, 9.30
4.00 : הבלש האמיץ שוורץ
רמת גן וגבעתיים
אורדע — שני גברים בעיר
אואזיס — העוקץ
ארמון — ירח של נייר
הדר — ההרו אנחנו עצבנים
לילי — הזלילה הגדולה
רמה — הגול
שבים — אין עשן ללא אש
נתניה
אסתר — האיש שלנו בולט 7, 9.15
4.15 : הלב הפצוע
שרון — 3 העוקצנים 7, 9.15
הדרה
הוף — הגשש החיוור
פתח תקוה
הדר — בכוד התאומות 7, 9
היכל — צצרת ההסתדרות
שלום — אגרופים וקרטה 7, 3.30
9.15 — הירה יפו
הרצליה
דגניה — במערבולת החיים 7—9
כפר סבא
עמל — העוקץ 8.15
חן — הצגה 8.30
הוד השרון
בית הפועלים — הקרב על ההוף 8.15
ירושלים
אדיסון — אריבי אהובי
אוריון — קיד וקסידי
אורנע — ההרו אנחנו עצבנים
ארנון — שלושת המוסקיטרים
אור־גיל — המרגלים
הבירה — ישנוני
חן — שמי הוא שגי ביד
ירושלים — הסנדק
סמדר — הזלילה הגדולה
עדן — רקיע אדום עם שחר
רון — פרשת נלסון
מיטשל — אהבה בגשם
חיפה
אוריון — שיטה אמריקאית
אורה — אהובתי השפחה
אורלי — ירח של נייר
אמפיתיאטרון — חמישים יום בפקינג
ארמון — גבר ושמו פלטפוס
אורדן — גורלה של אשה יפה
בית רוטשילד — שתי נשים 6.45, 9.00
חן — האינדיאני הקטן
מירון — אגרוף וצדק
עצמון — בחורה למערב
עצמון — גולד
פאר — אמריקן גראפיטי
רון — חכם גמליאל
שבים, הר הכרמל — השוטר
קרית מבעון
יובל אור — עיר וסכה גיהנום 6.30
זהר — חלף עם הרוח 7.30

ממשלת ליכוד

(המשך מעמוד 7)

בפוניין הוא בממשלה, שאינה מנציאה בכלל אפשרות ויתורים סבירים לכינון השלום.

אלה הטוענים, כי בלאו הכי תבוא ההכרעה בדיון הנאי הסדר השלום לטובת הסדרים, אינם מביאים בחשבון, כי הקמת ממשלת אחדות לאומית עלולה לבדוק כל יוזמה מדינית, ולא יהיה מה להביא להכרעת העם. דומה, כי העיסוק המופרז בממשלת חירום כבר נטל לא מעט מהבוחן הנדרש לקידום היוזמה המדינית.

אשר לתבונה ההברחית לאפשרות של מלחמה, הרי קיימת בצה"ל קואליציה מקיר אל קיר. אולי יש לה לבגבירה — בלא דקדוקי עניות — על־ידי צירוף כל גורם העשוי לתרום לחיזוק צבאנו. לא כן בתחום המדיני: במקום לאחד את העם סביב הליכוד היוכני, מוטב שתחול דיפרנציאציה בתוך גוש הליכוד עצמו. והדבר אינו מן הנמנעות.

*

מצדדי ממשלת האחדות הלאומית סבורים, כי יש בה כדי לשמש אזהרה ולחזק מעמדנו כלפי חוץ. בטוחני, כי ידידנו ואויבינו יודעים גם יודעים, כי במלחמה לחיים ולמוות יהיה עם ישראל מלוכד רובו ככולו. בטרם מלחמה אנו מעוניינים דווקא להוכיח קבל עמי־עולם, כי ישראל לא הקשיחה את עמדותיה ולא אימצה לה גירסת בעלי „הנצנוכה", שאינם נכונים לפשרה טריטוריאלית, אלא היא מוכנה במקודם לשאת ולתת על הסדר מתקבל על הדעת. אין אנו צריכים לרתק את כל מדינות ערב לקשיחותו הבלתי־מתפשרת של ערפאת וליצור רושם מוטעה, כי ישראל אינה רואה תחליף למלחמה.

אנו חייבים זאת לידידים ולאוהדים, שמגינים פחות ופחות הולך, כדי שלא נוריף את בדידותנו, שלא ניעזב לנפשנו, ולא ניאלץ להיראות להם אפילו ללא עזרה מספקת מצד ארצות הברית. אנו חייבים זאת גם לקיבוצים היהודיים בתפוצות, וביחוד לצעירים ולכל אלה המוכנים לעלות לישראל. שלא תסכה לעבר הימין הלאומני ולא תהיה לשולם על הרבה, אלא החזור לחיי שלום ולחברה אחרת, שאין בה פערים מעמדיים יתרים.

ממשלת רבין התייצבה לפני הציבור כממשלת „המשך ושינוי". אם תצרף את „הליכוד", הרי זה יהיה — ללא המשך וללא שינוי. כלומר, הנותק הרציפות של ממשל. עשפר על ההגמוניה הפוליטית של תנועת העבודה בקואליציה עצמית; ומאידך, ייפסק חוקמאן של „מפאתוס קוי", שתוצאותיו עלולות להיות הפסם חמורות יותר משל מחדל יום הכיפורים.

ברור, כי אין להטיל על י. רבין וחבריו בממשלה בלבד את הביקורת הכבדה של תמונת ההיסטוריה המכוונת, המטופחת בשקידה על־ידי אמצעי התקשורת ההמונית (בעיקר הרדיו והטלוויזיה). דורשת עמדה איתנה של מפלגת העבודה. עד כה שמענו, כי חברים מכריזים מצדדים בממשלת חרום לאומית, ואחרים שוללים אותה. הגיעה השעה שהמפלגה תגיד את דברה.

כדברי הימים למדונו, כי ביצוע פוליטי בנושא מצליח להתגבר על רוב אפוריה. הסוציאליזם הדמוקראטי בגרמניה ובאיטליה נוצח בזמנו בידי עצמו — כתב סילונה. הימין בישראל, כבכל ארצות העולם, הוא במיעוט; אך הוא עלול להוליך שולל המוני עם התפוסים לדמגוגיה לאומנית, גם אם זו מנוגדת לאינטרסים הסוציאליים והחברתיים של העם. אם יקרה כדבר הזה בישראל, הרי רק בגלל זה שהרוב הדמם, כחנה העבודה הגדול, לא השכיל להגיע לידי הכרעה וביטוי מפורש של עמדתו.

יהודה גוטהלף

רדיו

שאלות כבקשתך

מאת יוסי ביילין

בעשרות־הראיונות הקצרים שערך דידי מנוסי בכל שבת, בתכניתו „יום השישי הקצר" (גלי צה"ל), ראויים הפעם עד המטרה והמעניינים חיים ברלב, מנכ"ל „סולל בונה" צבי רכטר ופרופ' אמנון רובינשטיין, כשהסערה עדיין גורמת מלחלחת את ההפסקות בקשריו של פרשת נתיב תבניות החדשות של הצעות. ברלב היה המרייטבר וקבל על כך שהציבור, ואפילו חלק מן השרים, אינם יודעים עד כה חמור המצב הכלכלי. הוא סבור שעל 80 אחוז מן האוכלוסיה להוריד את רמת חייהם, וכי יש להעביר עובדים מן השירותים אל ענפי ייצור. דבריו כנגד ממשלת ליכוד היו מרשימים: בממשלה כזו יש להקים, לדעתו, כשפל המדינה עומדת אלטרנטיבה אחת, אך כשיש אלטרנטיבות אחדות בענייני פנים וחוץ, והאפשר לשני התחומים תלויות האפשריציה על דעת הקואליציה, תוכל ממשלה ליכוד לאמץ להביא רק לסטטוס־קוו.

צבי רכטר, ששמו שורבב באחרונה לפרשת המתפטנת של „חברה לישראל", הופיע מאוד בטוחני העצמי. כשהוא נכון להגן על שמו הטוב. הוא סיפר על התפתחותה של „סולל בונה" שנים האחרונות ועל רווחיה, וטען, כי הקשרים עם הבנק של סיבור ורוזנבאום נבעו רק מכך, שהחברה לוותה ממנו. אך כשלם לא המריקה אצלו את כספיה, לדבריו. לקח על עצמו אחריות למעשים שלא היה אחראי להם, והמצב שלתוכו נקלע קשה מאד. אך הוא מחזיק כעומד בשל מצפון נקי, צבאים חוקים, ותמיכת צוות העובדים בו, תמיכה שהושגה בשל ניהולו הטוב... את דעתו על מינוי יושב־ראש מועצת מנהלים ל„סולל־בונה" לא הביע, אם כי לא היה קשה לנחש את גישתו לעניין על פי שנן דיבורו; יש לו דעה בעניין זה, אמר, אולם יהיה נכון לקבל עליו כל מה שתחליט „חברת עובדים".

פרופ' אמנון רובינשטיין סיפר על פעולת „אחרי" להרדוק התגודה של תנועת „שינוי", ומסר על קיומם של 26 סניפים לתנועתו, על הצטרפות רבים ועל תרומות המגיעות כל יום בסכומים שונים כדי לממן את פעולת התנועה. את התנועה הקים, לדבריו, משום שבעבודתו התעמלה בוג להתריע ולבקר, אך לא ראה כי היותה לכך השפעה מעשית. ומצב זה גרם לו הביא אותו למחשבה על מעורבות פוליטית עמוקה יותר. בשלב זה יכול היה להצטרף לאחת המפלגות באמצעות שיטת ה„הצגה", אך בכך היה מתרחש לכל גע שבתנב, ולכן החליט להקים תנועה פוליטית חדשה.

אם כל השיחות, שניהל דידי מנוסי היה שיחה לאנשי בקר עם בי — העמדת שאלות נוקבות לרואיין. גישה זו הורגשה היטב בראיונות עם ברלב ורובינשטיין, אך צרמה ממש בשיחה עם רכטר. אותן השאלות בשיחה זו היתה: „מדוע אחרי כל־כך הרבה הצלחות שנקשרו על ידי סולל בונה עלו כלי התקשורת באופן כה בלתי יפה על החברה בשל עניין קטן שנופח" (אין זה ציטוט מדויק). שאלה כזו יש להציג לפתנת ולא לצבי רכטר שקפץ עליה כמוצא שלל רב. השיחה עם מנכ"ל סולל בונה הומצה לחלוטין בשל גישה זו. גם השיחות עם שני המרואיינים האחרים, אף על פי שהיו מעניינות, לא מיצו מה שניתן היה למצות. שיטתו של דידי מנוסי, שאפשר לכנותה בשם „הראיון הקונסטרוקטיבי", היא אנטיתזה מוחזקת לשיטתו של ברנון לבראי, למשל, אשר נדמה, כי בכל מרואיין שלו הוא רואה את אויב־העם ומציג לו שאלות פרובוקטיביות. אילו היה עלי לבחור באחת משתי הדרכים הייתי בוחר, אולי, בשיטתו של מנוסי, אבל אין ספק שהיא קיצונית מדי והימנעות מכל שאלה פרובוקטיבית היא חסרון.

הטייסים המסכנים

תכניתו הכלכלית הקצרה של יצחק טישלר. „על מספרים ואנשים" (רשת א'), הוקדשה השבוע ברובה לשביתת יום השבת של טייסי „אל־על". יצחק טישלר שפך על הטייסים קיתון של אירוניה כשהוא מדבר ברחמים על משכורתם הדלה, ועל בני משפחותיהם הנזקקים, אך נדהמים מעתה לשלם את חלקו של מס הכנסה. יצחק טישלר סיפר על דוורי צרפת, שאין בהם מחסור, ואשר לאחר שנה שבועות של שביתה חזרו לעבודה בחשש פן יאבדו את מקור הכנסתם; הוא טען, כי בישראל אין מחסור בטייסים ומכסב, אישוא, שלא להיכנע להם ולתת להם לשבות עד שיישברו. יעל בן־יהודה, עורכת התכנית באה בטענות אל הטייסים, משום שהשוו עצמם לשכירי־מדינה ואמרו, שעובדי מדינה אינם עובדים בשבת, בשעה שהאמת היא, שעובדי מדינה רבים, הקריינים בי הוכם, עובדים גם עובדים ביום זה.

הרושמתם של משתתפי התכנית היתה מובנת, ולא קשה להסכים עמה; אולם לא היתה זו דרך הוגנת לטפל בפרשה. אם הוחלט לדון בשאלה אקטואלית זו יום לאחר השביתה, היה צורך להביא אל האולפן את נציג הטייסים כדי שיביא את דברו, וסביר להניח שהיה לו מה להשיב.

אני מקשיב לתכנית סימפטית וקצרה זו פעמים רבות אך עדיין לא עלה בידי להבין מה תפקידה של המגישה בתכנית. היא אינה מנחה את הענין, כיוון שיצחק טישלר עצמו עושה זאת, וכדי לומר „להתראות ביום רביעי", אין צורך במגישה. לשם כך היא מרשה לעצמה להתעלב בי שמה או להקשות קושיות, ובדרך כלל אין אלו הקושיות המוצלחות ביותר. אם רוצה הצוות הקבוע לצרף אליו חבר נוסף, הוא יכול לבחור לשם כך אדם שמקצועו כלכלי יותר מקריינית. ואם לאו — מוטב לוותר עליה בכלל.

נופש ותרבות

הגוף ב„מבטחים" בזכרון-יעקב

נוכח ההצלחה של החוגים לבריאות הגוף שנתקיימו ב־5 מחזורים בבית ההבראה ביתי יעדי בביתן אהרן — החליט מרכז קופת החולים על בידרה נוספת של מחזורים בבית ההבראה המשוכלל „מבטחים" בזכרון יעקב.

ואלה מועדי המחזורים:

מחזור א' מ־5 בינואר עד 12 בו.
מחזור ב' מ־12 בינואר עד 19 בו.
מחזור ג' מ־19 בינואר עד 26 בו.
מחזור ד' מ־26 בינואר עד 1 בפברואר.

מספר המקומות בכל מחזור מוגבל וכל הקודם זוכה.

זכאים להשתתף בחוגים חברי קופת חולים (גברים ונשים) המעוניינים, בתנאי שהם מסוגלים לכך מבחינה בריאותית. רופא במקום ייעץ להם מבחינה זו.

תוכניות הפעילות:

א. הרצאות עיוניות בנושאי בריאות, אורח חיים נכון, שמירה בפני מחלות, היגיינה וכן מושגים בתורת הגוף ותיפקודיו.

ב. שיעורים מעשיים הכוללים:

הדגמות וביצועים של סדרות תרגילי התעמלות והרפיה — צעדות (בקבצים משותפים ובתנאי שטח שונים). תרגילי גב מיוחדים למניעת ליקויי יציבה. תרגילי התעמלות בעזרת מכשירי עזר ביתיים. הדגמה ולימוד של משחקי תנועה לפרט. בתכנית גם מתן ייעוץ אישי בפעילות גופנית בהתאם לגמלותיו הגופניות ונטיותיו של המשתתף.

בחוגים הללו יפעלו צוותים של מורים ומדריכים לחינוך גופני ומרצים לחינוך לבריאות.

המחיר ותנאי התשלום.

מחיר ההשתתפות זהה למחיר של שבוע הבראה, כמקובל בבוססות ההבראה של קופת חולים.

ההרשמה

בבית ההבראה „מבטחים" בזכרון יעקב, טל. 063־99345 וכן במחלקת ההבראה בבי־ח קופת חולים תל־אביב, רחוב ארלוזורוב 101, תל־אביב טל. 262211.

מרכז קופת חולים

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט מיוחד

„המשיח"

אורטוריה מאת הנדל

זובין מהטה, מנצח

האתאר הארפר, סופרנו
אלפרדה הודג'סון, מצו־סופרנו
רוברט טיר, טנור
בנג'מין לקסון, בריטון
מקהלת „העיר המזמרת" מפילדלפיה
בהדרכת אלאיין בראון

תל-אביב, היכל התרבות, יום חמישי, 26.12.74, 8.30 בערב
יום ששי, 27.12.74, 2.30 אחה"צ
חיפה, אודיטוריום חיפה, מוצ"ש 28.12.74, 8.30

כרטיסים למכירה ממחר, יום חמישי 12.12.74:
תל-אביב, בקופת היכל התרבות 10—13, 16—18; בימי ששי 10—13
ובמשרד „אוניון" דיזנגוף 118.
חיפה, במשרד התזמורת, בית הקרנות, רחוב הרצל 116 ובמשרד גרבר.

הנחה למנויים לפי תלוש מס' 104.

משרד הביטחון / אגף החשב הכללי
מינהל הרכב הממשלתי

מכרז 15/74

מכירת רכב וקטנועים משומשים

מינהל הרכב הממשלתי, מכריז על מכירת רכב וקטנועים משומשים, משאיות ורכבים שונים.

פרטים נוספים וטופסי הצעה ניתן לקבל במזכירות מינהל הרכב הממשלתי, רח' יהודה הימית 31 יפו, החל מ־8.12.74 עד 17.12.74, בין השעות 08.00—13.00.

אין מינהל הרכב הממשלתי, מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה או כל הצעה שהיא.

מינהל הרכב הממשלתי

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי "רעננה"

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס. רע/1/86 — ביחד עם התשריט המצורף אליה".

מטרת התכנית: חלוקה חדשה, וייעוד שטח ציבורי להקמת גן־ילדים.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש 6580 חלקה 483 ברחוב העץ היים מס' 16 ברעננה.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותה, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל.

א. חורין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תיאטרון ישראל
הערב 11.12.74
הבימה
ההבימה באולם הגדול
משחק התהליים באולם הקטן
זה, זו וזה — רמת הכובש
הקאברי
בקור הגברת הזקנה
התיאטרון העירוני חיפה
אל המעמד (8.30)
כפר הורבפות

האופרה הישראלית
מייסדת ומנהלת: א. דה פיליפ
הבכורה לחיילי צה"ל הפשיטה
ת"א: 12.12 ● 27.1
דון פסקואלה
ת"א: כתב"ש 14.12 ● 16.12
23.12 ● 25.12 ● 29.12
הרחנת מריצה
15.12 ● ריגולטו
17.12 ● לה טראויאטה
31.12 ● 1.1.75 ● 4.1.75
ערב גאלה
21.12 ● 24.12 ● 25.12
חיפה: 9.1 ● 13.1
כרמן ● ביזה

קולנוע

לא צדק ולא חוק

מאת זאב רב-נוף

(„ספק־דין"; פאר, תל אביב).

ב־25 שנות פעילותו הקולנועית עסק הבמאי הצרפתי אנדרה קייאט (65) בנושא אחד בלבד — הצדק מול החוק. הוא ניסה כל מיני וואריאציות בתחום זה, לעיתים בהצלחה גדולה, ועתים בכשלון מחפיר. סרטיו הטובים ביותר התייחסו אל העימות הישיר בין שני המושגים, הצדק והחוק, הדרישה, כביכול. אך לאמיתו של דבר מבודים (כאלה היו שני סרטיו החשובים משנות החמישים, „משפט צדק" ו„כולנו רצחנים"; כזה היה גם סרטו החשוב מהתקופה האחרונה „למות מאהבה"). בכל המקרים היה הסרט ממוקד סביב דראמאטית, חברתית ואישית גם יחד, גיבור מכריע, המייצג את החיות הסוציאל־פסיכולוגית, שהוא גם הציר המרכזי של העלילה.

בסרטו החדש „ספק־דין" (1974) מנסה קייאט להפוך את כל מבנה כללית. אמנם הוא נשאר ביחום הנושא המסורתי האהוב שלו, אך גישתו היא, אפשר לומר, מהפכנית: העימות הוא בין אי־הצדק לבין אי־החוק והמוקד כתר עבר לשני גיבורים. הריה עצמה מחייבת ביסוס מסוים אשר לגבורי, הדבר גורר אחריו גם סימבול מחלש של העלילה וגם פשטנות ושטחיות בסקירה הנסיבות, דבר המעביר את משקל הכובד מהתוכן והאמינות לספקולאציות רגשניות לשמה. הי תוכנות אמצעים מלודראמאטיים מוגברים, שהן כשלעצמן יסוד לרומן זעיר. כך הושמט בעצם הגישה הראשונית לנושא כל יסוד הרצינות. יש לי הערה משלי לגבי ההתפתחות המוזרה הזו. המפיק של „ספק־דין" הוא קארלו פונטי, העוסק בעיקר, וגם במקרה זה, בהמשך הקאריירה המהירה של אשתו סופיה לורן. לכן „נתפר" התסריט לצורך זה.

סופיה לורן וז'אן גאבן

כשלורן מייצגת את האי־צדק הרגשי ומולה עומד ז'אן גאבן המייצג את האי־חוק האנוש ושניהם פועלים מתוך כפייה.

העלילה מתרחשת בליאון, שם מאשם צעיר בשם אנדרה לי־אינצ' באונס וברצח. לצעיר „רקע מרשיע", הוא בנו של גאנגסטר ובעל נסיון אלימות. על כס המשפט יושב השופט הקשיש לוגן, שזהו משפטו האחרון לפני הפרישה והוא ידוע כבחומר. אמו היפהפיה של אנדרה סרזה מחליטה לזכותו בכל מחיר, גם במחיר תפיפה וסחיטה. התוצאות ומצב העניינים מסבך גם את החוק וגם את הצדק. הרי קייאט, הנאמן לעקרונותיו המקודשים, יכול להציג רק פתרון אחד — הכל נגמר בטראגדיה משום שיש לשלם על החטאים. האמת היא באמצע, בשום שהנער איננו אלא קרבן חמור של תסביך אדיפוס והנערה הנרצחת לא היתה מלאך לבן, אלא נערה משחתת. אלא שלקייאט אין רצון לעסוק בכך לעומק. העיקר, כאמור, הם המהלכים החיצוניים של העלילה. הבימות הנתון בידי לורן (סרזה) וגאבן (לוגן).

התוצאה היא סרט „מהורר", מהסק, רגשני מאד ופאתטי מאד, מהסוג המסחרי ולא האידיאי שלא הבשיל די צרכו. את הצגת גאבן לא דאן באבן בקלות מוחלטת. הרי פצתו היא בעלת משקל אישי בריחה החופך מפגין נטל מבטאלי כבד. סופיה לורן מצליחה להיות יפה ומרשימה, אך רחוקה מלהפגין משחק בעל־משמעות. שניהם טובים יותר כשהם משחקים בנפרד. אנרי־פייר רושה, המחבר של „ז'יל וג'ים", היה ידוע יותר כאדם שעשה היסטוריה. הוא שהכיר בין גרטרוד שטיין לבין פאבלו פיקאסו. אנדרה קייאט לא יזכה להיזכר שהיה זה הוא שהפגיש לראשונה שני כוכבים גדולים, גאבן ולורן, כי היה זה מפגש פושר, בלי רעמים וברקים.

עיריית פתח־תקוה

מכרז מס' 83/74

עיריית פתח תקוה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים להוספת חזית (ב־2 קומות) בבי"ס „שאריה ישראל" גוש 6405 חלקה 87.

מפסים לבילוי ההצעות, הכביות, הסכם עבודה לדוגמה של העיריה, הסברים ופרטים נוספים אפשר לקבל, תמורת תשלום של —.75 ל"י, שלא יוחזר, במחלקת ההנדסה.

המעוניין להשתתף במכרז זה, יגיש הצעת מחירים, בשני עותקים, לחדר מזכיר העיריה לא יאוחר מיום שני 20.1.75 שעה 12.00.

על מגישי ההצעות לצרף ערבות במזומנים או ערבות בנקאית בשיעור של 5% מהיקף ההצעה לתקופה של 3 חודשים, אחרת ההצעה תיפסל.

כל מציע שלא ישלים את כל סעיפי הפרטים, או יכניס שינוי בסעיפי המכרז, הצעתו תיפסל.

רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים לעבודות מסוג זה, לפי חוק רישום הקבלנים לעבודות בנייה הנדסית משנת תשכ"ט — 1969.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
י. פינברג — ראש העיריה

עיריית פתח־תקוה

מכרז מס' 86/74

עיריית פתח תקוה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים להקמת החזן ה' אחות ה' יעקב בקומת עמודים בבי"ס כלוכנו.

מפסים לבילוי ההצעות, תכניות, הסכם עבודה לדוגמה של העיריה, הסברים ופרטים נוספים אפשר לקבל, תמורת תשלום של —.75 ל"י, שלא יוחזר, במחלקת ההנדסה.

המעוניין להשתתף במכרז זה, יגיש הצעת מחירים, בשני עותקים, לחדר מזכיר העיריה לא יאוחר מיום שני 20.1.75 שעה 12.00.

על מגישי ההצעות לצרף ערבות במזומנים או ערבות בנקאית בשיעור של 5% מהיקף ההצעה לתקופה של 3 חודשים, אחרת ההצעה תיפסל.

כל מציע שלא ישלים את כל סעיפי הפרטים, או יכניס שינוי בסעיפי המכרז, הצעתו תיפסל.

רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים לעבודות מסוג זה, לפי חוק רישום הקבלנים לעבודות בנייה הנדסית משנת תשכ"ט — 1969.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
י. פינברג — ראש העיריה

פרסם
בלוח החדש
הרושם

„ממשלת צללים" של שרים לשעבר

באחרונה התבשרנו „על ביקו־רים ידידותיים" של שרים לשעבר אצל ראשי הממשל האמריקאי. שר הבטחון לשעבר ניהל שיחה ממושכת עם קיסינג'ר וכן נועד עם מזכיר המדינה האמריקאי גם שר החוץ לשעבר אבא אבן.

קשה להניח, ששני השרים לש־עבר נפשם נכספה לכתות קפה עם הנרי ולספר לו את החדשות האחרונות מנהלל ומבית ברל. ואם התפתינו לנחש שהם הירצו את השקפותיהם בבעיות מלחמה ושלום עם הערבים — הניחוש היה מיותר. אמצעי התקשורת הזדרזו לבשר שאכן אלה היו ה־נושאים שעליהם ביקשו שרינו לשעבר לשוחח עם קיסינג'ר.

אין ספק, שהם לא נתבקשו לכך על־ידי משרד החוץ שלנו. שהוא, בסופו של דבר, המוסמך ביותר לנהל מו"מ ולקיים שיחות רקע, משמע — הזכות היתה פר־טית בהחלט — והמשמעות ברורה.

אפילו בארצות עם קיימות „ממ־שלות צללים" אין זה נהוג ש־„שרי הצל" יפלשו לתחומה של הממשלה הנבחרת, מחוץ לגבו־לות ארצה. בנסיונות השפעה על גורמי חוץ בדרך ישירה וללא תיאום אתה. נראה, שרק ב„מל־חמת היהודים" מותר הכל. ובתוך מפלגת העבודה המסרך איש אינו פוצה פה ואינו מגנה התערבות זו. ההורגת הרבה מעבר למה שמותר בוויכוח פנימי לגיטימי.

יש לציין, שבניגוד לאבא אבן ומשה דיין, שאינם נמנעים מלתת פירסום פומבי בחוץ לביקורתם ולאי הסכמתם לקו הממשלה שב־ראשה עומדים חבריהם למפלגה. גולדה מאיר לא השמיעה עד־עתה את דעותיה הפרטיות. אם כי ודאי יש לה מה לומר. למרות שכבתה המסורתית הרבה ודעותיה המדיניות הברורות. היא יודעת גם יודעת את מידת הלויאליות והחברות כלפי אלה שמסרה להם את ניהול ענייני המדינה.

לצערנו אין הדבר אמור לגבי דיין ואבן.

אם חסרה למדינה „ממשלת צללים" של אופוזיציה, היא מיותרת לחלוטין בתוך מפלגת ה־עבודה, שבכלות הכל היא מפלגת השלטון לטוב ולרע.

א. ל. אבנרי

קברי החשמונאים

אחת החידות של הארכיאולוגיה בארץ היא היכן מצויים קברי ה־חשמונאים. היכן מצויה מצבת־הקבורה הנפלאה שבנה שמעון ל־אביו ואחיו. אודותיה כתוב בספר המקבים: „ויבן שמעון מצבה על קבר אביו ואחיו ויגביה למראה באבן גזית מפנים ומאחור. ויעמיד שבע פירמידות, אשה לעומת אחו־תה, לאב, לאם ולארבעת האחים. ויעש עליהן מלאכת־מחשבת ויע־מיד מסביב עמודים גדולים. ויעש על העמודים צורות של כלי נשק לשם־עולם ועל־ידם תבליטי ספי־נות, כדי להראות ליורדי־הים את הקבר, אשר עשה במודיעים. עד היום הזה". מאמצע המאה הקודמת איתרו את המקום ב„קבור אל־יהוד", שורת קברים חצובים בסלע מערב לאל־מידיה, במקום מודיעין העתיקה. מתרס"ו (1906) הנהיגו מורי גימנסיה „הרצליה" עליה לרגל לאתר זה, הנהוגה עד היום הזה.

רעיון זה לא התקבל על דעת כל החוקרים. ב־1870 ערך הצרפתי ו. גירין חפירה ליד קבר שייח' אל־ערבאי, כקילומטר מצפון ל„קברי המכבים", והודיע ברבים כי מצא את מצבת החשמונאים. מעניין לקרוא מה כתב על־כך „המגיד" בתרל"א — 1870: „החכם והדורש קדמוניות ויקטאר גערין הצרפ־תי בהודעתו אל האקאדעמיה של החכמות בפאריז. מירושלים, בירח יולי 1870, מודיע כי עתה גמר חקירותיו ודרישותיו אחרי קד־מוניות ישראל גם במערב שומ־רון, וחפר ומצא הכיפה המפוארה על קברי משפחת המכבים בכפר קירבת־אל־מדיה. לפי הנודע בסיפורי המכבים בנה שמעון ה־מכבי כפה מפוארת על קברו אביו, אמו ואחיו. בחפירת החכם הנ"ל מצא לרוחי מצבה מכבי ומצל כל אחת מתנשא עמוד שאר וכולם בקו ישר בקבר אחד מצא שתה עצמות אדם. החכם הראה ברור כי אלה הם קברי בית ה־חשמונאים וחכמי האקאדעמיה הו־דו לו. לא יצאו אלא 4 שנים וצרפתי אחר חפר במקום. קלר־מון־גנו הראה שהקברים אינם מהתקופה החשמונאית אלא מהת־קופה הביזנטית.

המסורת המתחדשת בדבר „קברי המכבים" השתרשה יפה. אך בכל זאת יש עדיין מקום לארכיאולוג היש־ראלי לגלות את מצבת החשמונ־אים האמיתית.

צבי אילן

האח השלישי

תכנית טלוויזיה פופולרית, נעי־מה וגם חינוכית ביחסה לארץ ול־מדינה, היא „שרתי לך ארצי". דווקא מעלותיה גורמות לכך כי צרימה בתכנית זו צורמת קשה.

נזדמן לי לצפות בדן אלמגור מזכיר את פרופסור סוקניק וכי עבור דקות אחדות את רעייתו. ב־שני המקרים הסביר כי הם: „אביהם של פרופסור יגאל ידין ויוסי ידין" וכן „אמם של...".

כבודם ופרסומם של השניים רב, אך כשמדברים על פרופסור סוק־ניק כאב, אסור בתכלית האיסור לפסוח על בנו הצעיר, מתי סוק־ניק. אין אנו יודעים אם היה נעשה לאיש ידוע ומפורסם כאחיו או לא. זה לא קרה, כי הוא נפל במלחמת תש"ח על הגנת תל־אביב. במשמר אחד עם עמיתו דוד שפרינצק ז"ל. הם הניסו אניה מצרית שבאה להפגיז את תל־אביב.

לא בכל יום אנו מזכירים את אבידותינו — אבל כשמזכירים, כש־אומרים „אביהם של יגאל ידין ויוסי ידין", אסור באיסור חמור לוותר על „התוספת" „ושל מתי סוקניק, שנפל בהגינו על תל־אביב".

מאיר בראלי

הסטודנטים והשמירה בישובי־הספר

במכתב למערכת („דבר", 25 בנובמבר) מתאונן מזכיר תא הס־טודנטים במפלגת העבודה בירו־שלים, אברהם גל, שסטודנטים הת־נדבו לשמירה בישובי הגליל. ויש־בים דחו את התנדבותם. בין היתר כותב גל: „פנייתנו ליישו־בים שונים נענתה תחילה בתודה ובהתלהבות ולאחר מכן הודיעוי כי הם מוותרים על הסיוע. נוכח תגובה זו הקפאנו את יוזמתנו. קשה להימנע משאלה טורדנית: הכצעקתה: האומנם הנטל כה כבד, כפי שהדברים מצטיירים בעיני הציבור הרחב?"

עלי להודיע לחבר אברהם גל מפורשות: כתבנו לו שאנו מקב־לים ברצון את המתנדבים. מאחר שהדרך מירושלים להגושרים ארו־כה, הכינונו להם חדרים בבית־המרגוע שלנו — גם למי שיבוא עם משפחתו לסוף־שבוע. לצערי לא בא איש, וגם לא קיבלתי מכ־תב כלשהו המסביר את אי בואם של המתנדבים.

אני חוזר ומדגיש: כל הבא ל־עזרתנו יבורך, כי הנטל כבד, איננו צועקים, אלא קובעים עוב־דה. צריך רק לבוא ולהיווכח.

איתן שמיר
מא"ז קיבוץ הגושרים

מק־קארטיזם כלכלי

אנו נמצאים כעת בעידן של מק־קארטיזם כלכלי. אין זאת אומ־רת, שביסודן כל הפרשות וה„פ־רשיות" בנויות על בלימה. לא־חר קריאת הספרות הנפוצה סביב החברה לישראל, „צים" וסולל־בו־נה, הנגנו תוהים על שלושה אלה:

● אם זו היתה פעולה מתוכננת, שמקורה לפני שנים מספר, מה טעם, שהכל „פורץ" עכשיו, ובבת־אחת בכמה שטחים שונים?

● כל הפרסומים באים באים ממ־קורות שונים, בלתי ידועים ומ־היכנותם לפעמים שגויה במחלו־קת, לעתים באות הכחשות מה־מאשימים, מגלוים אליהם והם המוחים נמרצות נגד „עוול". היכן התגובות הרשמיות, של מועצות־המנהלים של כל החברות או ה־קונצרנים האחראים הינו: חברת־העובדים במקרה של סולל־בונה?

● מדוע אין מידע מהימן על הצד החוקי בכל ה„פרשות"? לדוגמה: ידוע חוק „החברה לישר־ראל", שנתן הקלות והטבות ל־משקיעים, תמורת ההבטחה לדאוג להשקעות בתעשיות או בענפי־יסוד חדשים, שהתשואה להון בהן אינה גבוהה ומובטחת, אף לא ל־מפעלים קיימים ומבוססים. יש לבדוק, אם הופר החוק.

חלילה לנו מלהכליל. אבל מרובות השערוריות, הנגלות לפרקים, בכדי שנחשוב על אפשרות שהכל אתי ספיר בשדה זה.

אנו מתמקחים על תוספת יוקר של 30 אחוז לשנת 1974. ומה עוד גובה שליש באגרות חוב ל־משכורת של יותר מ־1500 ל"י, שהיא מינימלית, כנראה. ואולי ניאלץ גם להסכים להארכת הסכ־מי־עבודה. באותו זמן אנו עדים לעיוות מערכת של הפיקוח על חברות ציבוריות ומנהליהן ולחו־סר הבינן בבניית מערכת־השכר, בה כל דאלים ו„גמדר" — גבר.

בסקטור הציבורי בחוץ פיקוח מלא על בעלי־תפקיד־כלכלי נבח־רים. הבחירה חייבת להיות על־יסוד של הגינות וידע וללא מפתח מפלגתי או „חסיבתי" פנימי והדו־רס כל חלקה טובה. יש לקבוע מנהלים מסוג חדש ולא לקחתם על־יסוד הישגים בשטחים אחרים. לא כלכליים; הישגים בבטחון או התיישבות אינם ערובה להישג כל־כלי.

מערכת־שכר חייבת להיות מסוד־רת בהתאם לניתוח־עיסוקים. כי־שורים, ידע, השכלה, נסיון. יחד עם אנוש ויעילות מינהלית. אין טעם לחלק „הטבות" על ימין ושמאל, כפיצוי למשהו.

בשלוש אלה, בנוסף לחסכון ותקציב, נתגבר על הבעיות החב־רתיות בכלכלה שלנו. ובראש־ וראשונה חייבת הכלכלה הציבו־רית, חברת־עובדים בראשה, לתת את הדוגמה.

אברהם רבן

תמהון מדאיג

עסקינו ותיקים. תמהים לגל העכור „הבציף את חיינו כיום. ה־סתלים למקורו. לתמהון זה ול־שאלה האמורה אין כלל מקום בשים לב לפרסים המצוטטים להלן:

„...יש להחדיר בלב האחראים יחס רציני ואחראי לערך הכסף הציבורי. העיקר הוא להוציא את הכסף בחסכון מבלי לפגוע ביעי־לות וטיב העבודה..."

מתוך דו"ח המוסד לבקורת של מפא"י מאוגוסט 1956.

*

„...עוד לפני שנה שקד המוסד לבקורת לטפל במערכת הסבוכה של בעיות חברה והליכות חברה במדינה. מסקנותיו, כידוע, היו, כי מן ההכרח לקבוע סייגים לשמירת הליכות צנע ולהקפדה על טוהר־כפיים במסגרת חיי הפרט ובמסג־רת החיים הציבוריים...

אנו נאלצים לציין בצער, כי תהליך הגשמתן איננו מניח את הדעת. לא זו בלבד שעתה אין כמעט אוזן קשבת להחלטות הנ"ל הנכונות לקיימן נתדלדלה. אלא שמדי פעם מתגלות תקלות חב־רתיות נוספות..."

המקור כנ"ל ממרס 1960

*

„...חייבים אנו לציין, כי עדיין מרובים המקרים בהם משתמשים עובדי ציבור לרעה באפשרויות ה־קשורות בתפקידים שהם ממלאים ומנצלים אותם שלא לצורך מילוי תפקידים. דבר זה פוגע במוסר התנועתי..."

כנ"ל מדצמבר 1961

*

„...בצד הישגים מפוארים ביש־ור... אסור שלא נראה את הצ־ללים המתרבים בחיינו שהשפע־תם מזיקה. מסתמנות בתוכנו נטי־יות לאורח־חיים זר לנו ושאיפות הנוגדות את ערכי־היסוד של רע־יוננו... לדעתנו, טרם גילתה מפ־לגתנו תקיפות מספקת במאבקה נגד סטיות אלו ועליה להחליץ לזאת בעוד־מועד..."

כנ"ל מדצמבר 1961

*

„...אולם קיימות גם בעיות חב־רתיות שלא הזמן גרמן, כי אם בני־האדם בהשתנותם או בסטיות מעקרונות ומערכים. תופעה חמו־רה, שפשתה, לצערנו, במידה ני־כרת בקרב החברה הכללית ובבי־יחוד בחברתנו העובדת... אין פלא שפתחה המצמצמה בקרב רבים ה־תחושה לעוול חברתי ואף מסוי־מנת השלמה עם מנהגים פסולים התמוהים ביותר נוכח מגבלותיה של מדינתנו הנבנית... מי ימנע משברים חברתיים נוספים, שתו־צאותיהם מי ישורן, מי ידע להע־ריך כראוי את מידת הנזק לתהליך הגשמת חזוננו הלאומי?

כנ"ל מנובמבר 1963

*

„...נתקלנו בבעיות חברתיות לרוב, ביניהן חמורות למדי..."

כנ"ל מדצמבר 1969

*

„...לא במעט נשתבשו הדרכים בציבורנו. אין מהלכים רבים כיום לערכים של צדק סוציאלי, הגינות חברתית ולעקרונות חברתיים יסו־דיים, שעל פיהם התנועה יצקה את תשתיתה והעלתה אידיאלים נעלים. גם ערכי־הרוח קומתם שחה וערכם ירד. סטינו מאורח־חיי הב־רה פועלית ורבים בתוכנו נתפסו בלהיטות לחיים קלים ורדיפת בצע..."

מתוך דו"ח המוסד לבקורת של מפלגת העבודה מיוני 1972.

*

אין מנוס מהמסקנה, שעסקינו הכירו מקרוב את הנושא, אך הת־עלמו ממנו. האמת היא, שאנו, היישוב הוותיק שימשנו במדינה דוגמה רעה לעולים אלינו. לא זו בלבד, שהתעקשנו לא להודות ב־כך ולא נמיבו לשפר את דרכינו, אלא שעשינו כל זאת חרף קט־סטרופה חברתית קרבה והאזהרות התכופות על כך.

יש לחשוש, שבאחורי התמהון האמור מסתתרת אותה אמונת־שוא, לפיה אף המתחולל בחיינו כיום יחלוף כתופעה זמנית בלבד ובאלאתריה יחזור הכל למקומו ב־שלום.

ברם הפעם אין מוצא, אם שה־תיקונים המתחייבים ייעשו על ידינו וביוזמתנו או שהתפתחות תכפה אותם עלינו בלוויית סערות חברתיות שבוודאי לא יוסיפו למ־דינתנו במאבקה על קיומנו. על כן מדאיג התמהון האמור.

מן הראוי לנו, להינתק חיש־מהר מדברת סיגריות הפרת־אח־ריות ולגשת להגשמת כל אחד כפרט וכולנו בתורת הכלל, התיקו־נים הנדרשים באורח־חיינו.

נחום שדמי

צריכת תרופות

מרכז קופת חולים של ההסתד־רות דן כבר כמה פעמים בצורך להטיל תשלום תמורת תרופות. שמקבלים חברי קופ"ח. איני בא כאן לתפוס עמדה כלפי הבעיה גופה; קיימים בוודאות המוסמכים לדון בשאלה זו. אולם מתמיהה אותי (ובלי ספק לא אותי בלבד) ההנמקה שמשמיעים בקשר לכך: תשלום זה צריך לשמש כבלם לצריכת התרופות המופרזה. ע־דיה היא תופעה ישראלית מיוחדת ב־מינה. אולם אם חברי קופת־חו־לים צורכים תרופות יותר על ה־מידה, הרי הם עושים זאת על סמך רצפטים, שרופאים נותנים להם; חבר קופת־חולים אינו בו־רר לעצמו תרופות, ואם צורכים תרופות בלי רצפט הרי משלמים בכל מקרה. כשרוצים לקבל תרו־פות ותכשירים על דעת עצמם — במידה שתקנות קופ"ח מרשות זאת, מן הראוי, אפוא, שהנהלת קופ"ח לא תשתמש בנימוקים ש־אינם רלבאנטיים, אלא בנימוקים ענייניים.

חיא
(השם והכתובת שמורים במערכת)

הגירוש — דווקא ללבנון?

כאשר מגרשים את ראשי המ־סיתים ביהודה ושומרון — לאן מגרשים אותם? ללבנון! ישר ל־זרועותיהם של ארגוני המחבלים למיניהם השורצים בארץ זו ובה מנהלים את פעולותיהם הנפשעות נגדנו.

לא־פעם הגיעונו ידיעות מתו־צאות הערבית שאותם מגורשים הצטרפו, מייד בבואם ללבנון או לסוריה, לארגוני המחבלים וה־„מוכשרים" ביניהם אף נתמנו שם לעמדות חשובות בארגון על פל־גיו השונים. הרי שאיפתנו ומאמ־צינו הם להחליש את הארגונים הנ"ל ובמידת האפשרות לנטרל את פעולותיהם נגדנו. והנה — מה קורה כאן? במו ידינו אנו מספקים להם כוחות „פעולים מוכשרים". האם לא יהיה זה הג־יוני ויעיל יותר להושיב מסיתים אלה מאחורי מנעול ובריח למען יראו וידעו חבריהם ותומכיהם מה צפוי להם כאשר יתנגשו עם חו־קי המדינה ובטחון תושביה השלו־ים בה.

משה ביתן
גבעתיים

בקרב 200.000 קוראי דבר
אתה עשוי למצוא את האנשים
ה־דרושים לך.

חידון הפרסים הגדול של דבר 1975

החידון התרבותי של „דבר" מתפרסם
מדי יום שישי ב„דבר השבוע"
הבטח לעצמך את גליון יום ו'.
חידון מס' 1 - ביום ששי הקרוב

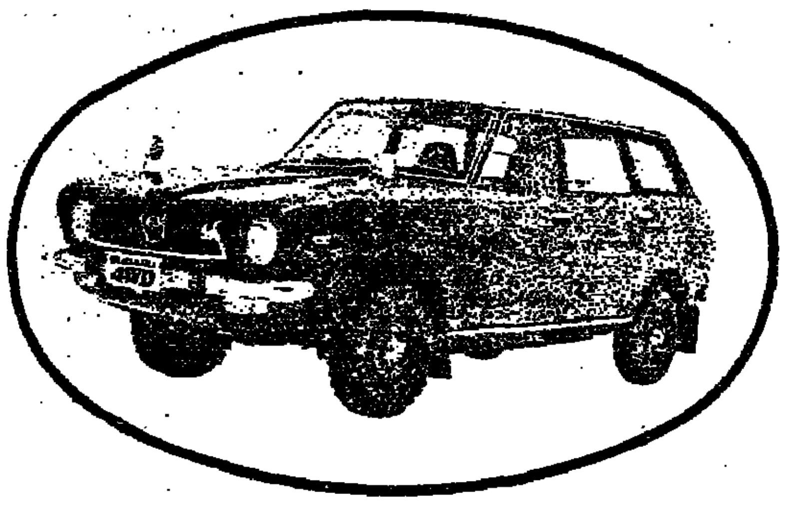

פרס ראשון
SUBARU 4WD
הסטיישן היחידי עם הנעה קדמית
והנעה לכל 4 הגלגלים

פרס שני

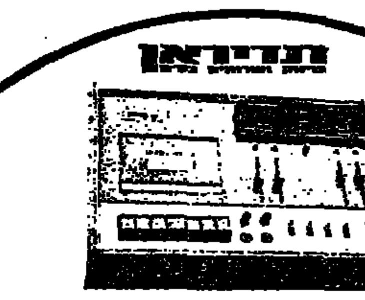
Tape it better!
harman/kardon
פרס שלישי

חימום מרכזי בכל דירה עם קמין
אמקור
פרס רביעי

„הסכוני, יעיל, מתאים לכל אחד"
עתה הזמן לרכוש
טילון ICM

האופנה שבקטיפה הסרוגה
5 מוצרי
פכקו papco
בע"מ LTD.

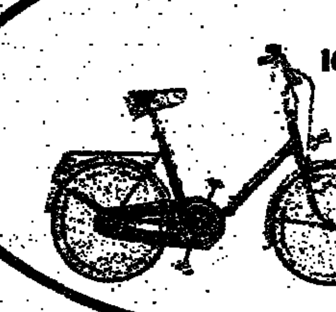
אופניים ICM מתקפלים

5 שעוני סייקו SEIKO

5 זוגות נעלי ספורט
מתנת המגפר

6 חבילות שי ממוצרי
בלו־בנד תלמה

מכונות חישוב כיס
טריומף

80c
מזכן בע"מ
ת־א מקוה ישראל 12

5 סוודרים
בקו צעיר
לגברים או לנשים
מאיכות מעולה תוצרת
ערכוקס

80 חבילות שי
של
עץ הזית

25
עטים כדוריים
ליידי שפר

מסדרת
הנקודה הלבנה

120
ספרים
מתנת
ספרית
ספרית דבר

5 מנויים שנתיים
מתנת
להקת מחול בת־דור

Dimplex חשמלי חוליחום
מחמם בשבילך (בחסכון) את החורף
פרס שבועי

דירות להשכרה

● בצהלה — נוה שרת להשכרה בשכ"ת דירה יפה 2½ חדרים מרוהטת + פרידידר. גז. דוד שמש. להתקשר 622549, פרידה מ־17.00 470326.

דירות למכירה

● למכירה במחיר הישן דירה בת 3 חדרים בבנין גמור ברח' יצחק הלוי פינת אבן־גבירול לכניסה מיידית. לפנות: בנייני ס.ל.מ. רח' סוקולוב 70א' חולון.

● למכירה במחיר הישן דירה בת 4 חדרים ברח' יבנאלי פינת ברנר לכניסה מיידית. לפנות בנייני ס.ל.מ. רח' סוקולוב 70א' חולון.

● למכירה במחיר הישן דירה בבית דו־קומתי בת 4 חדרים ברח' שמורק 8 בחולון. נא לפנות בנייני ס.ל.מ. רח' סוקולוב 70א' חולון.

מכוניות למכירה

● ס.ל.מ. מרכז המכוניות מציע לקהל לקוחותיו את כל סוגי המכוניות במחירים ללא תקדים לאחר שיפוץ כללי לפי כפרט ביהוד אוטוקרס כולל אחריות. תנאי תשלום נוחים ביותר. פנה עוד היום לס.ל.מ. מרכז למכו־ניות מחודשות, רח' בן־שמן 10, ת"א. ימינה מגשר נחלת יצחק, טל. 251980.

בולים

● בהינם תקבלו את המחירון החדש לבולי ישראל. „מרכז הבולים", אלנבי 94 (בברזון) ת"א. ת"ד 4444 טל. 615755.

לבנק גדול בת"א
דרושים
מנהלי חשבונות
הבקיאים בחישובים
מסחריים
המועמדים יתקשרו טלפונית למספר 269869 בין השעות 16.00 — 20.00 אחה"צ.

לכבוד חנוכה ספרים בהנחה

ספרית דבר מציעה לך ספרים בהנחה מיוחדת במסגרת
מפעל חנוכה תשל"ה בין התאריכים 30.11.74-30.12.74

ארצי	17.—	עוזי תפוזי	10.—
אלבום ספורט	4.—	עשרים וחמש שנות מעש	10.—
החברה הטובים	4.—	פנים	2.50
הקבוץ והקבוצה	17.—	קשת לוחמים	17.—
זכרונות רחל	7.50	רחלי והאישון	4.80
ימי מלחמה	6.—	תולדות תרבות, בודדים	12.—
כשקוראים לצנחנים	6.—	לקסיקון פוליטי	
מלחמת יום הכיפורים	20.—	של המזרח התיכון	30.—

להשיג בסניפי „דבר" ברחבי הארץ ובכל חנויות הספרים.
ניתן לקבל את הספרים גם באמצעות הדואר.
שלח ל„דבר", ת.ד. 199 תל־אביב, את שמות הספרים בהם אתה רוצה וצרף המחאת דואר.